

De vrolyke zanggodinnen, of mengelwerk van vernuft

<https://hdl.handle.net/1874/36249>

900

D E
V R O L T K E
ZANGGODINNEN,
O F
MENGELWERK
V A N
V E R N U F T.

— — — *Ridiculum acri*
Fortius ac melius magnas plerumque secat res.

TWEEDE OF LAATSTE DEEL.

* * *
* *

Te A M S T E R D A M,
By P E T R U S C O N R A D I,
Te H A R L I N G E N,
By V. V A N D E R P L A A T S,
M D C C L X X X I I.

 HEKELSCHRIFT OP AMSTERDAM.

Wat doet een eerlyk man in deze stad te blyven,
 Waar afkomst, waar verstand, waar wysheid, deugd
 (en geest,

Reeds lang verwaarloosd en vergeten zyn geweest,
 Waar niemand iets waardeert dan overvloed van schyven?

ô Eer! die in de deugd voor dezen werd gesteld,
 Hoe zyt gy zoo verkeerd! hoe gaat gy zoo verloren!
 Een harsfenlooze zot, met narretuig geboren,
 Bezit u heden door zyn loos gewoekerd geld.

ô Liefde! gy, die 't al op aarde plagt te dwingen,
 Die boven al wat leeft de meester plagt te zyn,
 Het goud maakt hier ter stede u éven als een zwyn,
 Welks magt men heeft betoomd, door 't aan de snuit te ringen.

De gaven van de ziel zyn hier geheel versmaad;
 Al wat beminlyk is durst elk hier stout veragten:
 Hier ziet men elk naar 't geen veragting vordert trachten:
 De deugd is hier het geld, en de eer is eigenbaar:

In 't eind, 't is enkel geld, waarvan men hier hoort roemen;
 Al wie het heeft is braaf, en wie 't ontbeert is 't niet,
 't Geluk, dat op de Stad de rykste gaven giet,
 Zaait daar slegts distelen en doornen zonder bloemen.

2 HEKELSCHRIFT OP AMSTERDAM.

Want zoo een witte Rave iets zeldzaams wordt geagt,
Nog schaart'cher is het hier 't belangloos hart te vinden,
De geldzigt, die de deugd onfeilbaar moet verslinden,
Heeft door haar helsch geweld hier alles in haar magt.

o Neen! een eel gemoed hangt nimmer aan de gaven
Der blinde Lukgodin, die zonder aanzien geeft:
Maar 't mint alleen een ziel, die ware schatten heeft,
Veel schooner dan al 't goud, uit al 't gebergt gegraven.

't Veragt het ydel goed, dat als een rook verdwynt,
En kiest de DEUGD alleen: zy streelt alleen de zinnen.
Zy is 't, die tyd noch ramp noch toeval kan verwinen,
Wyl zy, gelyk een zon, door alle wolken schynt.

BRUILOFTSDIGT.

Preekt vry Paus en Kardinaal,
Met uwe orden al te maal,
Met al uw geschoren knapen,
Jesuiten, Leeken, Papen:
Preekt vry Luther en Kalvyn,
Preekt vry Menno en Armin;
Laat vry preeken en vermanen
Puritein, Socinianen,
Libertyn en Perfectist,
Arianen en Sophist,

Turk

Turk en Jood en blinde Heyden,
Knipperdolling, Jan van Leyden
Preekt en knort vry hard en lang,
't Minnen gaat zyn' ouden gang.

Al 't vernuft van Joris Wyskop,
Al de raad van d' ouden Gryskop,
Al het snorken van Hans Mof,
Al het blazen van Hein Pof,
Al de vlyt van Koenraad Wakker,
Al 't gekneê van Jochem Bakker,
Al dit wezen, al en al,
Leidt de min niet van de stal.
Niemand kan Cupido keeren,
Hy schynt wel een Heer der Heeren;
Spreek van kluisters, spreek van dwang,
't Minnen gaat zyn' ouden gang.

Noch de Suikermond van Zoetje,
Noch de milde hand van Goetje,
Noch 't bedriegen van Jut Valsch,
Noch 't gepraat van Elsje Kals,
Noch de looze strik van Lyntje,
Noch de vrolykheid van Wyntje,
Noch de konst van Sara Kols,
Noch het wroeten van Truy Mols,
Noch 't gefnap van Léentje Labben,
Noch 't gekyf van Aaltje Krabben,
Noch het Walsch van Fransje Frans,
Noch 't geknor van Dieuwert Dans,
Noch 't belang in gouden schyven,
Kan de zuivre min verdryven.

Al ziet Besje nog zo bang,

't Miunen gaat zyn' ouden gang.

De Bruigom had niet eer den waren lust van 't leven,

Voordat de Bruid hem had het zoete ja gegeven :

Doch, lief en jeugdig paar! daar is wat meer te doen :

Daar hoort wat meer ten dans dan een gezoolde schoen :

De min is een Harpoen, daar blyft wat veel aan hangen ;

Men ziet naauw eerst te regt, voordat men is gevangen.

Als het op een trouwen gaat

Komt de zorg voor huisfieraad,

Zorge voor de Kinderdocken,

Zorge voor Papier en Boeken,

Zorg voor turf en ook voor hout,

Zorg voor kaarsen, zeep en zout,

Zorg om 't linnen goed te styven,

En 'er blaauwzel in te wryven,

Zorge voor een goede meid,

Die de spys en drank bereidt,

Zorge voor het kind te dragen,

Zorge voor den kinderwagen,

Zorg als 't kind ter school zal gaan,

Zorg om tydig op te staan,

Zorg om eene roê te maken ;

En meer andre zeven zaken,

Die men aanstonds moet beginnen,

Schaklen zich heel vast aan 't minnen.

Al schynt het ongerymd, het is onloochenbaar,

De min is juist van kragt, of ze Adams appel waar.

OVERDENKINGEN IN EENZAAMHEID.

Hier in dit klein, doch stil vertrek,
Tragt ik alleen myn vreugd te zoeken,
Daar ik geen woest gewoel ontdek,
Maar my verlustig met myn boeken,
En hou de wereld voor de gek.

Ik agt al 's werelds vreugd een spook,
Dat wy op 't schielykst zien verzwinden.
Dit leer ik, wyl ik zit en sinook.
'k Mag hieruit telkens ondervinden,
Dat alle vreugd is als de rook.

Dit leer ik hier, en 't is gewis :
Want, waar ik myn gezigt moog' keeren,
Straks vind ik een gelykenis,
Die my, door 't geen ik zie, doet leeren
Dat al het wereldsche ydel is.

Een gryns, die ik van ver beschouw,
Leert my de wereld wel bekyken,
Wyl ontrouw zich vermomt als trouw,
En ieder schelm kan eerlyk lyken,
By elk, die schyn gelooven zou.

Let ik op myn fiool en fluit,
Die doen my mede een leering vinden:
Want even als het maatgeluid,

6 OVERDENKINGEN IN EENZAAMHEID.

Nog pas gehoord, weer gaat verzwinden,
Zoo schielyk heeft ook 't leven uit.

Of zie ik voor my op het beeld
Van Karel, voormaals Britschen Koning,
Zoo dunkt my dat het weinig scheelt,
Of 't leven is maar een vertooning,
Daar ieder mensch zyn rol in speelt.

't Is waar de een pronkt met Majesteit;
Men ziet 'er armen, vindt 'er ryken,
't Verschil is groot in heerlykheid,
Maar die in 't graf hen mogt bekyken,
Zag inderdaad geen onderscheid.

Of zie ik van ter zyden aan
De beelden van myn bloedverwanten,
Ik denk, wie kan den dood weerstaan!
't Kopy hangt hier nog aan de kanten,
Maar 't principaal is lang vergaan.

Zoo stort de dood elk een in 't styk,
En spaart noch slaaf, noch knecht, noch heeren:
Want ieder moet, 't zy arm of ryk,
In 't geen hy certyds was verkeeren.
Zoo maakt de dood elk een gelyk.

De rust, my hier naar wensch bereid,
Vernieuwt my telkens die gedagten.
'k Leer, wat my 't lot heet toegelid,
Op aard niets dan verandering wagten:
Want alles is hier ydeleheid.

HET ONGELYK FORTUIN.

Daar d' eenen mensch de zon op 't luisterrykst beschynt,
En zegent met een' gloed van goud en zilyren stralen :
Daar de een zit op een' berg van dukatons te pralen,
Een ander by 't bezit van zestien stuivers kwynt.

Daar deze lekkertandt op snip of op patrys ,
En zuigt den Ambrozyne uit Baccherachsche peeren ,
En die met haantjes Mom zyn bokking moet larderen ,
Of 't graauwe veldhoen keurt zyn hoffelykste spys.

Daar dees met Demokriet, op Hollands Speeltoneelen,
Het schatrend lagchen hoort om 's waerelds ydelheid,
En die met Herakliet de droeve rol beschreit,
Die hy genoodzaakt is als Robbeknol te spelen.

Daar deze met zyn' staat zyn vrienden ziet vermeerden,
Als hen verbindende door trouwen raad en daad,
En die, omzwerfende als een jakhals langs de straat,
Zich met veragting ziet van elk den nek toe keeren.

Daar dees zyn gallery en vorstelyke zalen,
Of in een frische lugt zyn bloempricel doorkruist,
En die, in een spelonk van zestien voet gehuisd,
Door 't schoorsteengat somtyds zyn' adem dient te halen.

Daar blykt het dat Fortuin, te wankelbaar en blind,
Den eenen bitter haat, den andren mal bemint.

AAN NEDERLANDS JUFFERSCHAP.

'k Wil thans myn' raad u mededeelen.
Ik heb, ô Iris! lang geleerd
Dat hy, die naar de kunst zyn zaak beredeneert,
Niet flagen kan in 't hart te streelen.
Geloof dat ik by u geen woorden wagen zou,
Of flegts een lugtig lied, dat eene maagd of vrouw
In onzen leeftyd kan bekooren,
Tot enkel tydverdryf doen hooren,
Zoo niet uw moeder, door haar zorgen en beleid,
Uw Jeugdig hart had toebereid
Om vrugt van nutten raad te trekken.
Vergun dat dezze zang u moog ter les verstreken,
In 't bloeyendst van uw' lieve jeugd.
'k Laat andren op het middel denken
Om aardsch vermaak aan u te schenken;
Ik wyze u 't spoor der ware deugd,
Begin den aangenamen loop,
Die u, een' lange reeks van jaren,
Een ongestoord geluk moog' baren;
Hoop op een heilryk lot : verheng u in die hoop.
Een maagd van vyftien jaar, ik wil het niet ontveinzen,
Voegt vrolykheid, geen angftig peinen.
Maar wenscht ge uw voorfpoed lang van duur,
Zoo moet uw hart, in 't aardfche leven,
Geen enkle drift voldoening geven,
Dan die vermaken zoekt, onfchuldig van natuur.

't Is noodeloos de strenge wetten
 Van zedigheid en kuisch gedrag,
 Die niemand immer schenden mag,
 Voor zulk een Maagd als gy in 't sterkste licht te zetten,
 Het bloed, waaruit gy sproot, zal 't ieder oogenblik,
 Met grooter aandrang doen dan ik.
 Nooit zult gy deze wetten buigen.
 Gy weet, ó Iris! waar gy gaat,
 Dat op den minsten schyn van kwaad,
 Dat bloed u laken zou : 't zou tegen u getuigen.

Gebruik in 't spreken wys beleid,
 En volg, zo wel in uwe reden,
 Als in de wys van u te kleeden,
 De nooit volprezen wet der ware eenvoudigheid.
 Eene opgeschikte taal moet ge, in beschaafde tyden,
 Zop wel als lage straattaal myden.
 Beschaafdheid wraakt cene ydle zucht
 Om, in 't gezellig samenleven,
 Steeds ongevergd bewys te geven
 Van letteroeffening : die moeite is zonder vrugt,

Wees tog niet mild met spotternye,
 Zoo ze ooit het hart van vrouw of man,
 In eenig opzigt, wonden kan.
 Wees, 't zy men u berispe of u een lofspraak wye,
 Noch moedig op den roem, noch om den blaam bedroefd,
 't Is best dat gy den grond beproeft,
 Waarop men laken durft of pryzen.
 Bedenk, in 't eerst en laatst geval,

10 AAN NEDERLANDS JUFFERSCHAP.

Hoe elk de zaak beslissen zal,
Dien ge als bevoegd beschouwt om 't vonnis uit te wyzen.

Een strenge deugd verban 't gelach
Nooit uit den kring van gulle vrienden,
In wier gezelschap ge u moogt vinden.
Weet dat in zulk een' kring elk geestig schertsen mag.
En zoo gy 't voorwerp zyt der zoete boerteryen,
Dan moet gy ze ongedwongen lyen;
Ja waag ze ook vry van uwen kant:
Maar waag ze zoo dat geen van allen,
Dienge in het spotten aan durft vallen,
Iets laakt in uwe deugd of vindingryk verstand.

Een maagd, die 't aanzoeck blyft gedoogen
Van hem, wiens hart zy heeft bekoord,
Die zyne klagt gewillig hoort,
Is waarlyk meer dan half slavin van zyn vermoogen.

Wanneer een jong en teer gemoed
De deugd eens jongmans kan ontdekken,
Die haare liefde poogt te trekken,
Is 't zeker dat zy meer dan enkele agting voedt.
De vriendschap, schoon ze in 't eerst eenvoudig schynt te wezen,
Geeft reden om iets meer te vrezen.
Zorg, Iris, dat ze u niet verrast.
Een, die uwe agting weet te winnen,
Ziet zich, wanneer hy 't wenscht, beminnen.
't Wordt liefde, dat in 't eerst maar bloote vriendschap was.

'k Ben niet van zulke strenge zeden,
Dat ik een schoone en jonge maagd,

Wier

AAN NEDERLANDS JUFFERSCHAP. II

Wier lief gelaat aan elk behaagt,
Gansch onoplettend wensch op haar bekoorlykheden.
De Hemel schonk geen gaaf van schoonheid aan een vrouw,
Opdat zy die ontluisfren zou.
'k Ben egter tevens van gedagten
Dat zy, die zorgt dat al haar schoon
Zich telkens voor het oog vertoon',
Verdient dat jonge lui zich voor haar listen wagten.

Een, die met weinig keuze of smaak,
Elk, wien hy ziet, beftaat te pryzen,
Verdient, naar 't oordeel aller wyzen,
Geen wezenlyken lof, en baart geen waar vermaak.
Maar hy, die trotsch van aart des naasten levenswandel
Befchouwt, en zwakheên in zyn' handel,
Durft laken met een ftuursch gelaat,
Maakt dat hem alle braven vlieden.
U leer' 't gebrek van andre lieden
Wat misflag, wat gebrek u zelv' te myden staat.

Wees wars van hevig redentwisten,
En hoor naar reên en tegenreên.
Voert zwakheid u ter dwaling heen,
Wees nooit styfzinnig, maar leergierig, als een Christen,
Staa van uw dwaling af als gy de waarheid ziet,
Al waar 't een vyand, die ze u toonde;
Een hart, waar immer deugd in woonde,
Schaamt zich 't erkennen van een' enklen misflag niet.

Geene ydle zugt moet u verleiden
Om 's naasten zaken na te gaan,

Die

12 AAN NEDERLANDS JUFFERSCHAP

Die veel geheimen wil verstaan,
Is menigwerf vry onbescelden.
Zoo iemand ongevergd u zyn geheim al meldt,
Zorg dat gy 't nimmer navertelt,
Doe dien verteller zelfs vergeten
Dat gy het immer hebt geweten.

BESCHRYVING VAN HOLLAND,
ZO ALS HET WAS IN 1672.

Uit het Fransch van den Heer PAVILLON.

Wanneer ik in dit vlak gewest,
Waar de aarde, lager dan de stroomen,
Steeds watervloeden heeft te schroomen,
Voor 't eerst zag een Gemeenebest,
Gevormd uit dertig boersche steden,
Scheen my dit Volk in aart en zeden
(Want ieder heerscht in 't zyn zoo juist in dit moeras)
Der Vorstchen woeste zucht tot vryheid afte beelden,
Der Vorstchen, die voorheen ook zoo den meester speelden,
En geen' gebiedend' Vorst begeerden in de plas,
Dat ik in twyffel stond of 't niet hun nakroost was.

De Staat is zoo belast met schulden,
En de Onderdaan moet zulk een zwaare schatting dulden,
Dat ge u met regt verwondren zult,
Wanneer gy herwaarts komt, door reislust aangedreven,

Hoe

Hoe de een betalen kan de rente van de schuld,
En de ander 't geen hy 's jaars moet geven.

De grond, die in dit land gewis
Voor elk, die hem bebouwt, een kwade stiefmoer is,
Brenge hier geen granen voort, die elders welig groeyen,
Doch egter ziet men hier, dit is de gulde vrugt
Van ieders naarligheid, de nooddrift overvloeyen,
In spyt van de aarde zelf, van water, vuur en lugt.

Laat ieder wat hy wil van hunne Vrouwen zeggen:
(Dat ze al te karig zyn, en zeer jaloersch, is waar)
Maar minziek! zoo men dit heur wou te laste leggen,
'k Ontken het, als verdigt door eenen lasteraar;

Doch by de Vrysters mag men mallen:

Die deernen zyn zoo vies niet; neen:

Ze zyn de minnen in 't gemeen

Der meeste kindren, daar de Vrouwen van bevalen.

't Eenvoudig net wordt hier betragt,
Eenvoudig, maar met een behaaglyk,
Wyl elk met grootfche zwier en pragt,
In andre landen onverdraaglyk,
Als met een ydel fchynfchoon lacht.

Hier kan men zien, en 't gaat byna 't geloof te boven,
En egter mag men 't vry gelooven,
Het geen men nergens vinden kan,
De Rykdom, nedrig by de fchatten,
De Vryheid zonder uit te fpaten,
Veel pagten, egter geen noodlydend ambagtsman.

14 BESCHRYVING VAN HOLLAND, enz.

Elk een gelooft hier wat hem lust :
Men heeft dus, in het stuk van Godsdienst, niet te veinzen,
En is by de overheid voor alle straf gerust,
Al is men nog zo vry in 't uiten van gepeinzen :
Wordt haar gezag slegts niet getergd,
Zal ze ieder een in vrede laten,
Dewyl zy anders geen geloofsbevestiging vergt,
Dan onderwerping aan de Staten.

TOEPASSING OP DEN TEGENWOOR-
DIGEN TYD.

Zoo Pavillon eens opstond uit het graf,
En voor de tweede maal zich op den weg begaf,
Om Holland door te reizen,
Wat zou hy, sedert zynen dood,
De pragt en weelde zien vergroot!
Hy zag zyne oogen blind aan stad en land-paleizen.

Doch zoo hy thans den boerschen stedeling
By de oude Vorstchen wou gelyken,
't Mocht wezen uit de zucht tot staatsverandering,
Die velen nu te ontydig laten blyken.
Zy sijnaten op den Vorst, maar ach! uit eigenbaat,
Niet uit een klaar begrip wat best is voor den Staat.

Ik wil niet van de schulden reppen,
Waar van het land de rente in ieder jaar betaalt:

'k Vraag

'k Vraag niet van waar men 't geld tot al die lasten haalt.
Ik ben een onderdaan, die nooit vermaak zal scheppen
In, als een vreemdeling, te spreken by de gis
Van iets, dat voor zyn oog met regt verborgen is.

Het aardryk is en blyft, gelyk het was voor dezen,
Een stiefmoer, die ons weinig geeft.
Doch zoo der Vadren vlyt hen deed gelukkig wezen,
De luiheid, daar men thans in leeft,
En die men 's middags nog dient uit het nest te kloppen,
Dreigt in het kort de bron der welvaart toe te stoppen.

Het zyn de vryfters niet alleen,
Die lustig in de bogt met hare minnaars springen;
De vrouwen vallen vaak zoo vies niet als voorheen;
Want selder de overkomst van Fransche vlugtelingen,
Is hier een vreemde trant van leven ingevoerd,
En met de strenge tugt des ouden tyds geboert.

't Eenvoudig is reeds lang verdreven;
De hovaardy groeit aan by 't mindren van de magt:
Men zou de vryheid eer geheel ten besten geven,
Dan 't kleinste deel van weitsche pragt:
En velen, als ze zien het einde hunner schatten,
Beginnen t' eenemaal als dollen uit te spatten.

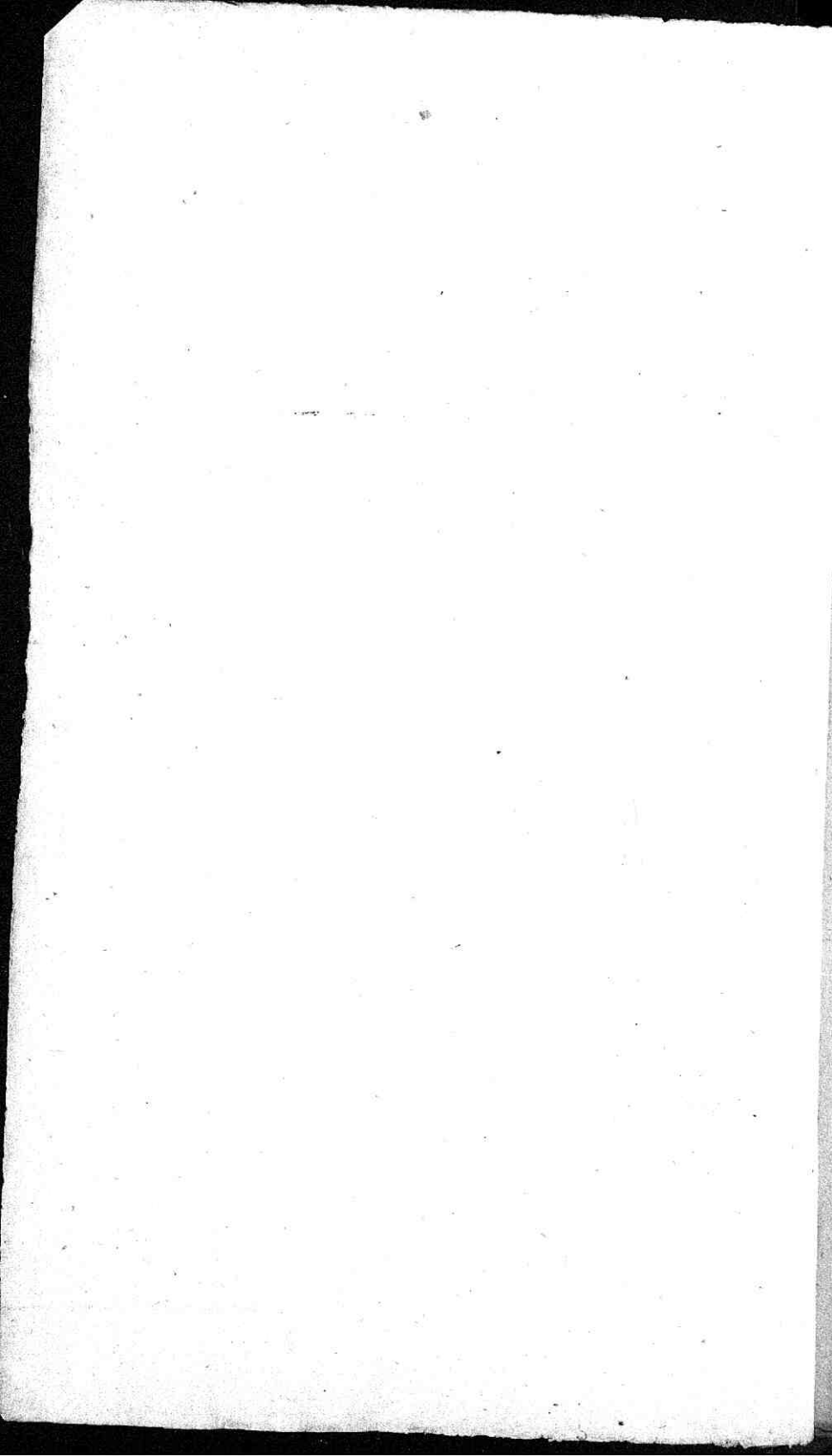
Elk een gelooft hier wat hem lust,
O Gulde Vryheid van geweten!
Door u leeft elk in volle rust.
Gy zyt het hoogste goed van Hollands Ingezeten.
Hij zy vervloekt, die u van verre slegts belaaft;
Hij zy vervloekt, die u geen gunst en eerbied draagt.

Laat

Laat dan de Franschman vry op onze boerschheid smalen,
Hy noeme ons geesteloos en ruw en onbeschaafd,
Wy egter, wy, die aan geen menschen zyn verlaafd,
Ook niemand in de keur van zyn geloof bepalen,
Genieten grooter heil dan eenig landschap heeft,
Dat voor het dom gezag van kerktirannen beeft.

P U N T.
E N
S N E L.
D I G T E N.

1. *De Latinist.*

Jan kreeg een zwaren Huk, dat deed hem *Hic* onthouwen:
Hy zag een Hek in 't veld, daarby onthield hy *Haec*:
Hy hokte met de kaart: dit kon hem *Hoc* ontvouwen.
't Was geen kwaad overleg voor een' volslagen gek.

2. *Jan.*

Ik sprak van Salomon, den wyzen Vorst, met Jan:
'k Zei wat zyn Vader was, en wat hy voor een man.
Ja, zei hy, 't huis vol goeds, vol voorspoeds, en vol Vrouwen,
En groene jeugds genoeg om die wel te onderhouwen.
Laat my die wysheid ook eens proeven, en preek dan.

3. *De Vertellers.*

Jan komt my steeds aan de ooren tellen,
Van Maartens groote gaaf om aartig te vertellen.
'k Verwonder me over hem, zoo zegt hy, keer op keer:
't Is of men alles wat hy voordraagt, zag gebeuren.
'k Wil, was myn antwoord, 'k wil uw lofspraak billyk keuren.
Maar, Vriend! gy hoorde hem ligt ééns, en toen niet meer.
Want hoort gy hem verscheiden malen,
Dan zult ge ook merken dat hy prompt is in 't herhalen.

4. *De Liefderyke.*

Dirk speelt zyn Beursje leeg, en als dat zoo gegaan is,
Tast hy eens anders aan, tot heimelyk gerief.
Hy denkt dan waarlyk dat zyn plicht ruim half voldaan is,
Dirk heeft zichzelf en zyn' Naasten even lief.

5. *Tys.*

Tys Onverstand is op den Schouwburg zeer gesteld:
 Hy staat 'er zonder iets van taal of styl te weten,
 En heeft hy 't spel gezien, straks is hy 't weer vergeten:
 Want al wat hy verstaat is anders niet dan geld.

6. *Onnut gewigt.*

't Rappier hangt Jonker Jan zoo vast aan als een klit;
 'k Beny hem 't yzer niet: hem lust te zyn geladen.
 Maar waarom gaat de Kok niet pronken met zyn spit,
 Wanneer geen mensch hem roept tot kookken of tot braden?

7. *Jan onderrigt.*

Wat Duivel is een Wyf! sprak Jan, met stoute stemmen,
 Als ik het ondernam dat ik ze niet zou temmen:
 Die woorden zyn nog naauwlyks koud,
 Of Jan heeft reeds een Vrouw getrouwd.
 En nu zyn huis steeds vol gekyf is,
 Weet hy maar al te wel wat Duivel dat een Wyf is.

8. *De Præceptor Dirk * * *.*

Dirk kwam zyn booze Wyf te dragen door een plas,
 En sprak, al zugtende, wyl hy mismoedig was,
 Weg met het Fabeltje, daar ik my lang aan zat las,
 Het komt hier niet eens by: ik draag veel meer dan Atlas.

9. *De twistzieke Zoon.*

Ik vond Jan met zyn Vaar in zwaar gekyf getreden:
 Hem dagt al wat hy sprak was regt en meer dan reden.
 't Mogt meer dan reden zyn wat Jan sprak, naar zyn zin;
 Maar my dagt, met zyn Vaar te kyven was veel min.

10. *Verwaand Fantje.*

Jan! wees wat op uw hoede, en wil tog overleggen
 Hoe veel gevaars men loopt door op zich zelf te staan:
 Gy spreekt steeds vonnis uit: ik ben met u begaan.
 My dunkt ik heb u nooit *my dunkt* nog hooren zeggen.

11. *Dronken Tryn.*

Tryn riep: wat draagt gy, Klaas? een ponjaard, zei hy, Tryn!
 En 't was een fles met lekkren wyn.
 Geef, zei ze, en dronk, en sprak, nadat zy had gedronken:
 Het lemmer is 'er uit, de scheê is jou gefchonken.

12. *Aan de Poëten.*

Dirk meent, zyn laf gedigt is zoet en daarom goed:
 Maar 't geen niet smaakt naar zout, keurt naauwlyks iemand zoet.

13. *Fan Broer.*

Jan! hebt ge een malle klugt ontydig voortgebragt?
 Men lacht wel met u: maar 't is om u dat men lacht.

14. *Onderscheid tusfchen Wys en Geleerd.*

Wys en Geleerd verschilt: wilt gy 't verschil ontdekken,
 Ziet letterloozen wys, en veel geleerden gekken.

15. *Ydele moeite.*

Wans preekte een' mallen Vent veel fligtelyke zaken,
 En meende dat hy heel in ernst aan 't hooren waar';
 Doet zulke gekken goed: hy fcheen in 't eind te ontwaken,
 En vraagde fluimerig: Wat is 't? Wat zegt gy daar?

16. *Gelyk Huwelyk.*

Is 't waar dat Jonkheer Jan met Jongvrouw Betje trouwt ?
 En is hy zestig Jaar, en zy ruim vyftig oud ?
 Ik zeg niet of het wel- of misgepaarde trouw is :
 Maar dat hy een Jonkheer als zy een jonge Vrouw is.

17. *Op Waanwyzen Thomas.*

'k Behoeftde om kundigheên geen letter meer te lezen,
 Ware ik maar half zoo wys als Thomas meent te wezen.

18. *Klaas Kompaan.*

Klaas had een' Spaanfchen Don gegrepen in 't gevegt,
 Hy gaf hem met der vaart een douwtje tot aan 't hegt,
 Dat hem de darmen uit zyn zwarte pens deed fcheyen :
 Want, zei hy, 't Ventje flinkt, zoo wy hem niet ontweyen.

19. *Denken gaat voor doen.*

Men wilde, om 't Sneldigt, eens een' Digtens agting krenken :
 Men zei, hy doe wat goeds: dat 's beter dan 't gezeg.
 't Is zeide ik zoo gy leert: maar als ik 't overleg,
 Die goed wil leeren doen, moet eerst goed leeren denken.

20. *Geed en kwaad.*

Veel vrienden rieden Jan een ryke Weeuw te trouwen :
 Jan hield zich koeltjes : maar hy teekende de kaats.
 Als ik het oversloeg, ik waar 'er meê behouwen :
 Doch mannen, zei hy, hoort: stelt u in myne plaats :
 Wat dunkt u ? kunt ge my wel inflaan voor 't berouwen ?
 Zy heeft veel goeds, ô ja: maar by het goed veel kwaads.

21. *Genezing der Miltziekte.*

Jan, zeide ik eens, gy moogt zoo ryk zyn als gy wilt,
 Gy kunt nooit vrolyk zyn : het scheidt u aan de Milt.
 Ja, zei hy, mogt ik eens zoo ryk zyn als ik wou,
 'k Wed dat de Milt myn vreugd niet lang beletten zou.

22. *Dubbele wensch.*

Ziet wat de woorden veel verschillen,
 Wanneer het valsche menschen willen.

Jan hoopt nog eens zoo ryk te worden als ik ben :
 Dat heeft hy goed te doen naar ik myn armoe ken :
 Maar 't is een dubbele zin : hy wil my niet gelyk zyn :
 Eens is hem niet genoeg : hy wil nog eens zo ryk zyn.

23. *Goed arms.*

Hoe goed het geven is, heeft Tys genoeg gelezen.
 Maar, zegt hy, geve ik steeds, en komt my weinig thuis,
 'k Word van een wollig Schaap dan haast een kale Muis.
 't Is goed, goed arms te zyn, maar kwaad goed arm te wezen.

24. *Aan Tys Krimp.*

Ik hoor de luiden, Tys, uw' grooten Rykdom pryzen.
 Het kan wel regt zyn : maar
 Hoe kan ik weten of het leugen is of waar?
 Gy durft het niet bewyzen.

25. *Blaauwe oogen.*

Jan zei, zyt gy zoo trotsch op uw blaauwe oogjes, Klaartje?
 Myn wyf (dit 's u bekend) die heeft 'er ook een paartje.
 En als het lukken wil wel drie : ei kom eens hier :
 Naar 't gisteren avond ging, zoo heeft zy nu wel vier.

26. *Grappige Flip.*

Ik rekende met Flip, die my veel moest betalen,
 Van wien ik egter nooit een stuiver gelds kon halen.
 Hy stoorde 't cyfferen, en riep, myn Heer, ei ziet!
 Die som hebt gy niet wel. 't Was waar : ik had ze niet.

27. *Openbartige Biagt.*

Eer ge omzaagt, zeide een Held, ontkomen uit een slag,
 Waar 't al ter neder lag,
 Eer ge omzaagt was 't beschikt. Neen Jonker, zei zyn dienaar,
 Daar was voor my wel zien naar :
 Ik had, eer 't zoo ver kwam, wel een reis agt of tien
 Bekommerd omgezien.

28. *Slegte Muziek.*

Ik bid, ontstel u niet, sprak Teunis tot zyn Wyf,
 In d' eersten aanvang van gekyf :
 Ik weet niet wat ik liefst zou hooren ; of 't geluid
 Van een ontfelde Vrouw, of een geborsten fluit?

29. *Vuil wascht geen vuil.*

Thys had zyn egte trouw op 't onvoorzienst gebroken,
 En gaarne, naar de konst, des Schouten hand ontdoken.
 Heer, zei hy, mag ik niet wel staven met een eed,
 Dat ik, zoo waar ik leef, van geene misdaad weet?
 Neen vast niet, zei de Schout : ik zal het vonnis spreken.
 Valsch zwieren is zoo ligt als woord en trouw te breken.

30. *Aan Jan.*

Eens waart gy arm en mild ; nu ryk en gierig, Jan.
 De toetssteen proeft het Goud : het Goud ontdekt den man.

31. *Luye Klaas.*

Klaas is een luye vent : ik zou schier durven zeggen,
De dood komt hem gewis niet half zoo aaklig voor
Als 't bezig leven doet, omdat hy eens daardoor,
Veel jaren agtereen, gerust zal blyven leggen.

32. *Valsche Regel.*

Het rookt by Jan in huis : die rook is niet te ontloopen,
Of deuren moeten los, en alle vensters open.
Het spreekwoord gaat niet aan, zegt Jan, al is het oud:
Daar 't rookt is 't doorgaans warm ; myns oordeels is het koud.

33. *Regtvaardige groet.*

Daar is zoo veel gerugts in 't mondje van Constance,
En zulk een' omslag in haar praat,
Dat iemand, by geval ontmoetend' haar op straar,
Niet kwalyk zei : goên dag, Mejuffer Circumstantie.

34. *Amsterdam ontroerd.*

Hoe kwam 't dat Amsterdam zoo gram was,
En waarom was 't niet voor den Prins ?
In zeven woorden gaat veel zins :
Om dat de Prins voor Amsterdam was.

35. *Van Pieter.*

Wat doet toch Pieter by de aanzienelykste liân ?
Men ziet 'er Pieter, en hy is 'er niet gezien.

36. *Van Teunis.*

Vraag Teunis waarhy woont: hy zoekt bescheid te ontleggen,
En vreest, men mogt het Schout en Crediteuren zeggen.

37. *Losse Matthys.*

Gelyk als ieder mensch zyn zinnetje, zyn wenschje,
 Zyn eigen lustjes heeft,
 Waarnaar hy gaarne leeft,
 Zoo heeft ook ieder mensch zyn eigen consciëntie.
 Dus sprak ik tot Matthys. Ei, zei hy : ieder een ?
 Dan heeft 'er iemand twee : want, Heer! ik heb 'er geen.

38. *Aan Kees.*

De Buik vol wyns, het hoofd vol winds,
 Is Kees genoeglyk, zoet en kinds;
 Dan is hy Heer van alle Heeren :
 Dan kan hy zelfs geleerden leeren :
 Dan is hy cel dan is hy ryk :
 Dan is 'er niemand zyns gelyk.
 Blyf dronken Kees, en dans en zing,
 Om niet uit uwen troon te vallen :
 Want dronken zyt gy alle ding,
 En nugtren zyt gy niet met allen.

39. *Luijaarts verantwoording.*

Op! zeide een Heer : kom Luijaard, op !
 En gaf zyn knecht met een een schop.
 De Zon is reeds voor lang gerezen.
 De Zon, Myn Heer! dat kan wel wezen,
 (Zoo antwoordt hem die slimme guit)
 Zy moet wel vroeg ter slaapstede uit,
 En moet den gantschen dag ook ylen.
 Zy moet veel verder gaan dan ik: het scheelt wel mylen.

40. *Van een' Prediker.*

Een Preeker raasde op stoel, als of men 't hoorde dondren,
 Het volk was als verstomd : het hoorde niets dan wondren.
 Ik hoorde 't preeken ook, en vond, ronduit gezeid,
 Een zee van woorden, maar geen droppel snedigheid.

41. *Aan Dirk.*

Dirk zoekt ge een', die u leert hoe matigheid een deugd is,
 Hoe in te weinig leed, en in te veel geen vreugd is;
 Dat kan een al te naauwe schoen,
 * Dat kan een al te wyde doen.

42. *Van Tryn.*

Men preekte Tryn de Weeuw : zy hoorde zich te onthouwen;
 De trouwe Tortelduif wist nimmer van hertrouwen.
 Als ik by beesten moet ter schole gaan, zei Tryn,
 Waarom niet by de Musch, waarom niet by 't Konyn?

43. *Te schielijk Ryk.*

De schatten, Adriaan, waarin gy u verheugt,
 Houd ik u wel te goed dat gy zoekt op te leggen.
 Maak 't huis maar niet zoo vol, dat wýze luiden zeggen:
 Daar is byna geen plaats gebleven voor de Deugd.

44. *De Hagenaar en Zeeuw.*

Vriend! sprak een Hagenaar tot een' opregten Zeeuw,
 Gy zyt my zoo gelyk, als waart gy schier myn Broeder:
 Zyt gy niet onderrigt of ooit uw zoete Moeder
 In 's Gravenhage kwam? Neen, zei de looze spreekw,
 Myn Moeder kwam 'er nooit : maar, naar ik heb vernomen,
 Zoo plagt myn Vader veel in 's Gravenhaag te komen.

45. *Van*

45. *Van Dirk.*

Dirk, zeide ik, door wat konst zaagt ge uwen schat gerezen?
 Het weinige, zei Dirk, verkreeg ik met verdriet,
 Met zure zorg en zweet: myn' grooten rykdom niet:
 Die wat heeft, krygt haast meer: daar 't geld is wil het wezen.

46. *Jasper en Jan.*

Wie was uw Vader, Jan, zei Jasper, mag men 't weten?
 Jan voelde hoe hy voer,
 En heeft hem toegebeten:
 Het is een duistere vraag; wiens kind meent gy te heten?
 't Is honderd tegens een weet zulks uw eigen Moer.

47. *Verdediging der Advokaten.*

Hoe staat dat goed en bast, zei Frans van de Advokaten,
 Die hem betigtten van wat veel handgauwery.
 Ja, zei 'er een van al: wy basfen; zeg dat vry;
 Wanneer wy dieven zien, dan kunnen wy 't niet laten.

48. *Aan een' onbedagt' Jongman.*

Zoo jong en zoo veel praats; den snater zoo te roeren?
 Ei neem den spiegel eens, en zoek daarin, myn kind,
 Of gy dien mallen muil genoeg bewassen vindt,
 Om by bejaarde lui het hoogste woord te voeren?

49. *Gierige Klaas.*

Klaas zit vol goed en goud, en durft geen buik vol eten.
 Zyn geld bezit hy niet, maar hem bezit zyn geld.
 Helaas! het is met Klaas erbarmelyk gesteld;
 Hy heeft een zwaare kwaal: de kaerel is bezeten.

50. *Aan een Vleier.*

Wat schort my, Adriaan, dat gy u zoo gewent
Myn zeggen en myn doen te roemen, zonder end?
Ik bid u, schei 'er uit : gy zyt te wel bekend.

51. *Van Jan.*

Is 't mogelyk dat Jan, die nooit van schaamte rood was,
Eens wel gesproken heeft van my en myn beleid?
Dan heeft men zeker hem verteld dat ik reeds dood was:
Want van geen levend mensch heeft hy ooit goed gezeld.

52. *Fyne Gys.*

Gys, gortiger dan ooit een varken wierd gevonden,
En telkens jagtig naar des een' of andren Vrouw,
Meent wel bewaard te zyn, in plaats van goed berouw,
Met een' verdraiden tekst : de liefde dekt veel zonden.

53. *Dirk en Jan.*

Dirk heeft een bitse pen, en Jan een' zwaren stok :
Daarmee betaalt hy hem het schryven op zyn' rok.
Die beiden hebben zich niets merklyks te verwyten.
't Is Ezelen gevegt : zy kunnen slaan en byten.

54. *Aan Jan.*

Ei, Jan, 'k bid prys my niet : daar houdt togniemand van
Men gaf u geen geloof, al preest ge u zelven, Jan.

55. *Liefde tot Kindskinderen.*

'k Speel met Kindskinderen, alsof ik van hun tyd waar.
Ei! zwygt wat, jonge lui, die my myn zwak verwyten :
Het zal wel beteren : verschoont me van 't verwyten maar,
Tordat ge eerst Vaders, en dan Grootevaders zyt.

56. *Wraak*

56. *Wraak van Pier Kromvoet.*

Pier Kromvoet, wien zyn schoen ter sluik ontfuteld was,
 Sprak met een zagt gelaat, ik ben niet van die menschen,
 Die elk, die hun misdoet, de grootste straffen wenschen.

'k Wensch dat myn schoen den Dief, als waar' 't zyn eigen,
 (past'.

57. *Lekker eten.*

'k Zat tusfchen Kakelaars en Spreeuwen in 't gedrang.
 Zy rammelden om 't seerst, en maakten 't my zoo bang,
 Dat ik, in 't eerst vol zweet, in 't eind begon te geeuwen.
 Een vraagde, by geval, wat kost ik liever at,
 Of visch, of Vleesch? Ik zei, daar ik te kiezen had,
 Gezoden Kakelaars, en wel gebraden Spreeuwen.

58. *Aan zekeren Bastert.*

Wat werpt gy op de straat met steenen dat het kraakt;
 Zie dat gy by geval uw' Vader maar niet raakt.

59. *Betaling van een' Speelman.*

Een Speelman, moe gezaagd, zag naar betaling om,
 En wagte voor zyn konst een kleine of groote som.
 Maar Jasper Buur zei: neen, de toon, diengy deed hooren,
 Is my ontgaan: 'k heb daar 't geheugen van verloren.
 En ik heb u gevoed met hoop op eenig loon.
 't Is beiden enkel wind: dus slaan wy even schoon.

60. *Jagtige Katryn.*

Een Jager, zegt Katryn, zou my vooral behagen,
 Wanneer ik nog eens trouwen zou.

Zy spreekt gelyk een wyze Vrouw:

Een Jager, meent zy, zou wel hoornen willen dragen.

61. *Vryheid.*

Een' goed' arm' Ede lman gaf Tys eens dezen raad :
 Hy zou zich, by een' Heer van middelen en staat,
 In dienst bestellen, om met eere voort te komen,
 Neen, sprak hy, wyslyk, ware ik ook my zelv' ontnomen,
 Ik, 't eenigste bezit, dat ik als eigen ken,
 Dan was ik alles kwyt, en armer dan ik ben.

62. *Pleitzugt.*

Ik vraag' een Advokaat van grooten naam en neering,
 Waarom hy meest zyn geld aan 't Dolhuis had gemaakt?
 't Goed, zei hy, keert vanwaar het kwam, naar de oude leering,
 Ik ben door dolle Lni meest aan myn geld geraakt.

63. *Aan den Jood * * * die op de Piek van Teneriffe
 was geweest.*

Hadst gy den weg naar 't hoogst van Tenerif genomen,
 Verbasterd Isreliet, wat deed ge 'er af te komen?
 Gy raakt niet ligt nog eens den Hemel zoo naby.
 Dus hebt ge een te hoone kans verkeken : stel dat vry.

64. *Wiskonstige Klaas.*

Klaas riep in een gelag, laat jakelen wie wil,
 Onze Aardbol loopt rondom : de Hemelen staan stil :
 'k Hou 't met Cöpernicus : ik voel onze Aarde zwaayen,
 't Was op het eind van 't maal : zyn hoofd begon te draayen.

65. *Waarom gaat Jan ter kerk?*

Ik moet ter kerkē gaan, al kan ik niets bedryven,
 Zei Jan, tweemaal mistrouwd, aan twee praatzieke wyven,
 My dunkt het is zoo vreemd, zoo wonderlyk, zoo zoet
 Dat één Man honderden van Vrouwen zwygen doet.

66. *Huws-*

66. *Huwelyks Gebrek.*

De dag gaat nimmer op of Hermans wyf verkerft het :
 Alle uren rokkent hem de Pry een nietw gekwel :
 Eerst vond ik 't spreekwoord vreemd : nu denk ik zegt men
 (wel,
 Het trouwen is zeer goed : de Vrouw alleen bederft het.

67. *Groeiende Liefde.*

Hoe ouder , zegt Jan zoet , hoe 'k meer begin te malen ,
 En kryg myn Wyfje lief , zoo 't fchynt , hoe langs hoe meer :
 Ik wenschte in vroeger tyd , de Drommel mogt haar halen ;
 Nu wensch ik daaglyks haar by onzen Lieven Heer.

68. *Zedelyke Vermaning aan een' Gierigaart.*

Gy flapelt telkens goed op goed.
 Kan dan , hoe veel ge ook hebt , niets uwe hebzugt fteipen ?
 Wees tog gewaarschuw , blinde bloed ,
 By 't laast en hoogst gerigt zal u geen rykdom helpen.

69. *Van Joost.*

Joost vraagt of zoete kost ook wyze luiden past ?
 Meent Joost dat Suikerriet maar voor de Gekken wast ?

70. *Verliefde Klaas.*

Klaas , die ten ooren toe in 't Minnegaren flak ,
 Viel politikelyk aan 't jammeren , en sprak :
 O Schout en Schepenen , dien 't Wetboek is bevolen ,
 Wel zegt men wysfelyk in Kerken en in Scholen ,
 De kleine Dieven helpt de fcherpe straf van kant :
 De groote raken vry : Maay heeft myn hart gestolen ;
 Maar voor de dieffche Maay is geene straf in 't land.

71. *Aan Jonker * * *.*

Zyt ge een uitnemend man, ô Jonker, als ik hoor
 Veelyds van u gewagen;
 Zoo blyf tog wat van myn Kantoer:
 'k Mag zulk uitnemend volk niet by myn Kas verdragen.

72. *Voorzigtige Dirk.*

Dirk wil geen water in zyn' wyn,
 Daar moet een zware reden zyn,
 Waarom hy 't nimmer heeft geleden.
 Hy zegt ons zelf die zware reden.
 't Is omdat elk op 't glippen staat,
 Wien 't water op de lippen staat.

73. *Comedien.*

Verbiedt men oud en jong Comedien te zien,
 Zoo mogt men hen met een de waereld wel verbién;
 Of laat men hen op aard, dan dient men lest te geven,
 Dat elk met de oogen toe, of gantsch alleen, moet leven.

74. *Aan een Liefhebber van pragt.*

Zes Paarden, Heer! en zoo veel Knegten,
 Voor wie gy daaglyks aan moet regten,
 Die voor en op uw rytuig staan,
 Of agter u geflikkerd gaan?
 't Staat heerlyk, zonder wederzeggen:
 Maar mag ik 't met u overleggen?
 Voelt ge aan u zelf niet waar 't u fehort?
 Uw flaart wordt lang, uw vleugels kort.

75. *Misrekening.*

Houd daar Vriend, zei 'er een, en gaf den Armen wat :
 De Hemel zal 't my, in myn leven,
 Door zyne goedheid wedergeven.
 Alsof de Hemel 't hem niet reeds gegeven had.

76. *Aan Reinier den Snapper.*

Reinier, 'k moet iets van u bedingen,
 Als ik spreek moet uw mond niet gaan,
 Twee kunnen wel te samen zingen,
 Maar 't samen spreken gaat niet aan.

77. *Pieters Wysheid.*

Ik wenschte my zoo wys als Pieter meent te wezen ,
 Dan had ik Salomon noch Seneca te vrezen ,
 Noch Aristoteles ; maar zeker en gewis ,
 Wenschte ik myn' vyand niet zoo zot als Pieter is.

78. *Nederige Hoogmoed.*

Gepronkte nedrigheid is hoogmoeds trotfche kap :
 Ik vind min ydelheids in kostelyke kleeren
 Van Koningen en Heeren ,
 Dan in een Monnikskap.

79. *Dominus * * * **

Gy, die daar staat en zingt, en mer gemaakte zwieren
 Uw handen kunstig roert, die best Natuur zou stieren,
 Onthoud dit eens vooral, myn goede Predikheer,
 Zoo haast ge u zelv' behaagt, behaagt gy niemand meer.

80. *Jan * * * **

Is iemand mooi, zegt Jan, my dunkt dat ik het ben;
 Schryft iemand wel, my dunkt ik schryf een vlugge pen;
 Is iemand wel bespraakt, my dunkt ik kan wel spreken;
 Preekt iemand wel, my dunkt ik zou ligt beter preken.

My dunkt van al dat dunken, Jan,
 Dat ge u wat veel laat dunken, Man.

81. *Aan Jan den Brillenmaaker.*

Geslepen glazen, die vergrooten,
 Verkoopt men ons met volle schooten.
 Maar wil ik u wat leeren, Jan?
 Gy zult van de allerbesten maken,
 Kunt gy maar aan wat Glas geraken,
 Uit de oogen van een nydig' Man.

82. *Vriendelyke Wensch.*

Myn Wyf, zegt Klaas, wil aan het planten zich verslaven:
 Myn hart, zoo spreekt ze, legt in mynen tuin begraven.
 Ik wenschte waarlyk wel dat zy 't niet langer zei,
 Maar dat haar hart daar eens ter deeg begraven lei.

83. *Op W. van Y * * * **

Geeft wyn in Wouters glas, riep ik aan myne Knechten:
 In Wouters glas, myn Heer! zeide een doortrapte Guit;
 Dat 's maar verlooren werk: mag ik u onderregten?
 Hy wil 'er niet een drop in hebben: staag is 't uit.

84. *Mildheid in het groeten.*

Tast haastig naar den hoed, en houd u traag in 't dekken:
 Dat komt zoo wel te pas by Wyzen als by Gekken.

85. *Op zekeren Geleerden.*

Gy hebt uw hersenen verplet
 Om veel te weten, en dat 's goed.
 Maar 't is verschillend veel te weten,
 En weten 't geen men weten mocht.

86. *Op Jan Oom.*

'k Begryp de gierigheid van oude luiden niet.
 Van alle zotterny, die ge in de waereld ziet,
 Zou 't vast de grootste zyn, meest reisgeld te begeeren,
 Wanneer ge op 't eind der reis slegts weinig kunt verteeren.

87. *Op 't verspillen van den Tyd.*

Wanneer ik overleg wat wandelen, en gapen,
 En zitten over 't maal, en dood zyn, dat is slapen,
 My in myn bezigheên al veel belemmerd heeft,
 Dan heb ik menig jaar, maar weinig tyds geleefd.

88. *Jan met zyn Degen.*

Hoe is 't gelegen, Jan? wat zyt gy, zot of kwaad?
 Ei hoor: wat doet gy met een' Degen langs de Straat?
 Een Degen, Jan, een Degen!
 Hoe hebt gy dien gekregen?
 Hoe, Jan, geboren, Jan gezworen Advokaat;
 Een kling op zyne zyde, en egter geen Soldaat?
 Mag ik het vergelyken,
 't Is even aan te kyken,
 Alsof een Krygsman, in een Advokaten rok,
 De pen stak agter 't oor, en zoo ten slyde trok.

89. *Hans*

89. *Hans * * * aan zyn Vriend.*

Gy schynt verlegen om klein geld,
 En zoekt het allerwegen.
 Veel erger is 't met my gesteld,
 Ik ben om groot verlegen.

90. *Praaten en doen.*

Het baat niet of we al veel gebloemde reden hoorden,
 In het School of in de Kerk.
 De Gekken stellen prys op woorden;
 De Wyzen stellen prys op werk.

91. *Voorzigtige Aalmoes.*

Dirk deelt veel Guldens uit voor Lammen en voor Blinden;
 Maar voor geleerde Lui kan hy geen sluiver vinden.
 Zyn vrienden wisten niet waarom?
 Zy vroegen 't, en hy stond in d' eersten opslag stom,
 Doch zei, nadat zy hem wat sterk om antwoord porden:
 'k Sta mooglyk lam of blind maar nooit geleerd te worden.

92. *Gelyke kans.*

Een dapper Krygsman hoorde een' Jassen bloedaart roepen:
 De vyand is naby met overmagt van Troepen!
 Hy sprak: Soldaten, is de vyand ons naby,
 Wy zyn het ook by hem: houdt moed: men volge my.

93. *Op een Gastmaal.*

Klaas, noodt gy my te gast by vyfentwintig Gasten?
 Van allen, die gy noemt, ken ik 'er waarlyk geen.
 Ei laat my liever r' huis wat peuzelen of vasten
 Met luiden, die ik ken: ik eet niet graag alleen.

94. *Op zekeren Advokaat.*

Pier pleitte in een geval van klein belang, in woorden,
 Zoo windrig en zoo grootsch van klank,
 Dat allen, die den Pleiter hoorden,
 Hem niet in 't minst geschikt verklaarden voor de bank,
 Flip zei: gy houdt uw werk voor aardig,
 Maar ik, hoe zeer ge u zelv' voldoet,
 Agt u en hem net even waardig
 Die wyde schoenen maakt voor d' allerkleinsten voet.

95. *Konst om lang te leven.*

'k Vroeg Jan: hoe komt gy tog zoo oud? al tagtig jaar?
 Ik trouwde laat, zei Jan, en werd vroeg Weeuwenaar.

96. *Zedelyke Vermaaning.*

Jan, zyt gy gram? dat is geen wonder.
 Maar wonder waar 't, en zonde meê,
 Zoo ge ongeneigd waart tot den vreed.
 Kom, wees bedaard: de Zon gaat onder.

97. *Gedigten van Dirk.*

Dirk zegt, zyn Poëzy is lang en menigmaal
 Den Lezer aangenaam geweest.
 Wie zal hem dezen lof onthalen?
 Men weet dat Dirk alleen zyn eigen Digtwerk leest.

98. *De Onpartydige Regter.*

Dirk neemt van wederzy geschenken, en is Regter.
 Hy zegt, wanneer men 't hem verwijt, en ernstig dreigt:
 't Is goed, (hoe zeer men roep', daar is geen handel slechter)
 Het maakt my wederzyds noch min noch meer geneigd.

99. *De zedige Auteur.*

Klaas wil gelezen zyn, maar niet van alle man :
 Van volk, dat gaarne leest, maar niet dat schryven kan.
 De Schryvers noemt hy Koks, te keurig in het smaken,
 En veel te dun van tong: voor dezen kookt hy niet.
 Gemeene Lezers zyn 't, die hy zyn tafel biedt.
 't Is hem genoeg, als hy zyn Gasten mag vermaken.

100. *Ongewone kost.*

Jan heeft zyn Paard verkogt, en spilt het geld met fineeren.
 Antony hielp van 't geld het grootste deel verteeren.
 Hy pryst de goede kost, en zegt 'er daaglyks af:
 'k Wist niet dat Paardenvleesch zulk lekker eten gaf.

101. *Beter benyd dan beklagd.*

Jan was eens arm, en werd beklagd,
 Nu komt men zyn geluk benyden.
 Hy zegt, schoon hem de nyd mishaaft,
 't Is beter, nyd dan nood te lyden.

102. *Meester boven Meester.*

Thys zei, hy zag een Zalm, waar by de groote Mast
 Van een Oost-Indisch Schip in dikte niet kon halen,
 Gantsch levend in een fuik. De knegt, die op hem past,
 Moest dit bevestigen: hy stond een poos te draien,
 En was verlegen; want die dikte viel hem bang,
 En dagt hem by een mast bezwaarlyk vast te stellen.
 Maar, zei de knegt, men mogt voor waarheid wel vertellen,
 Was niet de Zalm zoo dik, hy was wel ruim zo lang.

103. *Dubbeltzinnig antwoord.*

Jan, hoe veel kindren hebt gy wel?
 Vroeg iemand, zonder agterdenken;
 Agt, zei hy, heeft 'er onze Nel.
 Nel stond 'er by, en sprak: hoe dus myn eer te krenken?
 Dat moest gy waarlyk laten, Jan.
 Hy sprak: ik hoon u niet; maar hoef ik alleman
 Bewys en rekening te geven
 Van al de kindren, die ik elders heb in 't leven?

104. *Floor.*

Al wat my Floor belooft gelykt wel naar de bellen,
 Die kinderen van zeep en water op doen zwellen,
 'k Vergaap my aan den glans, en word in 't eind een kind.
 Want als 't op grypen komt, zoo vat ik niets dan wind.

105. *Klaar aan Jan.*

Gy zeide, toen gy me onlangs spraakt,
 Gy hebt my zoo wat wys gemaakt.
 O Jan! wie zal een mensch tog laken,
 Die zulk een' gekskap wys kan maken?

106. *Van Jan den Dobbelaar.*

Jan speelt maar om groot geld uit wel voorziene Kisten:
 Hy kan 't gemaklyk doen: de Gaauwert blyft nog ryk:
 Ook zegt hy, zeer in ernst, de tyd is kostelyk:
 Men zou dien, om klein geld, onwaardiglyk verkwisten.

107. *Nydige Klaas.*

Waarom of bitse Klaas van daag zoo treurig ziet?
 Hem is gewis iets kwaads, of my iets goeds geschied,

108. *Aan*

108. *Aan Klaas Cornutus.*

Dat lieve Kindje, Klaas, dat u Papaatje noemt,
 Is 't uwe, en 't uwe niet, naar Pieter zich beroemt.
 Doch kwel 'er u niet om : daar is tog geen herdoen aan.
 Denk dat gy 't hebt gekogt: gy wint 'er het fatzoen aan.

109. *Aan Jan * * * *.*

Ik heb het zelden ondernomen
 U een bezoek te geven, Jan :
 De ware reden is 'er van
 De vrees dat ge ook by my zoudt komen.

110. *Hein aan zyn Wyf.*

Hein ziet dat dronke lui zin krygen in zyn Neel,
 Maar nugtre menschen juist niet veel :
 Dus zit hy staag en drinkt, en opdat Neel moog zwygen,
 Die 't hare, met verdriet, ziet loopen door zyn keel,
 Zoo zegt hy, 't is maar om wat zin in u te krygen.

111. *Nydige Kryn.*

Hoe of ons Kryn zoo treurig ziet?
 Is hy ook ziek? wat mag hem letten?
 Twee zaken kan hy niet verzetten :
 Eens anders heil en zyn verdriet.

112. *Klaas de Wyze.*

Klaas kreeg een douw in 't lyf van een onzagt rappier.
 Elk riep, gaa naar den Schout, gaa voort en doe uw klagten.
 Neen, zei hy, zeker niet : 'k heb daar niets goeds te wagten.
 Daar is geen zelf in huis: ik ga naar myn' Barbier.

113. *Op zeker Pronkertje.*

Gy hebt een kleed aan 't lyf van 't allerfynfte laken,
 Dat Wevers immer kunnen maken.

Wel Herman, zyt gy daar zoo mooi meê, en zoo bly?
 Eens droeg een Schaap die Wol, en 't was een Schaap als gy.

114. *Dirk aan Taalgeleerden.*

Dirk hoorde Letterliên, die met elkandren spraken,
 Van nieuwe woorden in hun moedertaal te maken.
 Hy zei: ei zoekt ze niet: het is een zot bedryf;
 Dat zweer ik by de tong van myn weisprekend wyf.
 Zoo gy eens hoorde wat al woorden ze ons kan schenken,
 Gy zoudt geen moeite doen om nieuwe te bedenken.

115. *Aan Jan.*

'k Merk dat gy door uw dreigen, Jan,
 Me aan 't schrikken zoekt te krygen.
 'k Vrees niet wat gekken schreeuwen, Man;
 Maar wel wat wyzen zwygen.

116. *Betaalde Nieuwsgierigheid.*

Elk vroeg aan Dirk: ei zeg; wat is dat voor een pak
 Dat gy zoo wel verbergt met uwen Mantelzak?
 'k Wil 't gaarne weten: zeg wat is 't?
 Wat zyt ge, sprak hy, groote gekken.
 Mogt ik wel lyden dat gy 't wist,
 Dan zoude ik 't immers niet bedekken.

117. *Van Klaas.*

Klaas praat, maar brengt in schrift geen letter voor den dag,
 Opdat hy altyd vry, gy liegt het, zeggen mag.

118. *Aan Frits.*

Frits, gaat gy nu geheel vermoind,
 En schaamt ge u voor de Lui, nu ge uit het Hoerhuis komt?
 Daar gy, met voorbedagten raad,
 Verboden werken hebt bedreven.
 Myn vriend uw schaamte komt wat laat,
 En hadt ge u eer geschaamd: gy waart 'er uit gebleven.

119. *Hermans Vrouw.*

'k Zag Herman: zyn gelaat stond niet zoo als het plag.
 'k Vroeg, hoe hy zoo benepen zag?
 Benepen? zei hy: 'k heb wel reden:
 'k Zal mooglyk myne Vrouw op heden
 Zien sterven; och! ze is slegt gesteld.
 Ze is met een heete koorts gekweld,
 Die al haar kragten doet verslyten.
 Zou ik niet zugten, klagen, kryten?
 Dat arme Wyf lydt veel: ze is byster ziek, ô ja!
 'k Ontmoette Herman weer, een dag of drie daarna.
 En zyn gezigt stond nog veel banger dan te voren.
 Ik dagt hy heeft zyn Vrouw verloren.
 Maar 'k hoorde, dat het anders was.
 De ziekte was op 't hoogst, en Hermans Vrouw genas.

120. *Adriaan aan zynen Zoon.*

Blok nacht en dag, myn Zoon; hebt gy wat leercens lust,
 De langste dag valt kort: een deel van onze rust
 Moet aan den arbeid gaan. Zegt iemand dat studeren
 Uw zinnen krenken kan, en al uw kragt verteren,
 Zoo geef hem geen gehoor; slaa handen aan de ploeg:
 Wie dikwyls rust, myn Zoon, die vordert niet genoeg.

121. *Aan*

121. *Aan Jan.*

Gy meent dan eer en lof te winnen,
 Wyl gy veel drinken kunt, en blyven by uw zinnen?
 Daar is in 't land geen Ezel, Jan!
 Die deze konst niet volgen kan.

122. *Opregte Verklaaring.*

Antoni zegt, hy wil zyn' naasten niet bedriegen;
 Hy is op zyn verbetering uit:
 En die hem schelden voor een Guit,
 Die liegen 't, of zy zullen 't liegen.

123. *Goed bescheid.*

Joost vraagde een' Voerman op het Veer,
 Wat hebt gy liever Wind of Regen?
 My dunkt zyn antwoord was ter degen.
 Heer, zei hy, 'k heb het liefst mooi weer.

124. *Schyn zonder zyn.*

Een Advokaat, zoo schoon in wezen en gewaad,
 Als op de Rol verschynt, is my te beurt gevallen:
 Als 't op een pleiten komt, de onnozelste van allen,
 De domste, als 't op een schryven gaat.
 'k Vond my ten uitersten verlegen.
 De scheê was van Fluweel, maar 't was een looden Degen.

125. *Huig overdaat.*

Huig, zeide ik, gy waart ryk: wat Geest heeft u bezeten,
 Dat ge al uw goed zoo jong verslempt hebt, en zoo ras?
 Ja, sprak hy, ik was jong, en kwam te vroeg te weten
 Dat al myn goed myn eigen was.

126. *Ryk-*

126. *Rykdom baart zorg.*

Is 't nu niet wonderlyk gesteld?

Jan bragt den besten tyd zyns levens door met schrapen :

Nu durst de hals by nacht niet slapen ,

Omdat hy bang is voor 't verliezen van zyn geld.

127. *Amsterdamsche Thys.*

Thys smeedt goê tydingen , en voedt het volk met leugen.

Ontdekt men zyn bedrog , en scheldt hem ieder uit ;

Hy lacht , en zegt : ik wil , hoe 't ook myn vyand duid' ,

In zulk een groote Stad myn medemensch verheugen.

128. *Algemeene Les.*

Leent ge iets aan Mannen of aan Wyven ,

Zoo neem een handschrift van de som :

Dan krygt gy 't , zonder slaan of kyven ,

Ook van uw vrienden wederom.

129. *Algemeene mislag.*

Legt ge in de Regenbak ? dus riep men overluid :

Hoe komt ge aan 't ongeluk , onnoozele Adriaan ?

Hoe is dat werk tog toegegaan ?

Ei , riep hy , laat dat vragen staan ,

En help 'er my maar schielyk uit.

130. *Groote vermeerdering van Wysheid.*

Wat was men eertyds grof ! wat is men heden fyn !

Men telde in Griekenland niet meer dan zeven Wyzen ,

Men hoort 'er in ons land wel zevenhonderd pryzen ,

Die allen meenen dat zy waarlyk wyzen zyn.

131. *Van*

131. *Van Joost.*

Joost bragt zyn boos oud wyf naar 't graf,
 En zag zoo droef als andre Vrinden.
 Maar dat ons 't meeste wonder gaf,
 Hy heeft ook tranen kunnen vinden.

132. *Voorwaarde.*

Antoon, een vrind van 't vrye leven,
 En altyd ongehuwd gebleven,
 Neemt altyd kwalyk dat ik 't blyv',
 En raadt my tot een tweede Wyf.
 'k Besluit ligt om in d' egt te leven,
 Wil hy me een van zyn Dogters geven.

133. *Jean de Sergeant.*

Jean is zyn leven lang een kloek Soldaat geweest :
 Dat is , hy heeft gehakt , gestoken en gekurven,
 En menig eerlyk man is door zyn hand gefurven:
 Hy was een Leeuw in 't veld , maar leefde ook als een Beest.

134. *Aan Dirk Snap.*

Gy zit en oversnapt aan tafel oud en jonk,
 Somtyds met reden, Dirk, en veelyds zonder reden.
 Ei lieve, zwyg zoo lang dat ik eens drink met vreden.
 't Is ongezond gestoord te worden in zyn dronk.

135. *Kompliment.*

Dirk zegt altyd myn Paard en ik:
 Al schynt dat zoo wat vreemd te staan,
 't Heeft, myns bedunkens, goeden schik :
 Het Paard moet voor den Ezel gaan.

136. *Van Tryn.*

Tryn kwam by een Doctoor met water van haar' Man,
En vroeg hem: Domine, wat zeg je van myn Jan?
'k Wou dat gy uit dit glas kost lezen
Of hy zal sterven of genezen.

Ik wist dit gaarne; ja: want is het zoo gesteld
Dat hy niet sterven zal, zoo houde ik 't mooye geld,
Dat gy me kosten zoudt: kan hy niet langer leven,
Wat helpen is 'er aan, en waarom zou ik 't geven?

137. *Van Antoni.*

Antoni srykt ten huis, ter stad, ten landen uit,
En laat zyn wederhelft, zyn lief, zyn uitverkoren,
Met vele duizenden min dan een roode duit,
En zeven Kinderen in negen jaar geboren.
Men zegge eens of 'er beter Man,
En milder gever wezen kan,
De Vrouw komt slegts de helft van gelden en Conquesten,
Ily laat het al voor haar ten besten.

138. *Van Dirks Dogter.*

Dirk, die zyn Dogter zoekt te venten,
Gelykt haar by de lieve Lente,
In 't bloeyen van haar frische jeugd.
Of die gelykenis veel deugt,
Laat ik den kundigen bevolen.
My dunkt, Monpeer zou minder doolen,
Geleek hy liever haar gedaant,
By de allerschoonste Herrefstmaand.
Zoo vrugtbbaar, zeggen stoute monden,
Is 't meisje in hare jeugd bevonden.

139. *Eed*

139. *Eed van Joost.*

Daar werd een Ring vermist by vrienden ondereen,
En lang vergeefs gezogt in hoeken en in holen.

Joost werd 'er meê betigt, en riep geweldig, neen :
Ik zweer, ik ben een Dief, zoo ik hem heb gestolen.

140. *De Uitleggers.*

De Uitleggers zonder eind bekladden boek aan boek,
Terwyl ze elk even heet voor hun gevoelen vegten;

En ik, in dat gedrang, vind nimmer dat ik zoek,
Wel zegt men, vele Koks bederven goê geregten.

141. *Van Dirk.*

Goe Mannen, luistert toe. Dirk zal wat nieuws verslaan
Van 't geen hy heeft gezien, gelezen of gedaan.

'k Bid zoekt niet al te naauw of 't nieuw zal in den grond zyn :
Zoo 't maar waaragtig is zal 't nieuw in zynen mond zyn.

142. *Eensgezindheid.*

Hoe komt 'er tusfchen Jan en Tryn
Zoo groote oneenigheid gerezen,

Dewyl ze steeds eenstemmig zyn ?
Want elk van hun wil meester wezen.

143. *Kryns Adel.*

Kryn zegt, en heeft gelyk, hy kan zyn adel trekken
Van zeer veel ouder tyd, dan menig Edelman.

Hy komt in regte lyn (veel Heeren zyn 'er van)
Van 't oudste en grootste Huis der waereld, van de Gekken.

144. *Jans*

144. *Jans Verstand.*

Het einde goed al goed, zei Dirk, en ik zei 't meê.
Hoe goed is dan een Worst, zei Jan, die heeft 'er twee.

145. *Aan een' Prediker.*

Zagt, nieuwe Domine, verheug u niet te zeer;
Gy hebt nu al den loop, als anderen weleer:
Maar gunst is juist geen erf: de zaken gaan in orden.
Daar is geen Zondags pak, of 't kan een daaglyks worden.

146. *Aan Jasper Praater.*

Gy praat, myn vriend, meer dan een ander,
En hangt met schakelen van woorden aan malkander:
Gy scheurt onze ooren met den klepel van uw keel:
Ei, Jasper, *doe* wat meer; en *praat* maar half zoo veel.

147. *Zedelyke Nieuwjaars wensch.*

Het oude jaar is om: wat vleyen zich de menschen
Met mallen overvloed van onverstandig wenschen?
Wenscht boven allen wensch te leven in 't nieuw jaar,
Of elke dag uw eerste, en ook uw laatste waar.

148. *Op het lang Prediken.*

't Is konstig, Domine, ja meesterlyk gepreekt:
't Is zeker dat in uw Verklaaring niets ontbreekt.
't Is al te goed en veel voor Leeken en voor Vrouwen.
Doch preek wat minder lang: zy zullen meer onthouden.

149. *Van Dirk.*

Dirk spreekt nooit tot zyn' eigen lof.
Te regt: het hapert hem aan stof.

150. *Vergelyking.*

Een Vuurpyl en een Hoveling
 Zyn na genoeg het zelfde ding :
 Men ziet hun hoogte ras vermeêren :
 Maar hoe ze hooger gaan, hoe rasfer zy verteeren.

151. *Nutteloosheid van eigen Lof.*

Pryst nooit u zelv' maar wordt geprezen.
 Laat op 't gerugt de zorg voor uw verheffing staan:
 De zaken zullen beter gaan.
 't Gerugt wil niet gedwongen wezen.

152. *Vrugtelooze groet.*

'k Bedank u , vriendelyke menschen ,
 Zei Jan buur , daar hy lag ,
 Voor al uw heil en zegenwenschen ,
 Van goeden morgen , Jan , goên avond , en goê nagt.
 Maar kost gy met uw wenschen goed doen ,
 't Zou my ontwyffelbaar wat meer deugds aan myn bloed doen ,
 Dan ik van woorden hopen mag.
 Ik heb een harde koorts , en 't is myn kwade dag.

153. *De Roem van een Geneesbeer.*

Een Doctor roemde op zyn geluk in 't praktizeren.
 Hy zag zyn konst van velen eeren :
 Geen van zyn Lyders had zich ooit van hem beklaagd.
 Dat is niets ongemeens (zoo liet een snaak zich hooren)
 Dewyl men dag aan dag de fouten der Doctoren ,
 Met hunne Lyders , grafwaards draagt.

154. *Weigering van Aalmoes.*

Jan zag een' arm' Man naakt, maar zocht geen geld te derven.

Ik sterf van kou, zei de arme Man.

Dat doen wy allegaar, zei Jan;

Want werd een mensch niet koud, een mensch zou nimmer
(sterven.

155. *De Ondankbaarheid verdedigd.*

Dirk pleegt ondankbaarheid: hy prystze: en dat wel geestig.

Men preekt hem, Kat en Hond zyn dankbaar voorhet goed,

Dat hun de hand des meesters doet.

Wel, zegt hy, vergt my dan die deugd niet: wantze is beestig.

156. *Aan Klaas.*

Neen, Klaas, gy kunt my nimmer krenken,

Al lastert gy uzelfven heesch.

Myn hart voedt een gansch andre vrees.

Wat, bidde ik, zou de waereld denken,

Indien uw mond myn daden prees?

157. *De Troost van Joost Domoor.*

Joost Domoor kreeg eens van zyn' Meester harde slagen:

Hy kreet, hy zette 't op een klagen:

Och! riep hy, met een groot misbaar,

'k Geloof vast dat de schurk my 't leven heeft benomen,

Zoo is dat kloppen aangekomen.

't Vertrout me in mynen dood dat deze moordenaar

Zyn straf zal door 't geregt ontvangen.

'k Hoop nog te hooren dat de schelm is opgehangen.

158. *Aanrading van het Huwelyk.*

Een jonge Juffer vroeg een Weduw , wat zy dagt

Van 't hooggeprezen huwlyksleven.

Myn lief, was 't antwoord, 't zou de zoetste blydschap geven,

Wanneer 't zoo streelend bleef als in den eersten nagt.

159. *Op zeker algemeen zeggen.*

Gy noemt uw Huisvrouw kind, en ze is zoo jong van jaren

Dat haar die bynaam voegt: nu hebt gy haar zien baren;

Zy maakte u Vader: maar, indien gy 't wel verzint,

Dan zyt gy Grootvaar, Dirk: het kind is uw kinds kind.

160. *Spaarzugt,*

Klaas is een zuinig man: men zegt het om hem te eeren:

Hy spaart zyn goeden bloed: hy spaart zyn brood en kleeren.

Doch dit 's van allen 't minst: die averegtsche geest

Spaart 't geen nog beter is: de waarheid spaart hy 't meest.

161. *Voorzigtigheid aangeprezen.*

De Gekken zeggen: Jan, gy zyt een man van waarde:

Verstandig, hoog geleerd, schoon, vaardig, wel te paarde;

En gy gelooft het ook, en meent, gy hebt gelyk:

Want gy zyt magtig, grootsch en ryk.

Maar wagt u wel voor hen, die steeds met ryke gekken

Van harte lachen: want gy kunt u niet bedekken.

162. *Willem Styfkop.*

Wat breekt ge tog uw hoofd met Willem te overreën?

Het hegt niet wat men zegge, en honderdmaal moog' zeggen:

Gy zyt zoo gek als hy met daarop toe te leggen.

Men lynt veel ligter een' gescheurden pot aaneen.

163. *Dirk*

163. *Dirk aan Klaas.*

Een huis, in Hollands grootste Stad,
 Een huis van Klaas, die daar wel zeven huizen had,
 Was afgebrand: de man ging kryten.
 Dirk zag 't, en zei, ik moet die zwakheid u verwyten:
 Gy hebt zes huizen, en nog toont ge ons uw verdriet.
 Ik heb geen enkel huis, en egter kryt ik niet.

164. *Westfaalsche domheid.*

Westfaalsche Jan werd door zyn maat
 Verzogt om van beneên een kanne biers te halen:
 Hy gaf ten antwoord; kameraad,
 'k Zou zulk een' dienst te duur betalen.
 De zeilen zyn al klaar; men kiest zoo daadlyk zee,
 En als men by geval de reis had aangenomen,
 Eer ik weer boven was gekomen,
 Waar bleef ik dan alleen? hoor broerlief ik wil meê.

165. *Kees Onverstand.*

Kees jaagt zyn ligten Zoon ten huis uit, als een kind
 Dat hy zyns goeden naams en faams onwaardig vindt.
 Wat ik 'er tegen spreek, hy wil 'er niet naar hooren:
 En breng ik reden by, hy zeidt,
 Met redelyk en goed bescheid,
 Smyt gy een Luis niet weg, al is ze uit u geboren?

166. *Figtige Klaas.*

Lang leven en het fleresyn,
 Zegt elk dat Bloedverwanten zyn:
 Ten besten moog het Klaas gedyen;
 Hy zal lang leven en lang lyen.

167. *Dommelige Hans.*

Hans sliep, in 't midden van den guren wintertyd,
 Met bedgordyn en deur en kamervenster open;
 Zyn Broer kwam 's morgens vroeg in zyne kamer loopen,
 En zei, hoe nu? wat 's dit? zyt ge uwe zinnen kwyt?

Wat noopt u thans om zoo te leggen?

Myn lieve Broer, ik zal 't u zeggen,

Riep Hans: ik zie, met groot vermaak,

Het daglicht van myn bed, wanneer ik 's nagts ontwaak.

168. *Jigtige Neel.*

Neel wandelt, schoon ze ligt in banden,

Aan voeten, knieën, armen, handen,

Elk om het zeerste zeer van jigt.

Wat meent ge, dat ze daarom zwigt?

Nog wandelt Neel, niet als voor dezen,

Maar met haar lugte tong rondom haar' rooden mond:

Die kuyert even fris: want wie heeft ooit gelezen,

Dat eenig Doctor jigt in Vrouwentongen vond?

169. *Les aan een Barbier.*

Een snappende Barbier, my onder handen krygende,

Sprak veel in kreupel Duitsch, gemengd met slegt Latyn.

Hy vroeg me in goeden ernst, hoe 'k wou geschoren zyn:

Ik zei, myn goede Vriend, is 't mogelyk, al zwygende.

170. *Aan Dirk.*

Viel 't kaaklen uwe tong zoo lastig als onze ooren,

Het is dan zeker dat we u minder zouden hooren.

171. *Misflag van Griet.*

De liefde zal veel zonden dekken;
Dit heeft verliefde Griet gelezen in het woord;
Zy meent dat deze tekst gewis tot haar behoort,
En poogt ze tot haar troost en voordeel te doen strekken.

Maar zie wel toe, verliefde Griet!
De tekst spreekt in 't geheel van uwe liefde niet.

172. *Aan eenen valschen Speler.*

Naar ik gewaarschuwd word van velen,
Is 't uw gewoonte, Gys, om daaglyks iedereen
Te foppen met een blad of steen.
't Scheelt maar een letter. Is het stelen of is 't spelen?

173. *Onverstand verschoont.*

Ik groet een minder man dan ik ben op de straat.
Hy groet my niet weerom, naar myn' of zynen staat.
Moet ik 'er kwaad om zyn? zoude ik my wel vergrammen,
Wanneer ik by geval een kreupelen of lammen
O ontmoette? lyden zy niet veel aan voet of hand?
En lydt een lompert niet nog meer aan zyn verstand?

174. *Strydige vrees.*

De vrouw van Jan was ziek; zyn Buurman vroeg hem, Jan,
Hoe vaart uw kranke Vrouw? ô! sprak hy, goede man,
Zy vreest elk oogenblik dat zy den geest zal geven,
En ik, ik ben vol vrees dat zy zal blyven leven.
De vrees kwelt my en haar: wy voelen beiden 't kruis.
Het ziet 'er bitter uit in ons rampzalig huis.

175. *Hans Domoor.*

Hans Domoor zag een Karper braden;
 Hy roerde vin en staart, gelyk men duidlyk zag,
 Schoon hy, van ingewand ontbloot, voor kolen lag.
 ó Wonder! riep de kwant, nu geef ik elk te raden,
 Wat foort van Visch uit alle Visch
 Het langst kan leven, als hy reeds gestorven is.

176. *Op zekeren Profesfor.*

My dunkt Frits had gelyk, toen hy een Huisvrouw koos,
 By wie de lydzaamheid zichzelve zou verliezen.
 De man heeft lof verdiend door zulk een gaê te kiezen,
 Ter schole van geduld, om, in al 's waerelds boos,
 Als meester van de konst verdraagzaam te verkeeren.
 Die 't buiten kennen wil, moet binnens huis wat leeren,

177. *Op slegte Gedigten.*

Men ziet schier dagelyks een vaars,
 Dat wel verdient in 't licht te komen,
 Wordt maar myn meening wel genomen:
 'k Meen door het vuur of door de kaars.

178. *Dankbaare Joost.*

Joost was van drinken ziek, en zou men hem genezen,
 Hy moest den bitteren kroes uitpooyen dik en veel.
 Genezen, valt hy weer aan 't spoelen van zyn keel,
 En pooit veel naarstiger dan immermeer voor dezen.
 Hy geeft dit praatje voor een reden van gewigt:
 Daar zyn geen menschen, die meer dan de ondankbren stinken,
 'k Ben aan myn Doctor voor zyn' bystand duur verplicht:
 Dus moet ik ieder uur op zyn gezondheid drinken.

179. *Voorzigtige Ledigheid.*

Tys doet in huis nooit iets, en buiten niet met allen.

Hy slyt met ledig gaan zyn' mantel en zyn schoen.

My is de reden van dit niet doen ingevallen.

Hy kent zyn' eigen aart, en vreest iets kwaads te doen.

180. *Yver van Jan.*

Die voor het Vaderland wil sterven op de Vest

Verdient veel eers, zegt Jan : 'k wil hem die eer ook geven :

Maar voor myn eigen hoofd, agt ik het nog voor 't best,
Steeds als goed Vaderlands, voor 't Vaderland te leven.

181. *Van Dirk en zyn geblanket Wyf.*

Dirk is een gek, een Uil : zyn wyfje smeert haar wezen,

En doet het glimmen, trotsch het best Veneersche glas.

Daar spiegelt Dirk zich in. Waar hebt gy ooit gelezen,

Geleerden, dat een Vrouw een Uilenspiegel was ?

182. *Op 't sterven van een ouder' Broeder.*

Jan heeft zyn' Broër naar 't graf gebragt.

Ik weet niet of hy schreit of lacht :

Althans ik heb hem hooren zeggen,

Hy legt wel, die zoo warm mag leggen.

En somtyds ook, met goed berigt ;

'k Ben aan dien Vriend al veel verplicht ,

Meer zelfs dan aan myn Vaartje en Moertje.

Zy maakten my het jongste Broertje.

Broer is in 't onderspit geraakt,

En heeft my oudsten Broër gemaakt.

183. *Op Jan Uil.*

Een Graffchrift voor Jan Uil? Wie zou dat overleggen?
 Men heeft met groote zorg vermyd,
 Te spreken van zyn doen in al zyn levenstyd;
 En waarom zou men thans iets van zyn daden zeggen?

184. *Op de afbeelding van een' Stommen.*

Ontbreekt niets dan de spraak aan oude schilderyen,
 Die elk als meesterstukken ziet,
 Denkt dan hoe ver 't Penfeel geraakte in onze tyen:
 Want hier ontbreekt zy waarlyk niet.

185. *Welsprekendheid.*

Gy snapt gedurig, Dirk, en meent, met wind te breken,
 Voor een' welsprekend' man te worden aangezien.
 Let hoe gy u bedriegt: zoo zeggen wyze Liën:
 Die niet wel zwygen kan, kan minder nog wel spreken.

186. *Mans band boven.*

Het Huisgezin is heel verdraait,
 Daar 't Haantje zwygt, en 't Hentje kraait.

187. *Zwakheid van Gezigt.*

Mathys, een verwers Knecht, was voor 't Geregt gekomen,
 Waar hem, in volle plegtigheid,
 Dewyl hy was verklaagd door zekre zwangre meid,
 Een eed zou worden afgenomen.
 Hy stak op 't oogenblik, waarin hy zweeren zou,
 Twee zwarte handen uit de mouw.
 De Schout riep: handschoen uit: dit vordren onze wetten.
 Thys zei, myn Heer, gelief uw Bril maar op te zetten.

188. *On-*

188. *Ongeftadigheid der Vrouwen.*

Wat is 't een fpyt, Anna, dat een der klokfte Wyzen
Gezegd heeft : 'k durf geen Vrouwen pryzen :
Want de allerbeste, die ik ken,
Zou licht veranderen, terwyl ik bezig ben.

189. *Klapagtige Neel.*

Ik wist in 't eerst niet hoe het kwam,
Dat Neeltjes tong zoo lugtig weidde ;
Tot dat haar man my eindlyk zeide :
Ze is al haar tanden kwyt ; het hek is van den dam.

190. *Vorzigtig Testament.*

Jan heeft zyn groote goed gelaten aan den Armen.
Wat heeft Jan wel gedaan !
Waar 't anders, vast vergoot geen neef dan eene traan ;
Nu moeten al zyn Neeven karmen.

191. *Nooit ieder van pas.*

Die alle menschen wil behagen, en in al,
Moog' zonder tydverzuim beginnen :
Maar 't is wat moeilyk te verzinnen
Wanneer hy 't groote werk ten einde brengen zal.

192. *Goed berigt.*

Hoor Wyfje, zeide een Man, niet al te ver van hier :
Het volk zegt dat de Mans, rondom in ons kwartier,
Al Horenbeesten zyn, een' enkel' uitgenomen.
Wien zoudt gy rekenen dat voorregt toe te komen ?
Laat zien eens, zei de Pry, een ongehorend Man ?
Ik weet in waarheid niet, myn lief, wie 't wezen kan.

193. *Wel-*

193. *Welberaden Huwelyk.*

Klaas, in de wandeling de lange Klaas geheten,
 Nam kleine Mietje tot zyn Vrouw.
 Men wilde graag de reden weten
 Van zulk een vreemde keus. Na zyn voltrokken trouw
 Zeide elk : wel Klaas , gy zult uw Vrouwtje in 't bed verliezen.
 Waarom dat kleintje tog gezogt?
 Het antwoord was : ik heb de zaak wel overdogt :
 Myn vaste regel is , het kleinste kwaad te kiezen.

194. *Onbezorgde Waarzegger.*

Klaas is al zeventig , en profeteert voor waar
 Des waerelds jongsten dag op over tagtig jaar.
 Is iemand wel bevoegd om 't Klaas te heten liegen ?
 Hy neemt het ruim genoeg , en zal de lui bedriegen.

195. *Geblankette Tryn.*

Tryn is zeer gaarne ryp , en daarom wil ze bloozen ,
 Gelyk rype Appelen en Kersfen doen en Roozen,
 Zy zegt , het is al even goed ,
 Waarmed men kaken bloozen doet ,
 Of uit zyn eigen bloed of uit zyn eigen doozen.

196. *Wederzydsche Vergiffenis.*

Heb ik te veel gepraat , en langer dan 't behoort ,
 Vergeef het my , zei Kees , 'k zal beter leeren leven ,
 En voortaan korter webben weeven.
 Kees , zeide ik , laten wy 't elkanderen vergaen :
 Gy hebt my waarlyk niet gestoord ;
 Hebt gy wat veel gesnapt , ik heb niet veel gehoord.

197. *Afgebroken taal.*

Gy zyt een groote schelm, zei onze Schout aan Piet,
Die in de boeyen zat. Neen heerschap, zei hy, niet
Zoo groot een schelm als gy (hier hoestte hy met eenen,
En sloot ook zynen neus) wel ligtelyk zoudt meenen.

198. *Aan Jeroen.*

'k Zend u myn Digten niet, al zoudt ge 'er over pruijen.
'k Vrees dat gy van uw' kant het zelfde weer zoudt doen:
En weer ge waar 't my schort: ('k vertrouwt u Jeroen)
Ik wil myn werk, hoe slegt, niet voor het uwe ruilen.

199. *Aan ryken Dirk.*

Hebt ge eene Dogter Dirk en daar drie Zonen by?
Wel vriend, gy zyt zoo ryk als ik;
Maar beter ware ik in myn schik,
Ware ik net even ryk als gy.

200. *Verlegen Tryn.*

Tryn, die niet gaarne heeft dat iemand haar verspiedt,
Tryn klaagde dat haar man een toeval had gekregen;
Het heet een Negenoo: och! zegt ze met verdriet,
Hy zag te veel met twee: wat zal hy nu met Negen?

201. *Nieuws.*

't Is mis, al zeggen 't wyze lieden:
Daar kan zeer wel wat nieuws geschieden,
Dat nimmer was; hier is 't bescheid,
Hans heeft vandaag eens waar gezeid.

202. *De*

202. *De geruste Schuldenaar.*

Jan steekt tot de ooren toe in schuld, en leeft met lust;
 Slaapt gansche nagten door, en denkt niet om te treuren.
 Vraagt iemand nu of dan, hoe zy: ge zoo gerust?
 Hy antwoordt: 'k laat de zorg voor myne Krediteuren.

203. *Aan eene Pruisser.*

Mooi Meisje, in uwe jeugd met zoo veel zoets gezegend,
 Gy doet u zelf te kort met zuur zien. Weet gy 't niet,
 Zoo let op 't groot verschil, dat ge in het Weder ziet,
 In Zomer zonneschyn, en als het stormt en regent.

204. *Klaas vol Schulden.*

Klaas, over 't hoofd in schuld, beklagt zich van 't getier
 Van zwarte geesten, die om 't hunne komen spreken;
 En zegt wat Almanak schreef ooit, in weinig weken,
 Maandagen zonder end, en niet een Vrydag schier?

205. *Engelse Nel.*

Jan malde wat met Nel, en 't was wel met haar wil;
 Nogtans en deed ze niets dan roepen, still, Jan, still.
 Maar Jan verstond die taal, en hield ze by haar pak:
 Nel was van Londen, en 't was Engelsch, dat ze sprak (*).

206. *Aan Bruidegom Antoni.*

Antoni, zeide ik, trouwt ge een Wyf van zestig jaar,
 Omdat gy geene vrouw kunt derven?
 'k Wou, was zyn antwoord, dat de sloofnog ouder waar:
 Want zy heeft geld, en kent geen Erven.

(*) Still beteekent in het Engelsch nog meer.

207. *Pedanten.*

't Is onuitspreeklyk hoe de Gekken ons verveelen,
Die met hun hersenen, in letteren verbrod,
't Woerd voeren waar ze zyn, en voeren 't zonder slot,
Wat waart gy liever, Jan, my zou het magtig scheelen,
Een ongeleerd wys man, of een geleerde Zot?

208. *Weerflag.*

Geen Vader, zegt Mathys, dien ik ter waereld ken,
Is ongelukkiger dan ik door kinders ben.
Dat hoort zyn jongste Zoon: die zegt, bedenk u nader.
Hoc meent gy was 't gesteld aan 't huis van Grootevader?

209. *De Laatste Druk.*

Dirks Digten komen uit in een aanzienlyk Stuk.
Men zie den titel in: daar staat: de laatste Druk.
Hoe? ging 'er dan een voor? Zoo dient het niet genomen.
De ware meening is, daar zal geen tweede komen.

210. *Hermans voorzorg.*

Men sprak van Grietje *sal volatile* te geven.
Wat *sal volatile*, riep Herman, aan myn Griet?
Ei lieve geef haar goed *sal fixum*, moet ze leven;
Zy is me alreë te vlug, en fix in alles niet.

211. *Uitzondering.*

Scheert nu en dan den gek: gy zult voor gek verstrekken.
Met Meester Jan, Barbier, heeft dit een andren zin.
Hy wordt voor wys en vroed gerekend: niettemin,
Scheert hy in eene week een meenigte van Gekken.

212. *Zus-*

212. *Zus en zus.*

Wat mensch zal my gelooven willen?
 Een zelfde werking baart gevolgen, die verschillen.
 Men zal myn meening ligt verstaan.
 Men blaast; de kaars gaat uit: men blaast; het vuur gaat aas.

213. *De Baden.*

Reinier is, met zyn stramme leden,
 Naar Akens baden toe gereden.
 Daar heeft hy Paard en Geld verteerd.
 Ziet wat de watten al vermogen:
 Hy is te paard naar 't Bad getogen
 En op zyn voeten weergekeerd.

214. *Dingtaal van Jan de Gek.*

Drie darte Juffertjes verzogten Jan den Gek,
 Dat hy haar een voor een zou zeggen haar gebrek.
 Neen sprak hy, kindren; weet dat Jantje niet gewend is
 Gerugt te maken van een zaak, die elk bekend is.

215. *De verkrachte.*

Zoo zyt gy dan verkracht, zeide een vernuftig Schepen,
 Op zulke pleitery van overlang geslepen.
 't Moet u meer van dien Schelm geschied zyn, naar 't verhaal;
 Ja, zei, de malle Meid, wel meer dan zevenmaal.

216. *Van Klaas.*

Klaas werpt een handvol zands op 't minste, dat hy schryft.
 'k Hou van dien overvloed: 't is 't best dat hy bedryft.
 Wat Klaas te voorschyn brengt, uit zyn verluste gaven,
 Moet, als 't geboren is, ten eersten weer begraven.

217. *Anna's vonnis.*

Twee oude Boeven, die Suzanne deden schroomen,
 Zyn wel te regt gestraft, zegt Anna, naar men leest.
 Maar waren 't, voegt ze 'er by, twee jongelui geweest;
 De zaak waar voor 't Geregt gewislyk nooit gekomen.

218. *De Spotter betaald.*

Een domme Spotter kwam, op een' der buitenwegen,
 Een schamele Ezeldryfter tegen,
 En zei, toen hy haar voor zich zag,
 Ik groet u, Ezeldoer, ik wensch u goeden dag.
 Hy kreeg een antwoord, dat hem weinig kon behagen.
 't Kwam hierop uit: myn Zoon, ik wensch u goede dagen.

219. *Jok voor Jok.*

Heerroom uw mantel brandt, riep iemand tot den Pater:
 (De slip hing over boord, en flodderde in het nat)
 Het schaadt niet zei de man, hy had de kneep gevat,
 Ik weet wel dat hy brandt: en hang hem zelf in 't water.

220. *Op zeker oud Procureur.*

Men zegt dat Jan, die elk het hoofd met ramlen breekt,
 Steeds tegen zyn geweten spreekt.
 Dit zeggen noemt hy valsch: 'k heb, zweert hy, geen geweten;
 En heb 'er nimmer een bezeten.

221. *By het overlyden van een ouden Vrek.*

Een erfgenaam schreit om 't verscheien
 Van hem, wiens goed hy erst; maar kwam de doode weer,
 Dan treurde de erfgenaam nog meer;
 Dan zou hy meer van harte schreien.

222. *Slimme Tryn.*

Ontken 't niet, zei de Schout; het zal u schaadlyk zyn,
 Gy hebt een Hoerhuis, en dat hou ik staande Tryn.
 Och, doe dat, brave Heer, zei Tryn: 'k durf u vertrouwen.
 Ik kan het waarlyk zelf niet langer staande houwen.

223. *Een booze Vrouw, een nutte plaag.*

Een booze Vrouw, zegt Jan, is ons een nutte plaag.
 Ze is wel eens fligtelyk voor een geheel gezin:
 Want menigwerf brengt zy het waar betrouw' er in,
 En doet ons aan de Hel gedenken alle daag.

224. *Diogenes.*

'k Roem, sprak Diogenes, 't geluk dier luiden niet,
 Die met de Ryken veel verkeerren,
 En die men dikwerf aan den disch van groote Heeren
 Een kostbre maalyd houden ziet.
 Zy eten laat of vroeg, naar mate hy, die 't geeft,
 Een uurtje vroeger of wat later honger heeft.

225. *Ware Leugens.*

'k Heb onlangs eerst verstaan wat Henrik overhaalt,
 Van zeehren slegten Knaap altyd met lof te spreken,
 Die deze vriendlykheid met laster steeds betaalt.
 Wy spelen, zegt hy, bei met averegtsche streken,
 Ik noem hem deugdelyk; hy heet my vol gebreken.
 Die liedjes zyn gelyk, al schelen zy van stem,
 Want even als hy my beliegt, belieg ik hem.

226. *Avarus.*

De vallende avond blyft Avarus steeds bezwaren.

Men vraagt naar de oorzaak van zyn' druk.

Hy zegt : viel de avond nooit, wat waar 't meeen groot geluk,
'k Had dan geen kaars van doen, en zou veel gelds besparen.

227. *Barbiers Winkel.*

Hans schoor eens zeekren Snaak, en was, naar zyn gedagten,

Wat al te langzaam in zyn werk.

Ras, roept de Snaak, ei ras, je moet zoo lang niet wagten.

Aan de afgeschoren zy groeit anders 't hair weer sterk,

Terwyl je bezig bent met deze schoon te maken.

Ik zal zoo doende nooit uit dezen winkel raken.

228. *Dronkemans Verdediging.*

Jan weert zich in zyn volle wapen,

En wil geen water in zyn Wyn :

Want, zegt hy, als dat zoo moest zyn,

Dan waar de Druif om niet geschapen.

229. *De Bezwangerde Bedevaarster.*

Anet wil moeder zyn, en gaat te bedevaart.

Zy komt bezwangerd weer : de Hemel schenkt haar zegen,

Zy heeft naar wensch een kind gebaard :

Wie spreekt nu langer 't nut der Bedevaarten tegen ?

Of zou men denken dat Anet

Een Pelgrim toeliet in haar bed ?

230. *Geweigerde lof.*

Toen Chloris twintig jaren telde ,
Was 't gansch niet ongemeen dat elk haar schoonheid meldde ,
En telkens haar den naam van schoone Chloris gaf.

Nu is ze byna vyftig jaren ,
En niemand wil haar schoon verklaren :
Zy noemt die weigering te straf :
Zy kan die hardheid niet vergeten.

Myns oordeels heeft het mensch in hare klagt niet mis ,
Wyl elk de Nieuwe Brug, die vry wat ouder is ,
Nog over duizend jaar de Nieuwe Brug zal heten.

231. *Gegronde weigering.*

Myn Regenmantel , Jan , zoude ik daar zoo van scheiden ?
Die eisch is ongerymd : want let op een van beiden ,
Of gy behoeft hem niet , zoo 't droog is na den noen ;
Of zoo het regent , dan heb ik hem zelf van doen.

232. *Geloofwaardige Verzekering.*

Een Dame zwoer , by kris en kras ,
Dat zy maar weinig meer dan dertig jaren was.
Een Heer , die 't hoorde , zei : geen mensch kan u weerleggen :
'k Heb twintig jaar geleên u 't zelfde hooren zeggen.

233. *De Staatskundige Koning.*

Een volk was zwaar belast en klaagde van geweld.
De Koning hoorde ras 't gemor der onderzaten :
Het wordt hem aangediend : laat , zei hy , 't volk wat praten ;
Ik gun hun waaryk dat genoeg voor hun geld.

234. *De*

234 *De Burenplager.*

Klaas woonde naast een' man, die, naar zyn ampt en pligt,

De Klok, als 't noodig was, moest luyen.

Klaas hoorde nooit de Klok, of fronste zyn gezigt,

En riep: daar gaat de Vent al weer zyn buren bruyen?

Och! mogt het touwtje, dat hem steeds in handen raakt,

Eens om zyn' hals zyn vastgemaakt!

235. *De Hoveling.*

Hans is aan 't Hof, en roemt op 's Koningsgunst, en zegt,

Al wat ik vraag wordt door den Vorst my toegelegd.

Reinier, een Wysgeer, geeft ten antwoord op dit roemen,

'k Zou u eerst regt gelukkig noemen,

Wanneer gy juist genoeg bezat,

En van den goeden Vorst geen gunst te vragen hadt.

236. *Graffchrift op eene Egtgenoot.*

Jan maakte, toen de dood hem zyne Vrouw deed derven,

Het volgend Graffchrift na haar sterven.

Hier ligt myn Vrouw: wat is zy goed!

Hoe kon zy beter eind van onze twisten maken?

Haar ziel mag aan het rusten raken!

Terwyl my hare rust den vrede vinden doet.

237. *Miltiades.*

De Held had onverwagt een groot geluk verkregen,

En bleef bedaard en koel in 't midden van dien zegen.

Men vraagt hem de oorzaak van zyn koelheid ernstig af.

Ziet hier wat antwoord hy aan zyne vrienden gaf:

Wie weet hoe kort ik nut van myn geluk zal hebben?

Nu vloeit my alles toe: misfchien zal 't morgen ebben.

238. *Aan de Ouders van eene huwbare Dogter,*

Jans Dogter wordt gevryd: hy stemt niet in de trouw:
 Men raadt hem ernstig, aan geen weigring meer te denken:
 Want, zegt men, weigert ge aan de meid den naam van vrouw,
 Dan zal zy, ongehuwd, dien naam zichzelve schenken.

239. *De Kryg.*

ô Kryg! wat rukt uw woest geweld
 Al velen in den bloei der jaren uit het leven!
 De jonge manschap strydt en sneuvelt in het veld,
 Terwyl ontelbre maagden sneeven
 Van bitter hartenleed en rouw;
 Zy haken naar den naam van Vrouw.
 De vrees dat haar het lot dien naam niet toe zal leggen
 Doet haar vaarwel aan 't leven zeggen.

240. *Onherstelbaar Verlies.*

Neel klaagt, haar Maagdom is verloren.
 Men zei: kom laat ons om gaan hooren,
 En zoeken of hy ergens is.
 Neen, zei ze, dat is te ongewis;
 Ik laat my waarlyk zoo niet doeken:
 Ik ben hem kwyt geraakt met zoeken.

241. *Op de Hooge Kapzels.*

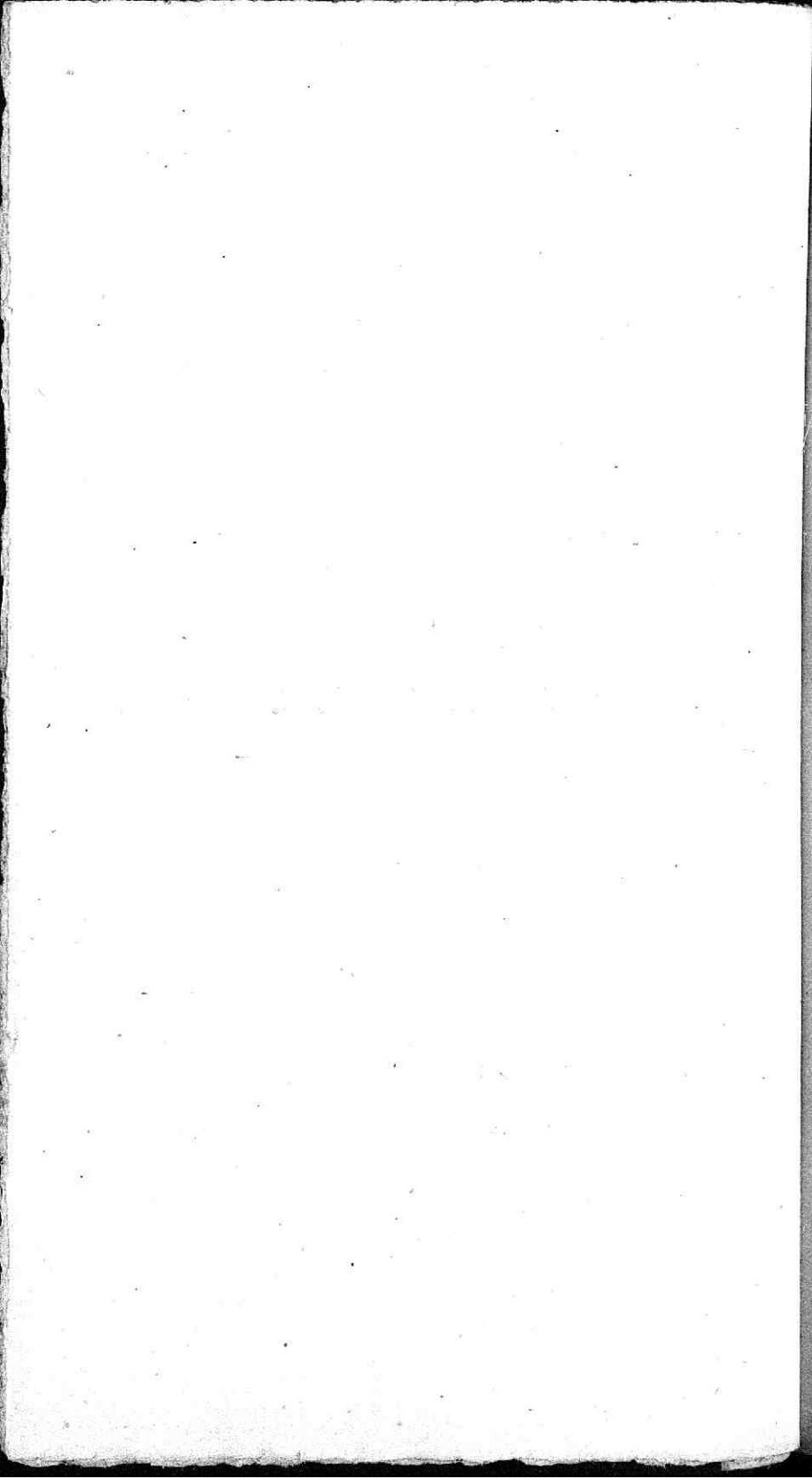
Een Boer ging met zyn wyf spanseren door de Stad,
 En zag in zynen weg meer dan een Dame loopen,
 Die op haar hoofd een van de hoogste kapzels had.
 Kyk, zei hy tot zyn wyf, moet je ook zoo'n ding niet koopen?
 Men doet 'er kunstjes meê: het is een raar bedryf.
 Een mensch brengt dus zyn hoofd in 't midden van zyn lyf.

245. *Flip.*

Flip zag zyn grammen Waard een Kan den trap afgooyen,
En Flip nam Schotelen, Tailjoor en Kandelaar,
En Zoutvat en Servet, en wierp het een op 't aêr.
Wat denkt gy? riep de Waard: zoo met myn goed te schooyen?
Ik ben niet uit op uwe schaê,
Zei Flip: 'k volg slegts uw voorbeeld na,
En dagt dat gy my zoo stilzwygend woudt doen weten,
Dat uw believen was beneden te gaan eten.

F A B E L E N
E N
V E R T E L Z E L S.

DE GEDAAGDE.

Een man werd voor 't geregt gedaagd,
Omdat hy eenen hond het leven had benomen,
Die, woedende op hem afgekomen,
Hem naar de beenen vloog: de man werd aangeklaagd,
Omdat hy 't beest had kunnen slaan en van zich weeren,
Door 't hout van zyne piek alleen.
Vast had ik (sprak de man, die als gedaagd verscheen)
Me op zulk een wyze kunnen kwyten,
Indien uw hond my met zyn' Staart had willen byten.

DE VOORBARIGE BIEGT.

Een Dame, wel bewust van eenig wangedrag,
Het geen zy, na de biegt, zeer graag voor al haar leven,
Tot haar gerustheid zag vergeven,
Sprak zeker' geestlyk' Heer, dien ze in een Klooster zag,
Van hare zaken met vertrouwen,
Zy knielde voor hem neêr, en maakte hem bekend
Hoe ze, om een braaf slag van een' Vent,
Haar' Ega had gekroond. Hy bleef haar slegts aanschouwen,
En sprak geen woord op hare taal.
Zyn zwygen deed haar sterk om absolutie vragen.

Me.

Mejuffrouw , fprak hy toen , ik moet uw drift beklagen :

Ik ben zoo min als uw Gemaal

In ftaat om 't geen gy wenscht te fchenken.

Ik ben niet meer dan Kapellaan.

De Dame rees , en zei : dat komt u duur te ftaan ,

En zal u al uw leven krenken ,

Dat gy my zulks niet hebt gezegd ,

Eer ik myn biegt had afgelegd !

*k Zal aan den Prior uw gedragterftond ontdekken !

Gaa heen , vergramde Vrouw (zoo fprak de Kloosterling)

Verklaag my , zoo 't u lust : myn dwaling is gering :

Uw misdaad zal u lang tot fchande en onheil ftrekken.

Ik zal , terwyl ge my verklaagt ,

Uw' man een' korten poos gaan fpreken ,

En zeggen welk een hart ge in uwen boezem draagt.

Gramftoorigheid was ras geweken :

Mevrouw werd op dit woord gedwee ,

En 't eene mes hield hier het ander in de fchee.

VERKEERDE OORDEELVELLING.

Jan heeft zyn Vrouw by uiftek lief :

Hy noemt haar fteeds zyn hartedief ,

Zyn troost , zyn zielsvermaak , het leven van zyn leven ,

Het waardig voorwerp van zyn min ,

Zyn

Zyn' besten schat, zyn Engelin,
Voor wie hy, gantsch verheugd, al 's waerelds goed zou geven.

De Vrouw denkt anders dan de man,
Zy maakt zeer weinig werk van Jan,
En noemt hem dommen bloed, en bron van al haar plagen.
Ze agt hem een karel zonder hart,
Met wien zy, tot haar bittre smarr,
Het beste deel verleet van hare levensdagen.

Jan wordt beklaagd, van allen kant,
Door buur en vriend en bloedverwant :
Elk raadt hem nooit weer goed van 't booze wyf te spreken.
Maar hy volhardt in zyn bedryf,
Al toont men dat het booze wyf
Hem, kon zy 't veilig doen, gewis den hals zou breken.

Hy zegt: ik bid, beklaagt my niet :
Myne Ega heeft meer zielsverdriet.
Zy ziet my, dien zy haat gedurig voor hare oogen,
Ik zie, en stel myn heil 'er in,
Haar als het voorwerp van myn min.
Beklaagt myn Bedgenoot: zy eischt uw mededogen.

DE KLEINE KEUKEN.

Klaas had een huis gebouwd: een vrind kwam dit bekyken,
En zei: 'k vind geen gebrek altoos in uw gebouw:

Gy

Gy hebt uw' goeden smaak doen blyken.
Het eenigst, dat ik zeggen zou,
Betreft uw Keuken: daar valt mangel in te ontdekken:
Zy is te klein naar uw vertrekken.
Klaas had zyn antwoord fluks gereed.
Denk, zei hy, vriendlief dat ik nooit met gasten eet.
Ik heb myn Keuken in een klein bestek besloten,
Om dus myn Woonhuis te vergrooten.

HET BESLISTE GEDING.

Twee Dragers torsten, in een stoel,
Een' Heer van aanzien, die zich dagelyks liet dragen,
Wyl hy verkoos, in 't fraatgewoel,
Zichzelven nooit te voet te wagen.
Ze ontmoetten juist een Slagers knecht,
Die, met een zware vragt beladen,
En van een' stok voorzien, geschikt tot heldendaden,
Zyn' weg vervolgde, en regelregt
Op onze Dragers aan kwam loopen.
Hy had twee Kalven, pas geslagt,
Op zynen rug, en scheen te hopen
Dat elk zou wyken voor zyn vragt.
Het lompe Dragersvolk was anders van gedagten,
En riep hem reeds van verre toe,
Loop uit den weg: maak plaats! Hy antwoordt zonder wagten:

Ik

Ik weet myn regt, en eisch dat elk 'er aan voldoe.
Daar niemand schyn van wyken maakte,
Liep de een vast op den ander aan:
Zy bleven, toen m' elkandren raakte,
Als Beelden zonder spreken staan.
De Slager ging in 't eiad zyn billyk regt betoogen,
En sprak, zoo deftig als hy kon.
Men meldt ons dat hy dus begon:
O Vrienden! zoudt ge my het wyken vergen mogen?
Gy draagt een vrugt; dat doe ik meê.
Gy hebt één schepfel; en ik tors 'er waarlyk twee.
Elk Regter zal het vonnis fryken.
Als meerder komt moet minder wyken,
Door hem, die in den draagstoel zat,
Werd juist de volle kragt van 't argument gevat:
Hy gaf de Dragers last om uit den weg te treden,
't Was uit met alle oneenigheden.

DE GOEDE STAATKUNDE.

Een magtig Vorst, dien elk met eerbied moest aanschouwen,
Liet vele jaren agtereen,
Hem, die ooit eenig ampt bekwam, dat ampt behouên.
Men vroeg nieuwsgierig hem de reên,
Waarom dezelfden steeds in de eigen posten waren.
'k Maak (was het antwoord, dat hy gaf)

'k Maak

'k Maak geen verandering in eenige Amptenaren ;
 'k Neem niemand zyn bediening af,
 Al hoor ik nu of dan eens tot zyn nadeel spreken.
 De spreuk gaat zeker en gewis ,
 Wanneer een Vlieg verzadigd is ,
 Dan houdt zy daadlyk op met steken.

APOLLO EN DAPHNE.

Ik , riep Apollo Daphne toe ,
 Ik ben het zelf , ô ja ! (toen hy , van 't loopen moê
 En hygend naar zyn aêm , haar agter na bleef loopen)
 Hy zweeg niet van zyn groot verstand ;
 En door het zwetsen dagt de kwant ,
 Dat hy ontwyffelbaar op Daphne's gunst mogt hopen.

'k Ben , sprak hy , zoo gy 't nog niet weet ,
 Ik ben der Digtren God , en zelf een groot Poët.
 Ik ben een fraai vernuft : ik ben Poët geboren.
 Maar ach ! de schoone Maagd was bang
 Voor digterlyke kunst en zang :
 Haar kon geen fraai vernuft , geen Poëzy , bekooren.

Hou stand (zoo voer Apollo voort)
 'k Speel konstig op de luit : al wie myn speeltuig hoort ,
 Voelt zich en hart en oor door zagte klanken freelen.

Maar

Maar Daphne liep met drift vooruit ,
Alsof zy vreesde dat de luit ,
Waarvan de pogcher sprak , hare ooren zou verveelen.

Ik ken (zoo roemt hy op dat pas)
Ik ken den waren aart en kragt van elk gewas :
Ik ben der Artsen God : gy moogt myn woord vertrouwen.
Doch Daphne had dit pas gehoord ,
Of scheen , door schrik en angst gespoord ,
Te vliegen om den Arts tog van haar lyf te houen.

Apol was gantsch niet wel bedagt.
Had hy gezegd : beschouw , ô Daphne , uwe oppermagt :
Ik ben de jeugdigste en de schoonste van de Goden.
Ik heb , om uw bevalligheid ,
U myne liefde toegezeid :
Dan waar de schoone Daphne Apollo niet ontvloden.

DE KIKKERS.

Der Kikkren heir was opeen' tyd ,
Toen , na een regenvlaag , de Zon zich weer vertoonde ,
In poelen , waar het veilig woonde ,
Niet weinig in zyn lot verblyd.
Het sprong , om 't hart eens op te halen ,
Door zich te koestren in de blyde zonnestralen ,
Al rikkikkikkend uit het nat.
Men zag de Burgers van de slooten ,

Als wilden zy hun ryk vergrooten,
By hoopen op het land : daar had men post gevat.

Zy zagen , in die oogenblikken ,
Onnooste kinders voor hun schrikken ;
De Dames waren bang voor 't goed.
Nooit had de kikker durven droomen
Dat hy die magt ooit zou bekomen.
Het groeyen van zyn magt vergrootte zynen moed.

Het heir , dat zulk een voorspoed streefde ,
Bleef weinig dagen in die weelde.
Het werd eerlang ondraaglyk heet.
Der kikkren heir , het land ontweken ,
Besloot zich op de Zon te wreken.
Men hoor' het grootsch ontwerp , in zulk een' staat gefmeed.

Zy waren , gantsch niet wel beraden ,
Gereed tot eedle heldendaden :
Zy namen 't ongehoord besluit
Om aan de Zon haar kragt te ontrukken ,
En zeiden : 't zal ons vast gelukken
Wanneer slegs 't groote licht in 't klimmen wordt gestuit.

Doch dit was nimmer te verkrygen.
De Zon bleef telkens hooger stygen ;
De warmte groeide dag aan dag.
En wat de kikker mogt verzinnen ,
Het was onmooglyk iets te winnen ,
Zoo lang men nog de Zon in haren voortgang zag.

Een Wyshoofd onder deze bende
 Zei dat hy 't juiste middel kende,
 Dat hier onfeilbaar werken zou.
 Gy, sprak hy, zult voldoening vinden :
 Gaat slegts te water, lieve vrinden ,

En werpt het vogt omhoog : weest vlytig en getrouw.

Zoo zult gy best de Zon betrekken :
 Een dikke nevel zal haar dekken ;
 Gy zult niets voelen van haar' gloed.
 Nu, ziet gy, is ze alreeds aan 't dalen :
 De damp zal morgen haar bepalen.

Stelt vast dat ze altyd in die laagte blyven moet.

De troep was willig in 't gelooven,
 En dagt zich wakker uit te slooven,
 Door 't roeren van de modderfloot.
 Doch wat de kikkers werken mogen,
 De Zon blyft lachen om hun pogen.

Al ryst de damp omhoog, haar magt blyft even groot.

Al kon de hoop de schaar verblyden,
 Zy moest welhaast al 't nadeel lyden,
 Dat door dit werk veroorzaakt werd.
 De droeve stond werd dra geboren,
 Dat al het water was verloren.

De Kikker lydt in droogte eene onverdraagbre finert.

Zy wyten 't onheil aan elkandren.
 De een sneuvelt schielyk na den andren.
 De Reiger grypt, in dezen nood,
 Een, die nog hoop heeft op het leven.

Daar zyn 'er weinigen gebleven,
Die hun verkeerd bedryf niet boetten met den dood.

Een, die, op 't puntje van verscheyen,
Zyn dwaasheid bitter moest beschreyen,
Gaf dezen raad nog aan de rest :
Myn vrienden! spot nooit met de Goden.
Men heeft hun gunsten steeds van nooden.
Zy weten wat ons dient : zy schikken alles best.

DE NAGTEGAAL.

Een Nagtegaal, wiens lief gezang
Het menschlyk oor behaagde en harten kon verrukken,
Verlangde naar den tyd, waarin 't hem zou gelukken
Het Bosch, waarin hy sterk en lang
Zyn' gorgel had geroerd, voor beter plaats te ruilen.
Dit Bosch, waarin de Ravens huilen,
Waarin de Zwaluw piept, zoo sprak hy in zyn taal,
Is waarlyk niet geschikt voor eenen Nagtegaal,
Een Vogel, die der menschen zinnen
Bekoort, en wien de menschen minnen.
Hoe schoon ik in deez' wildernis,
Die onbewoond en eenzaam is,
Myn zang by dag en nacht doe hooren.
Die moeite is nutloos en verloren.

'k Be-

'k Behaal geen' roem, al zing ik nooit myn oude lied ;

Het roofgevogelt luistert niet :

Het tijlpend moschje vindt geen smaak in myne toonen.

Al de andre Vogels, die dit Bosch met my bewonen,

Zyn onaandoenlyk voor myn klank ;

'k Behaal door myn geluid by geene schepfels dank.

Zoo de een of ander hier al eens een voet moog zetten,

Is 't slegts een Herdersknaap met zyne Herderin,

Die samen praten van de min,

Niet denkende om op my of mynen zang te letten.

'k Heb waarlyk al te lang dat harteleed gehad.

Zoo sprak 't onnozel Dier, en vloog, uit dwaas verlangen,

Voorbarig naar de naaste Stad :

Daar liet het zich ten eersten vangen.

Men sloot het in een kooi, en bragt het kleine beest,

Dat nooit een enkel uur was onder dak geweest,

In een der pragtigste vertrekken

Van een der kuizen, die, door grootſche bouwfieraên,

Als vorstelyke Hoven staan,

En door hun ſchoon verwondring wekken.

Hier zingt het Vogeltje : hier zingt het wonder ſchoon.

De zuivre klank wordt hoog geprezen.

De menſchen luſtren naar dien toon,

Zou 't ſchepfeltje in dien ſtaat niet wel te vrede wezen ?

Het vindt al wat het wenscht in dezen nieuwen ſtand :

Want al wat nieuw is moet behagen.

De Dogter van het huis bezoekt het alle dagen,

En voedt het met haar eigen hand.

Geen menſch dan zy alleen mag zulk een werk verrigten.

De Nagtegaal is in zyn wenschyk lot verblyd,

En dankt, als kende hy zyn pligten,
 Zyn Meesteres, die hem haar teedre zorgen wydt.
 Hem staat geen grooter heil te wenschen
 Dan lang in zulk een' staat te blyven by de menschen,
 En hen te onthalen op zyn' zang.
 Nu vond hy de aangenaamste weelde;
 En 't bly genoeg, dat hem streefde,
 Werd dag aan dag gesmaakt, wel veertien dagen lang.
 Doch 't geen het meest behaagt moet door den tyd verveelen,
 Niets kan de waereld mededeelen,
 Dat opgevatte hoop voldoet.
 Het Nagtegaaltje slaat aan 't kwynen :
 Zyn vreugd en tierigheid verdwynen,
 Wyl 't opgesloten leven moet.
 Het wil, voor 't luistrend oor der wreede stervelingen,
 Niet meer op lieve wysjes zingen.
 't Haakt naar zyn oud verblyf : maar 't wenschen baat hier niet;
 Wat zorg voor 't beestje word' gedragen,
 Ze is vrugtloos : binnen weinig dagen
 Is 't reeds gestorven van verdriet.

ZAMENSpraak TUSSCHEN EEN WAN-
DELAAR EN EEN TORTEL.

WANDELAAR,

Hoe zit ge, ô Torteltje! zoo treurig in dit woud?

TOR.

TORTEL.

Ik zugt : ik heb myn gaé, myn lieve gaé verloren.

WANDELAAR.

Zwyg stil : de Vogelaar zou ligt uw zugtjes hooren.

TORTEL.

Helaas ! de Vogelaar heeft me al myn leed gebroudd.

Hy heeft myn Duifje, myn getrouwe Gaé, doen sneeven.

WANDELAAR.

Zwyg stil : want hoort hy u, dan raakt gy ook om'tleven.

TORTEL.

't Is juist het geen ik wensch : velt my geen menschen hand,

Dan sterf ik van verdriet : ik wil, ik moet van kant.

DE VLEYERS.

De Terragoniers, vermaard als wyze kwanten,

Gelyk den Lezer is bewust,

Verzonden op een' tyd de wysten als Gezanten

Naar Romes Keizer, Vorst August,

Om hem, tot vordring van hun staatsbelang en zaken,

Een deftig compliment te maken.

Zy kwamen by dat schrander hoofd.

Elk hunner heeft om fryd zich wakker uitgesloofd,

Om hem, wien 't moeilyk viel wat om den tuin te leyen,

Door hooftche woorden braaf te vleyen.

Iets vreënds, dus was de taal, dieraadzaamst werd gekeurd,

Iets vreënds, ô groote Vorst! in onze Stad gebeurd,

Zal uw verheven ziel bekoren:

Wy willen 't wonder u doen hooren.

Een Altaar, tot uwe eer gestigt,

Met groote kosten opgerigt,

Pronkt met een Palmboom, die van zelfs is opgekomen,

En die zyn takken zoo voor 't oog te pronken stelt,

Als de allerschoonste van die Boomen,

Die immer groeide in 't open veld.

Augustus lachte, en zei: wat hebt gy fraai gesproken!

'k Ben overtuigd, uit uw verhaal,

Dat op die plaats niet menigmaal

Het heilig vuur is aangestoken.

VERANTWOORDING VAN ARISTOTELES.

De Wysgeer Aristoteles

Gaf op een' tyd een duit vyf zes

Aan een', die, van gebrek en honger schier bezweken,

Hem om een aalmoes aan kwam spreken.

Een, die het ziet, berispt de daad,

En keurt het in den Wysgeer kwaad,

Dat hy een' deugeniet, onwaardig om te leven,

Een' regten Galgenbrok, een aalmoes heeft gegeven.

De schrandre Filosoof verdedigt sterk en styf,

De wetigheid van zyn bedryf,

En zegt : myn oogmerk was hem bystand te verschaffen :
Ik agt my niet bevoegd zyn slegt gedrag te straffen.

RAAD OM SMAKELYK TE ETEN.

Een Vorst van d' ouden tyd, die , ieder' nagt en dag,
Studeerde hoe hy 't best en maklykst zat of lag,
Doch weinig smaak vond in 't bewegen ,
Had een' Lakonisch' Kok gekregen.
Van dezen vergde hy 't bereiden van een spys ,
Naar zyne Vaderlandsche wys.
De Kok was vaardig in zyn mocite en zorg te toonen ,
Doch wist wel dat de Vorst hem weinig zou beloonen.
De kost was niet naar 's Konings smaak.
'k Geloof (dit moest de Kooker hooren)
Dat gy in 't reizen uw bekwaamheid hebt verloren.
Gy zyt niet afgerigt, niet kundig in uw zaak.
't Lakonisch Volkje houdt te veel van lekkernyen
Om zich met zulk een spys als deze te belyen.
De Dienaar had zyn antwoord klaar ,
En zei, Æ Vorst! by myne Vaderlandsche schaar
Wordt zekre goede faus gevonden ,
Die 't kostje , thans door u gewraakt,
Regt smaaklyk en verkwikkend maakt ,
Een faus , die wy door konst u hier niet geven konden.
De Koning eischt, op staande voet ,
Dat hy die goede faus dan ergens zoeken moet :

Doch 't was onmooglyk die te vinden.
 De Kok ontfchuldigt zich, en zegt, met goed beleid,
 'k Wil my tot allen dienst verbinden,
 Maar 't geen ge, ó Vorst! my vergt is buiten mooglykheid.
 Uw Majesteit (zy wil myn vryheid tog gedoogen!)
 Heeft maar alleen in haar vermogen
 Om aan zichzely' die faus te geven als zy wil.
 Myn Landvolk is gewoon te reizen en te trekken,
 En d' eedlust telkens door beweging op te wekken.
 Doe ook zoo, groote Vorst! en zit niet eeuwig stil.

DE LENTE; LOFDIGT AAN OLYMPIA.

Olympia, wier schoon gelaat
 Aan velen, die ge in boeyen slaat,
 Gedurig stof geeft om te klagen,
 Schoon naauwlyks iemand, die u kent,
 Zyn klagten tegen u in 't openbaar durft wagen,
 Hoe zeer ge ook zyne vryheid schendt.
 Olympia, die steeds, om uw bekoorlykheden,
 Wordt van de jeugd gevierd, bemind en aangebeden,
 En elk, die niet omzigtig waakt,
 Een slaaf van uwe schoonheid maakt;
 Zyt gy, zoo ryk met schoon gezegend,
 Niet hartelyk geneigd om de oorzaak na te gaan,
 Waarom het dag aan dag thans onophoudlyk regent?

Wilt

Wilt gy de reden niet verstaan ,
 Waarom het buldren van de winden
 In 't beste jaargery , ons 't slegtste weer doet vinden ?
 Zoodat een Hovenier , die vrugten plukken wil ,
 De bloeifems dekken moet in 't einde van April.
 Wilt gy aan myn verhaal uwe aandacht niet onttrekken ,
 Dan zal ik de oorzaak u ontdekken :
 Verneem het fyn van 't gantsche stuk.
 De lieve Lente , ontrust door onbeschryfbren druk ,
 Kwam op een' zekren tyd haar' nood der Zonne klagen ,
 Ik , sprak ze , kan 't niet langer dragen ,
 Dat my geen ruimer tyd tot heerschen word' verleend.
 Ik heb in eenzaamheid te lang dit leed beweend,
 En kan , wat moeite ik doe , niet van my zelv' verkrygen ,
 Om van het onregt meer te zwygen.
 Al ben ik 't schoonste jaarfaizoen ,
 Al kleede ik boom en hof en veld met lagchend groen ,
 Al ziet men , door myn magt , het lief gebloemde pronken ,
 Al doe ik minnevuur in 't jeugdig hart ontvonken ,
 Myn heerschappy begint te laat ,
 En loopt te ras ten einde op d' eisch van eigenbaat.
 Men kan my in den tyd , gy moogt myn woord vertrouwen ,
 My door de Goden toegeschikt ,
 Bezwaarlyk voor de Lente houên.
 De Winter , voor wier magt al 't menschdom beeft en schrikt ,
 Die velen zyn geweld en invloed doet bezuren ,
 Ziet zyn gebied zoo lang als ik het myne duren.
 'k Bid , zeg me , ô Zon , indien gy 't zeggen moogt en kunt ,
 Waarom is my de helft van 't halve jaar vergund ?
 Waarom verkreeg ik niet , in spyt van die 't benyden ,

Het

Het halve jaar in zyn geheel ?

Ware elk der zustren nog te vrede met haar deel ,

'k Zou dan myn lot geduldig lyden ;

Ik viel dan 't Godendom nooit lastig met myn klagt.

Maar denk eens of my niet de zwaarste snart moet drukken

Nu ik my van den tyd , my gunstig toegedagt ,

Voor 't minste jaar aan jaar de helft wel zie ontrukken.

De zagtheid van myn aart , die alle wraakzugt vliedt ,

Berokkent my dien hoon , dat bitter zielsverdriet.

Natuur is door myn zorg nog naauwlyks aan 't herleven ,

'k Heb naauwlyks bloem en groente aan hof en veld gegeven ,

Of ziet , de winter keert , en toont haar woest geweld ,

In 't vroege voorjaizoen , aan 't pas begraasde veld.

Haar steeds verwenschte kou doet bloem en spruit bevriezen.

De Landman ziet , in eenen nagt ,

Het werk van weken tyds geheel te niet gebragt ,

En moet het voorwerp van zyn blyde hoop verliezen.

'k Word door de Zomer ook geplaagd.

Men ziet , wanneer gy pas in Stier of Tweeling daagt ,

Haar , tot myn bitter ongenoegen ,

Den tyd van haar gebied vervroegen ,

Myn beekjes droogen uit , daar gy te ras verschynt.

Der voglen heir , nog pas aan 't zingen ,

Vergunt geen' blyden toon aan 't oor der stervelingen ,

Terwyl 't in groote warmte kwynt.

Myn bloempjes , schoon voor 't oog der menschen ,

Verdorren , treuren en verslenschen.

'k Zie naauwlyks eenen wensch vervuld ,

En ben , hoe zagt van aart , ten einde myn geduld.

Dus sprak de lieve Lente , in 't leed aan haar befehoren.

Zy hield om regt by Febus aan.

Laat tog de Winter, als haar tyd is afgedaan,
(Zooliet zy haren eisch, na 't vorig klagen, hooren)
Niet weer op nieuw een reis naar deze streken doen,

Tot nadeel van myn lagchend groen :

En laat de Zomer ook de vryheid zyn benomen,
Om ooit voor haren tyd in dit gewest te komen.
Doch al het klagen en het eischen was om niet :
De Zon nam weinig deel in 't bitter zielsverdriet,

Waarvan de Lente had. gesproken;

Zy had, door hare taal, hem vrugtloos 't hoofd gebroken.

Al 't schoone, dat zy had gezeid,

Kon Febus even min bewegen,

Als 't preeken der mildadigheid

Het hart eens Gierigaarts tot geven maakt genegen.

't Ging alles als van ouds : de Winter kwam te rug:

De warme Zomer bleef te vlug.

De Lente, fel getergd, begon zich boos te maken,

En 't wraakvuur sloeg welhaast aan 't blaken.

Zy nam een vast besluit dat ze, in vervolg van tyd,

Zich aan geen zorgen meer zou stooren,

Dat niemand hare klagt zou hooren.

Zy riep : heersch, Winter, heersch : wees in uw lot verblyd.

'k Zal nooit om wind of regen denken :

'k Zal, door myn' invloed, na deez' dag,

Geen lieflyk weer aan 't menschedom schenken,

Maar kies een vryplaats, waar ik veilig wonen mag,

En waar ik, zonder hitte of winterkou te vrezen,

Vernoegd en vrolyk in myn' staat,

By elk een voorwerp van verwondering kan wezen,

Zoo

Zoo sprak de lieve Lente, en vloog op uw gelaat,
 Daar streelt zy 't oog, door frische kleuren,
 Daar heeft zy hare aanvalligheid,
 O Schoone Olympia! voor elk ten toon gespreid;
 Daar mag haar 't heilrykst lot gebeuren:
 Zy heerscht en tiert 'er, naar heur' zin,
 Geen vierde deel van 't jaar, maar wel jaar uit jaar in.

 DE VLEYERY BEANTWOORD.

Een jong en geestig Prins, die fraaie konsten leerde,
 En ook met smaak 't penfeel hanteerde,
 Had eens een landschap afgemaald,
 Waarvan hy zelf het zwak bespeurde.
 't Was waarlyk groot in hem dat hy, van 't spoor gedwaald,
 Zyn eigen mislag merkte, en 't werk wanstaltig keurde.
 Der Hovelingen stoet was egter wel voldaan,
 En zag het Schilderstuk met groot genoegen aan:
 Men kon 'er geen gebrek in vinden.
 Maar 't schrander brein, dat waarheid zegt,
 Liet, waakzaam tegen list, vol eedlen agterdogt,
 Zich door geen' valschen schyn verblinden.
 'k Weet, sprak hy, dat ik geen lof
 Verdien, al wordt de lof my gunstig toegewezen.
 Maar heeft de Vleizugt ooit, aan 't Hof,
 De daden van een' Vorst misprezen?

VRIENDELYK VERWYT.

De groote Henrik, Vrankryks Koning,
Het waardig voorwerp van der braven eerbetooning,
Zag, wyl hy, op een' zekren stond,
Met spelen bezig was, en daar vermaak in vond,
Een' Heer, met groote plegtigheden,
En ongemeen beleefd, in zyne kamer treden.
De man, die nu den Vorst eerbiedig nadren kwam,
Had in den burgerkryg geen blyk altoos gegeven,
Wiens zaak hy meest ter harte nam,
Maar was geheel bedekt gebleven;
Verzekerd dat hy zich met voordeel voegen kon
By hem, die door 't geluk bekroond werd, en verwon.
De Koning sprak: myn Heer, blyf nog een weinig wagten:
Het spel loopt sterk naar 't eind: ik win 't, naar myn gedagten.
'k Verlaat me op uwe trouw, wyl ik uw' inborst ken,
Wanneer ik overwinnaar ben.

DE WYZE GELUKZOEKER.

Een man, die vele levensdagen,
Tot vordring van geluk, aan 't hof gesleten had,

Vond

Vond'goed om zynen nood te klagen,
Dewyl de Vorst, naar 't schieen, hem gansch en al vergat.
Hy, schier van ongeduld bezweken,
Bestond, op zekren tyd, den Koning aan te spreken,
En zeide, ô Sire! ik bid, neem 't my niet kwalyk af
Dat ik de reden wensch te weten,
Waarom ik telkens blyf vergeten
In al het voordeel, dat uw gunst aan andren gaf.
'k Zal, sprak de Vorst, u antwoord geven.
Kom in myn Kabinet: daar wordt het u ontvouwd.
Zie hier twee doosjes: kies 'er een; 't is my om 't even.
't Eene is met lood gevuld; het tweede is vol met goud.
De Hoveling kiest uit. Wat valt het lot hem tegen!
Hy kiest de doos met lood, en gaat het goud voorby.
De Koning zag 't, en sprak: wat klaagt gy over my?
Ik ken uw deugd en trouw: 'k ben u niet ongenegen:
Maar wagt tog nooit iets groots tot betring van uw' staat,
Gy hebt geen goed geluk te baat:
Fortuin doet nooit uw' wensch beklyven.
De man liet zulk een taal niet onbeantwoord blyven.
Maar zeide tot den Vorst: het geen gy zegt is waar:
Ik wist het lang, en zag het klaar;
'k Wilde, om die reden, nooit op 't goed geluk vertrouwen;
'k Heb alles van uwhand verwagt:
't Was allerveiligst, naar ik dagt,
Myn hoop op uwe gunst te bouwen.
Een weldaad, my door u betoond,
Door u, in wien beleid en ware Wysheid woont,
Is grooter in myn oog dan alle schynvermaken,
Die 't grillig lot den mensch in blinkend goud doet smaken.

DE HOLLANDSCHE FRANSCHMAN,
BEANTWOORD.

Een Heer van aanzien en vermogen ,
Die door een' grootschen floet in 't reizen werd verzeld,
Die , rykelyk bedeed van geld ,
Door malle moedermin verkeerd was opgetogen ;
Kwam aan de poort van zekre Stad ,
Wier smalle brug geen leuning had :
Hy reed 'er over met zyn koets en zyne knechten ,
En kwam behouden door de poort.
Hij vroeg , waar woont de Schout? en had dit pas gehoord,
Of spoeit zich derwaards , gantsch vergramd , als wou hy veg-
(ten.

Zyt gy de Schout ? was toen de vraag :

Ja Heer , was 't antwoord hem gegeven.

't Is billyk dat ik u by de Overheid verklaag ;

(Zoo sprak de vreemdeling , door gramschap aangedreven)

Gy zorgt niet , *comme il faut* , dat elk hier veilig is :

't Is wonder dat ik zelf het leven nog niet mis ;

Dat me een *malheur* nog niet in 't water heeft gesmeten.

Men heeft (ligt is 't u meer gezegd ,

Want dat verzuim is byster slegt)

Aan de al te smalle brug de *Gardefous* vergeten.

Dit dubbelzinnig woord was gunstig voor den Schout ,

Om spoedig van de zaak en 't Heerschap af te raken.

II. DEEL.

G

Hij

Hy zei: de *Gardefous*, myn Heer, had ik doen maken,
Zoo ik geweten had dat gy hier komen zoudt.

Hy, die dit kort verhaal met regten smaak zal lezen,
Moet in de Fransche taal niet oubedreven wezen.
Een, die 'er niets van weet, vindt, leest hy zoo 't betaamt,
De leuning van een brug een *Gardefous* genaamd:
Maar hy, die zich aan 't Fransch een weinig mogt gewennen,
Let op den dubblen zin van 't hier gebruikte woord.
In d' eersten opslag naar de letter slegts gehoord,
Geeft *Gardefous* zoo veel als *Gekkenwagt* te kennen.

KLUGTIG HUWELYK.

Daar stond op zekren tyd een zeker Predikant
In zeker dorp van Engeland,
Wiens leeftyd, naam en plaats geen mensch ons heeft beschre-
En daarom kan ik ook geen nader denkbeeld geven (ven)
Van hem, die in dit stuk de hoofdrol heeft gespeeld,
Dan dat hy ons wordt afgebeeld,
Als een, die d' ouderdom van in de vyftig jaren
Bereikt had, eer hy ooit gedacht had om te paren.
Hy had met al 't gewoel der waereld weinig op:
Bleef gantsche dagen t'huis, zeer stil en afgezonderd.
Die over zulk een wys van leven zich verwondert,
Moet weten dat hy niet kon scheiden van zyn Pop.

Al zogten vriend en buur hem daarvan af te trekken ,
't Was voor een korte poos, en nooit een' gantschen dag.

Laat, Lezers, zulk een vreemd gedrag

In u geen ergernis verwekken.

Het is bekend dat elk, die leeft,

(De Leeraars meêgeteld zyn eigen Speelpop heeft.

En om u langer niet te doeken ,

De leeszugt was zyn Pop : hy hield zich aan de boeken.

Een Lidmaat van de Kerk sprak eens den Leeraar aan ,

En vroeg hem of hy niet gezind ware ooit te trouwen.

Het antwoord was ; 'k hou meer van boeken dan van Vrouwen.

Hier bleef de man een poosje staan ,

Doch eindlyk kwam 'er uit: ik zou het nog wel wagen ,

Indien ik hopen dorst naar wensch te zullen slagen.

Ik ken een' eerlyk man, zei de ander; 't is uw Buur.

Hy woont niet ver van hier : niet verder dan een uur.

Hy heeft drie dogters , een van allen ,

Wyl 't hupfche Meisjes zyn, zal zeker u gevallen.

Dus kreeg ge een goede Vrouw, maar weinig gelds 'er by.

De Leeraar sprak : wie is 't? Ik bid u zeg het my :

Aan 't geld zal ik my nimmer flooren.

De naam wordt hem gezegd: daar gaa geen tyd verloren,

Zoo zegt de Domine: 'k moet morgen naar dien Heer.

Hy doet naar zyn besluit : hy wordt als vriend ontvangen

Van hem, die weinig gist, waarom hy zulk een eer

Van d' ouden Vryer kwam te erlangen.

Het eerste compliment werd kortjes afgelegd.

De Leeraar zet zyn zaak op 't spoedigst voort , en zegt:

Gy hebt drie Dogters, een van dezen

Zou , naar ik hoor , voor my een goede Huisvrouw wezen ,
De Vader , heusch en gul van aart ,
Heeft zich op 't voorstel dus verklaard :
Ja , 'k heb drie dogters , Heer ! 'k hoor uw verzoek gewillig ,
Maar meld me , bid ik , tog met wie
Gy gaarne trouwde van de drie .
Het antwoord was : 't is me onverschillig .
Kom . . de oudste ; opdat men hier zich aan de mode houd' .
Het oudste kind zy 't eerst getrouwd .
Met al myn hart : ik ben te vrede ,
Ontving hy tot bescheid . De Dogter werd terstond
Geroepen , kwam terstond , en zag op de eerste trede ,
Die ze in de kamer deed , de pyp in 's Leeraars mond .
Haar ziende , heeft hy , onder 't rooken ,
Uit grond zyns harten dus gesproken :
Men zegt my dat ge een goede Vrouw
Voor my zoudt zyn in 't huwlyksleven .
Zy stond verbaasd en sprak : of ik zulks wezen zou
Voor u , is me onbekend , maar wien ik , by de trouw ,
Myn hand en hart zal mogen geven ,
Heeft niet te vrezen voor berouw .
Wel nu gy kunt met ja of neen uw meening uiten ,
Hervat hy : wilt ge my of niet ?
Zy : 't huwlyk is geen zaak om onbedagt te sluiten :
't Is billyk dat het nooit dan na beraad geschiedt .
De vriend beroept zich voorts op zyne bezigheden ,
Die geen langwylig vryen leden ,
En haalt het Uurwerk uit zyn' zak .
Zie , zegt hy , 'k zal het maar op deze tafel leggen ,
Uw Vader kan u dan of ik 't verzet heb zeggen ,

Bedenk het stuk nu nog een uur op uw gemak.
De jonge Juffer neemt haar afscheid, houdt zyn praten
Voor enkele boertery, en slaat het in den wind,

Zoo min als 't jongstgeboren kind
Bedagt of ze in den egt wil stemmen of het laten.

De tyd is eindelyk verstreken. Onze Vriend,
Die zich by voorraad reeds van 't Mannenregt bedient,
Ontbiedt haar, en zy spoedt naar binnen.

Toen was het: zie, het uur is om:
Hebt ge op het voorstel nu gelet met al uw zinnen?

Men kiest zoo ras geen Bruidegom,
Daar hangt te veel van af. De tyd, dien gy me stelde,
Zoo sprak ze, is veel te kort. Dit zag men dat hem kwelde,
Dewyl hy aanslonds riep: gy wilt (dit merk ik) my
Niet hebben: Hei: myn Paard! opdat ik huiswaards ry.
De Vader weer: Hola! we moeten zo niet scheiden.
De tweede valt mischien zoo vies niet: heb geduld:
't Is mooglyk zoo ge slegts een uur nog wilt verbeiden,
Dat gy in 't kort, door haar, myn Schoonzoon worden zult.

De Leeraar laat zich overhaalen,
En slopt een versche pyp: de Juffer komt zooras
Als 't, uit haars Vaders naam, aan haar geboodschapt was.

De Vryer, zonder iets te dralen,
Geeft haar dezelfde keur, die hy aan de eerste gaf:
Zy moest ook binnen 't uur besluiten, of spit af.
Zy groet, en gaat weer heen om op de zaak te denken.

Haar Vader liep vast af en aan,
En heeft haar zekerlyk het huwlyk aangeraen,
Opdat ze, zonder schroom van haar farzoen te krenken,

Het jawoord hem zoo gul mogt schenken,
 Alsof zy in de Kerk naast zyne zyde stond,
 En ingezegend wierd in 't heilig egtverbond.
 Toen 't uur verstreken was, kreeg Koelbloed wondre vlagen;
 Hy wil volstrekt naar huis, verloofd of onverloofd.
 Menroept de Maagd: zy komt: de sloofscheen zeer verslagen,
 En keek onnozel neêr, met een gebogen hoofd.
 Hy ging aan 't vragen: wel! hoe is 't er mee gelegen?
 Hebt ge alles overdagt? Ja, zegt ze: Hy: hoe na
 Bÿ land? spreek: zyt ge nu tot onzen Egt genegen?
 Zy beurt het hoofd omhoog, en roept vry hartig, ja.
 Het is nu wel! was al de blyk van zyn genoeg.
 Wanneer men trouwen zou was verder zyne vraag.
 't Wordt in zyn keur gesfeld. Wel nu! dan wil ik graag
 Aanstaanden Dingsdag. Elk zei neen! dat zou niet voegen:
 Het kan zoo vroeg niet zyn: hy hield zich by zyn woord.
 Denk, sprak de Vader toen, daar is meer tyds van nooden,
 Eer gy 't verlof verkrygt der Huwelyksgeboden.
 Hy weer: laat my die zorg: ik weet wel hoe 't behoort.
 Dit dagt hem dat voldeed, en daar mee brast hy voort.

Hy had het vierde deel pas van een uur gereden,
 Of denkende om 't verlof, en hoe hy best den Brief
 Kon krygen, valt hem in dat hy nog van zyn Lief,

Die met hem in den egt zou treden,
 Den voor- of- doopnaam niet gevraagd had, die nogthans,
 Zoo wel dient in den Brief te staan, als die des Mans.
 Zyns oordeels was het best dat hy ten eersten wendde,
 En met den snellsten spoed weer naar de woning rende.
 Dit deed hy. De oudste stond by toeval aan de deur.
 Hier bleek het dat de Vriend zou trouwen zonder keur,

Dawyl hy deze Maagd niet straks voor de oudste kende.

Hy vraagt hoe ze in den doop genaamd werd; 't geen ze zegt.

Hy keert, en heeft zyn reis voorts spoedig afgelegd.

Dit olyk hoofd, zooras de tyd nu was verschenen,

Tot zynen trouwdag vastgesteld,

Gaat om de lieve Maagd, met wie hy zou vereenen.

De Vader, van zyn Kroost verzeld,

En velen van de Bloedverwanten,

Geleidt het Paar verheugd, met statie, naar de Kerk.

't Was nu, naar allen schyn, een afgehandeld werk,

Want niemand kwam 'er zich in 't minste tegenkanten.

't Raakt egter in de war, zooras een vieze Klerk

Vraagt naar den naam van haar, die hy als Bruid moest noemen.

De Tweede wordt genoemd: zy pronkte ook meest met bloe-
(men

Zagt! (sprak de Klerk) zagt, zagt! Ik mag niet verder gaan:

Ik zie in dezen Brief den naam der Oudste staan.

't Verlof komt niet te pas: men moet hier de andre brengen.

De Bruigom schreeuwt: ik wil geen uitstel meer gehengen,

Het moet 'er nu meê door op de eene of andre wys:

Ik schat ze tog op eenen prys,

En 't scheelt my niet aan wie van beide ik my verbind.

Wanneer ik u genegen vinde,

Zoo spreekt hy de Oudste toe, dan schenk ik u myn trouw.

Zy had zich toen bedagt, zei ja, en werd zyn Vrouw.

Nadat men weer aan 't huis des Vaders was gekomen,

En 't middagmaal genoten had,

Beveelt hy aan zyn Lief, die stil te peinzen zat

Op 't geen 'er was gebeurd, en weinig konde droomen,

Wat haar als Vrouw te doen zou staan,

Ten eerſten met hem heen te gaan,
Dewyl hy vaſt had voorgenomen
Om ſpoedig t'huis te zyn : hy zegt dat ze al het goed,
Dat zy niet miſſen kon , maar ſchielyk pakken moet.
De Vrienden bidden hem ten minſten nog te wagten
Tot morgen ; want het was de mode te overnagten
By de Ouders van de Bruid , en daar het vol beſlag
Te geven aan den Egt : doch wat men ſmeeken mag,
Het baat niet : Steiloor wil in zyne woning ſlapen.
Zy , ziende hoe het ſtond geſchapen ,
En dat ze als regen d' oven gapen ,
Daar alles wat men wenscht door hem geweigerd wordt ,
Verzoeken dat de reis nogtans worde opgeſchort ,
Tordat de jonge Vrouw haar zaken ,
Met hulp van Man en Maagd , ten beſten klaar kan maken ,
Dit ſlaat hy toe , ter naauwernood ,
Dewyl het hem reeds zeer verdroot
Zoo lang en ver te zyn geſcheiden van zyn boeken.
Door 't venſter van 't vertrek , dat uitzag op een plein ,
Ontdekt hy kort daarna een trein
Van paarden : toen aan 't onderzoeken ,
Waarom zich zulk een tal van kleppers daar bevond ,
Met zadels op den rug en breidels in den mond.
Opdat wy uwe Vrouw en u op weg verzellen ,
Was 't antwoord. Hy betuigt zich tegen zulk bedryf
Uit al zyn magt te zullen ſtellen :
Dies laat men hem alleen vertrekken met zyn Wyf.
Zy komen vroegjes t'huis ; hy leidt haar vriendlyk binnen ,
En toen hy haar voor 't eerſt omhelsd had en gekuſt ,
Was 't welkom ! veel geluks ! doch na een korte ruſt ,

Gebod hy, met bedaarde zinnen,
Aan een bejaarde Meid, een vroom en trouwe ziel,
Te halen 't allerbeste wiel,
Waarop hy, nog een kind, zyn moeder had zien spinnen.
Het komt: hy vraagt zyn Vrouw of zy dat werktuig kent.
Zy knikt, waarop hy dus tot haar zyn reden wendt.
Zyt naarstig, en voorzie de kassen wel met linnen,
Gesponnen door uwe-eigen hand.
Zy is het beste Wyf, die 't meest weet uit te winnen.
Ik gaa te stond, van mynen kant,
Myn letterarbeid ook beginnen.
Hy gaat naar zyn vertrek; zy maakt het rokken klaar.
Het was omtrent een uur geleden,
Als zy den Huisvoogd hoorde, en ook zag binnen treden,
Opdat hy vroeg of 't niet van haar verkiezing waar
Te zeggen wat ze zouden eten.
Zy doet het; doch, naar allen schyn,
Was 't kost, die haast gereed kon zyn,
Want kort daarna zyn ze aangezeten.
Zooras als elk verzadigd was,
Gaat hy weer heen, en zy aan 't spinnen van het vlas.
De man komt eindelyk, nu was 't voor goed, van boven,
Schei, zegt hy tot de Vrouw, schei nu van 't werken uit.
Het wordt te laat: zy wil dit ruim zoo graag gelooven
Als langer yvrig zitten slooven.
Hierop begint hy overluid,
In tegenwoordigheid van 't Vrouwtje en van zyn Meiden,
Te bidden, daar hy voorts zyn dagwerk mee besluit,
(Hoewel hy weinig dagt van d' arbeid af te scheiden).
Hy sprak toen de oude zorg met deze woorden aan:

Gy moet zoo daadlyk henen gaan,
 Om uwe Meesteres naar 't slaapvertrek te leiden,
 En verder haar in 't bed te helpen. Toen de Meid
 De rol van Kamenier in alle eenvoudigheid
 Gespeeld had, ging de Man terstond de zyne spelen,
 Op zulk een wys als ik den Lezer meê zal deelen.

De nieuwgetrouwde Heer trad mede in 't huwlyksbed.
 Hy was daar naauwlyks, niet gelegen, maar gezeten,

Of heeft de dienstbre Maagd geheten,
 Dat zy een lesfenaartje en kaarslicht by hem zett'.
 Toen dit geschied was, moest ze een zeker boek gaan halen:

Hy zegt, opdat zy niet mogt falen,
 Haar duidlyk welk, en meldt waar zy het vinden kon.

Zy brengt het hem, en hy begon
 Weer met vernieuwden lust te tyen aan het lezen.

De Vrouw, die meê niet lui wil wezen,
 Roept ook, op hare beurt, haar nieuwe Kamenier,
 En byt haar stil in 't oor: ei lieve, breng my hier
 Een blaker, lange kaars en 't wiel: ik leg te gapen,
 Te geenwen in het bed: ik weet niet wat my schort.
 Voordezen was ik pas gelegen of kon slapen.

Zy kreeg hetgeen ze vroeg; het was toen *hott, hott, hott*,
 Rut tutte rutte tut, zoo hard als 't wiel mogt kraken.
 Dit grof en stroef geluid deed hem zyn' arbeid staken,
 En hooren dat 'er geen het allerminst akkoord
 Is tusfchen 't spinmuziek en 't lezen. Met één woord

Hy krygt een denkbeeld van de zaken,
 En fohatert van den lach. De lesfenaar en 't boek
 Verhuizen met een vaart; zyn kaars wordt uitgesloten.

De Vrouw, die ftedig was en kloek,

Doet

Kreeg hy, op 't onverwagtst, van d' ouden Heereen' Brief.
 Hy las, en de inhoud was : myn Zoon, door's Hemels zegen,
 Hebik geen klein geluk verkregen :
 Men schonk my eenen post, die jaarlyks, naar ik gis,
 Wel duizend livres waardig is.
 De Zoon vond goed den Brief gulhartig voor te lezen,
 En zorgde dat hy wel tien duizend livres las.
 Een Heer, die in 't gezelschap was,
 Zei, hou! het moet maar duizend wezen.
 Dit zei de man op goeden grond,
 Dewyl hy agter hem, die zoo vergrootte, stond,
 En dus ten klaarsten kon bespeuren,
 Wat som den ouden man zoo kragtig op kon beuren.
 De pogcher was niet eens verbluft.
 Hy sprak : myn gryze Vader suft.
 Hy heeft, dit stel ik vast, een gantsche nul vergeten :
 't Ware anders veel te klein om 't my te laten weten.

DE EDELMOEDIGE BURGER.

Een man, die grooten rykdom had,
 Deed nut, zoo veel hy kon, met zyn verworven schat,
 En gaf aan elk, die in zyn dienst zich wou begeven,
 En 't werk verrigten dat hy kon,
 Niet slegts zoo veel als diende om naar zyn' staat te leven,
 Maar maakte dat de viyt zelfs nog wat overwon.
 Een man, wat meer bepaald in zyne wys van denken,

Sprak :

Sprak: waarom vindt gy goed om zoo veel weg te schenken?
 Wat schade leedt ge tog, zoo ge al dat volk niet haat?
 Gy hebt hen niet van doen: zy zyn dus overboedig.
 't Is waar, was 't antwoord, vriend! gy hebt het wel gevat.
 Ik heb hen niet van doen: maar 't volkje heeft my noodig.

DE EDELMOEDIGE GENERAAL * * *

Een oud en deftig Officier,
 Met wonden en met lauwerbladen,
 In 't veld behaald, niet schaarsch beladen,
 Wist weinig van de mode, en hoofden finak en zwier.
 Het leger was in 't veld: een groote stoet van Heeren
 Werde vriendlyk, door den Generaal,
 Genoodigd tot het middagmaal.
 De Krygsman hoorde dat de Veldheer zou trakteren,
 En ging, als wel by hem bekend,
 Stoutmoedig in de groote tent,
 En was met andren aan den ryken disch gezeten.
 Men deed hem, na het maal, zyne onbeleefdheid weten,
 Dewyl 'er niemand was, die ongenood verscheen,
 Of komen dorst, dan hy alleen.
 Men heeft hem dit verwyrt vry schamper toegedreven.
 Hy merkt zyn lomtheid enigzins.
 Hy sprak den Heirvoogd aan, en smeekte dat de Prins
 Hem de onbeleefdheid wou vergeven.
 Het antwoord was, zoo luid dat elk het hooren kon,
 Spreek

Spreek nog van misflag noch pardon.
Kom hier van avond weer, dan zal ik weer trakteren.
Ik zie u aan myn disch met ongemeen vermaak.
Leer in myn tent den hoofschén sijnak;
En laat uw voorbeeld ons 't kloekmoedig slyden leeren.

HENRIK DE VIERDE, BY HET DOEN
VAN EENE PROFESSORAAL E ORA-
TIE.

Een Orateur maalde, in de taal van 't oude Romen,
Den lof van Grooten Henrik af:
De Vorst was juist ter plaats gekomen,
Waar deeze Orator blyk van zyne wysheid gaf.
Hy deelde zyn Vertoog in twee voornamen deelen.
't Begon den Koning te verveelen,
Zoo ras als 't eerste deel ten eind geloopt was.
De Cicero voer voort: ik zal de reis beginnen,
Die Alexander deed om Asia te winnen.
De Koning sprak op 't zelfde pas:
Ik meen, Profesfor, wel te weten,
Dat Alexander eerst een weinig had gegeten,
Eer hy den verren togt begon naar d' Aziaan;
Gun dat wy ook wat eten gaan.

DE · AMBASSADEUR G * * *.

Een, die, voor 't waar belang en de eer van 't Vaderland,
Verkoren was als Afgezant,
En aan een Hof verscheen, waarin beschaafdheid bloeide,
Waarmee de Ambassadeur zich byster weinig moeide,
Had zich, by 't eerst gehoor, hem door den Vorst verleend,
Naar zyn begrip, regt braaf gekweten.
't Is mooglyk dat geen mensch dit meent,
Wanneer wy hem de daad van dezen Heer doen weten.
Hy had een lang Vertoog, met groote kunst, gesteld,
En zich een gantfche week gekweld,
Om 't opgeschikt Vertoog van buiten wel te leeren,
Opdat hy fierlyk mogt oreren.
Doch zyn geheugen was niet sterk,
En deze zwakheid bragt verwarring in zyn werk;
Zoodat men naauwlyks wist te zeggen,
Wat hy den Koning voor wou leggen.
Ook sprak de Vorst, nadat hy de aanspraak had gehoord,
Op zyne beurt geen enkel woord.
Dit deed den Afgezant, getrouw aan zyne pligten,
De vraag doen wat zyn Majesteit
Begeerde dat hy zou berigten,
Aan zyne Meesters, tot bescheid?
Het antwoord was: gy kunt, op goeden grond, vertellen,
Dat gy u wel hebt toegelegd

Om

Om uwen last my voor te stellen,
En ik oplettend was op 't geen gy hebt gezegd.

L * * * X V.

Een Vrouw , die zwaar beledigd werd ,
Gaf de oorzaak van haar bittere finert
Te kennen aan den Vorst , en smeekte 't medelyden
Van haren Koning ernstig af.
Al 't antwoord , dat de Vorst haar gaf ,
Was: Vrouwtje , gaa nu heen ; kom weer op andre tyden.
'k Heb van de week noch lust noch tyd
Om te onderzoeken of gy zwaar beledigd zyt.
Ik moet de gantsche week my met het Hof vermaken ,
En moei my niet met strafbre zaken.
't Bedroefde Vrouwtje weende , en sprak , op hoogen toon :
Ach ! waarom zyt ge een Vorst ? doe afstand van de kroon ,
Zoo gy voor 't volk uw teerste pligten ,
Wanneer 't vermaak u roept , noch kunt noch wilt verrigten.

JAAP DE MOLENAAR.

't Gebeurde , op zekren tyd , dat Jaap de Molenaar ,
Verzeld van Kees , zyn' Zoon , een borst van vyftien jaar ,
Een'

Een' Ezel, hem onnut, in Steê wou gaan verkoopen.

Maar, dagt hy, zoo het beest den langen wegmooft loopen

Van 't dorp af heel tot aan de Stad,

Dan komt het daar gantsch afgemat.

Men zou 'er minder prys voor geven.

Die vrees kwam in hem op. Hoe heeft hy haar verdreven?

Ily strikt de pooten vast, en hangt het aan een stok;

Hy buigt, gelyk zyn Zoon, zyn schouders onder 't jok;

En leende de Ezel hun van tyd tot tyd zyn beenen,

Zy willen hem de hunne leenen.

Zy trenten dus al zoetjes voort.

Welhaast komt hun een man aan boord,

Die zei: wat spel wordt hier bedreven?

Wat mensch zag immer, in zyn leven,

Een lompen Ezel dus vereerd?

Hier is de waereld omgekeerd.

Kees, sprak de Vaar, 't moet zyn beleden:

Ily heeft gelyk: hy spreekt met reden:

Maak los den Ezel, laat hem gaan.

't Geschiedt: hy met zyn' Zoon volgt zagtjes agteraan.

Een korten poos daarna komt hun een tweede ontmoeten,

En met dit compliment begroeten:

Wel goede luiden, waar zoo heen?

Heeft de Ezel letfel aan zyn been?

Of denk je niet om 't schoenen sparen,

Indien ge 't beest maar moogt bewaren?

Wel, ware ik in je plaats, ik koos

Het dier te sluiten in een doos.

Wel? valt hier weer wat op te vitten?

Zei Jaap: kom Keesje, kom: gaa jy op d' Ezel zitten.

Jy bent van beiden 't lichtste pak.

Ry zegt: ik volg op myn gemak.

Zy vórdren dus een wyl: doch zien, met trage schreden,

Een oud en statig man op weg hui tegen treden:

Deez' ziet een poos verbaasd het reizend drietal aan.

Hoe zal 't nog, zegt hy, in de waereld eindlyk gaan?

Wel! wat beleeft men wondre tyden!

De Grysaart gaat te voet? de jonge wulp moet ryden!

Wel! zeker dat is niet te lyden:

Foei! 't schaamt zich zelf: kom af van 't dier.

Wat kwelt my deze bengel hier?

De Knaap gehoorzaamt, staat het beest af aan zyn' Vader.

Maar naauwlyks duizend pasfen nader

Naar steê toe, toonen zich twee meiden op den tril,

En krygen ook een vieze gril.

Wie zou zich hier niet aan vergapen?

Ei kyk dien ouden aap der apen!

Ily bruikt zyn' jongen als een Hond.

Schier hangt de tong hem uit den mond,

Tetwyl hy rydt en zit zoo maklyk als een Pater.

Nog schooner! sprak de man, wel kleuters, houwjé snater,

't is myn zeun; jouwe niet: zoo ben je dan zyn Vaar!

Wel zoo veel te erger: dan is 't eene beest op 't aar.

Kom, Kees; zit agterop: nu kan het beest 'er tegen.

Wy zyn al ruimpjes hallef wegen,

Zegt hy: indien het mooglyk was,

Maakte ik het liefst elk een van pas.

Het beestje zelf had geen behagen

Om dezen dubblen last te dragen,

En naauwlyks kreeg men 't voort met slagen.

Dit merkt een Spotboef, en hy zegt:
 Dit beest trakteert men byfter flegt.
 Wat balkt het! zoo het kon, 't zou kermen.
 De Vrienden moesten zich erbermen
 Ten minften over huns gelyk.
 Als ik dit werkje wel bekyk,
 Zou 'k my verbeelden, zegt een ander,
 Dat deze maats gaan met malkander
 Het beest niet veilen, maar zyn huid.
 Hier is 't geen kleintje weer verbruid.
 Daar moet, fprak de oude Jaap, het zou een Job vervelen,
 De Drommel en zyn Moer meê spelen.
 Hoe dat men 't maakt of niet en maakt,
 't Geen de eene keurt voor goed is 't geen een ander laakt.
 Gaa voort maar jong en oud den fpor met my te dryven.
 Ik ben een Ezel: goed: ik wil een Ezel blyven.
 Ik heb den brui van al 't gekwel,
 En volg myn' eigen zin: hy deed zoo en deed wel.

KARAKTER DER NEDERLANDEREN.

Een fchrander Franschman, die, aan boertery gewoon,
 Zyn vrienden menigwerf op keur van ftof onthaalde,
 Sprak, daar hy d' aart van meer dan eene Natie maalde,
 Van Neerlands volk op dezen toon.
 De Burgers van de Nederlanden

Gelyken naar de Turf, die ze op hun haarden branden.
 Die brandstof gaat niet schielvk aan:
 Zy legt in 't eerst vry lang te smooken ;
 Maar is de vlam eens los gebroken ,
 Dan kan men hare kragt bezwaarlyk tegengaan.

DE ANTICHAMBRE.

Een erbewys, hoe klein, van grooten en geringen,
 Is van belang in 't oog van vele stervelingen.

Een Edelman, die menigmaal
 Den schrandren Mazaryn om gunsten had gebeden;
 Maar vrugtloos aanzoek deed, voerde eindlyk deze reden,
 In 't spreken tot den Kardinaal.

'k Verstout me om u nog eens een weldaad af te vragen;
 'k Stel vast dat deze beê my niet wordt afgeslagen.
 Uwe Eminentie kent me, ik ben een Edelman,
 Die middel zoeken moet om met satzoen te leven.

Gy hebt my vriendlyk nu en dan
 Op myn bevordring hoop gegeven.
 Uwe agting viel my lang ten deel.

Hoor thans wat ik verzoek: 't is inderdaad niet veel.

By 't openbaar gehoor verleenen,
 Kunt gy my helpen, naar myn wenschen, zoude ik meenen,
 Zoo gy, daar elk het ziet, my, met een gul gelaat,
 Slegts vriendlyk op de schouder slaat.

De beë werd niet ontzegd; de gunst werd ook bewezen.

't Geluk des Edelmans was haast in top gerezen.

Elk, die dit voorval had gezien,

Was willig om den man geschenken aan te biën:

Want elk was ernstig van gedagten

Iets groots van hem te mogen wagten.

Zyn voorpraak was genoeg: hy moest, by Mazaryn,

In alles doen en laten zyn.

DE S M E E K B R I E F.

Een jonge Maagd van hoogen rang,

Die schoon en geestig was, en eedle deugden kweekte,

Maar juist geen geld had van belang,

Zond zekren Vorst een' Brief, waarin zy ernstig smeekte

Dat zyne Majesteit, in haar' bekrompen staat,

Haar eenig jaargeld toe zou leggen.

Zy had wel opgelet om in 't geschrift te zeggen

Dat zy, schoon jong, en vry aanvallig van gelaat,

Zich altyd eerlyk had gedragen,

En nooit, in hare levensdagen,

Het minste denkbeeld had gevoed,

Dat zich met naberouw vertoonde in haar gemoed.

Zy sloot haar smeekschrift dus: 'k durf vry myn'wensch ontdek-

En hopen op de gunst van uwe Majesteit: (ken,

Geen van myn Sexe zal die gunst, my toegeleid,

Ooit in gevolge kunnen trekken.

DE TROUW DER VROUWEN.

Een derde Konraad, die een Sta.l,
Tot munitery vervoerd, door kragt van staal gedwongen
En aan zich onderworpen had,
Vond zich door wraakzugt fel besprongen.
De Keizer vordert strenge straf,
Daar hy de gantsche Stad ter plondring overgaf,
En last gaf om al 't volk gevangen weg te brengen,
Behalven al den Vrouwenstoet.
De Vrouwen vielen hem, met dankbaarheid, te voet,
En smeekten dat de Vorst iets meerder zou gehengen.
Zy wenschten ernstig dat de vragt,
Die zy in de armen konden dragen,
En ook, die op den rug kon worden weggebragt,
Haar eigen blyven mogt : dit werd niet afgeslagen.
De Vrouwenfchaar was sterk en vlug,
Nam 't kroost in de armen, en hare Egaas op den rug.
En poogde man en kind der slaverny te ontvoeren.
De Keizer zag dien moed en trouw :
Zy konden 't vorstlyk hart ontroeren.
Hy wilde dat zyn volk de Stad verschoonen zor.

* * *

BEVORDERING ZONDER VERDIENSTEN.

Een Vorst schonk, op 't aanhoudend smeeken
 Van een, die deugd en moed en schrandrheid bezat,
 Aan een', die geen verdiensten had,
 Maar aadlyk was, een Ridderteeken.
 De man, die deze gunst ontving,
 Door voorspraak van den Hoveling,
 Bedankte zynen Vorst, en schroomde niet te zeggen:
 Ik weet, ó Koning! en erken
 Dat ik deze eer onwaardig ben,
 Die uwe Majesteit my gunstig toe wil leggen.
 Het antwoord was: 'k verhef, myn Heer!
 Om uw verdienste u niet tot zulk een' trap van eer;
 Maar enkel op 't verzoek van een van uwe vrienden,
 In wien verdiensten zyn te vinden.

DE ONVERBETERLYKE.

Een Dame, die op rang en schatten,
 Meer dan op deugd en trouw en opschuld roemen mogt,
 Vond groote moeite om wel te vatten
 Waarom haar Broër in 't spel steeds zyn genoegzen zocht;
 H 4 Daar

Daar 't, hoe hy kunstjes mogt verzinnen,
 Hem nooit gelukte een spel te winnen.
 Zy stelde hem 't gevolg van zyn verkeerdheid voor.
 Die dwaze Broeder gaf zyn Zuster geen gehoor.
 Zy hield met preeken aan : zy sprak van eer en schulden.
 't Getalm verveelde hem : hy kon 't niet langer dulden,
 En voegde haar dit antwoord toe :
 Ik ben uw lastig teemen moc.
 Ik zal myn Speelzugt wederstreeven ,
 Wanneer gy , als een brave Vrouw ,
 Aan huwlyksplicht en eer getrouw ,
 Alleen voor uw' Gemaal zult leven.
 De Dame was gestoord : haar oogen stonden straf.
 Dan, riep ze, staat gy nooit van uwe speelzugt af.

 DE ROETVAARDIGE KRANKE.

Een, die al 't erfgoed, hem beschoren ,
 Door daaglyks dobblen had verloren ,
 En eindlyk door het geld , zyn vrienden afgeleend ,
 In onbetaalbre schulden raakte ,
 Had zyne dwaasheid nooit bewegend ,
 Voordat een heete koorts hem bang voor sterven maakte.
 Zyn Biegtvaar gaf hem , in dien staat ,
 Met waren ernst , den besten raad ,
 En wilde dat hy zich opregtlyk zou bereiden

Om welgemoed van hier te scheiden.
Och! sprak de zieke, ik wensch niet meer dan eene zaak.
De goede Hemel gunn' dat ik 't 'er door moog' halen,
En leef, tot dat ik met vermaak
Al myne schulden moog' betalen.
De Pater antwoordt: Vriend! de Hemel hoort gewis
Een beê, die zoo regelmatig is.
Mag, sprak de kranke toen, die beê gehoor verwerven,
Dan ben ik welgemoed, dan zal ik nimmer sterven.

STERKE SPOTTERNY.

Een man, die langen tyd in 't huwlyksleven fleet,
Eer zyne Huisvrouw hoop op minzaam kroost mogt voeden,
Vond, schoon hy weinig zugtte in bange tegenspoeden,
Veel huiskruis in 't verwyrt, dat hem zyne Ega deed.
Niet zelden moest hy ook de ruwe spotternyen
Van meer dan een' bekenden lyen.
Doch eindlyk openbaart de Vrouw, die hy bemint,
Hem op een' zekren dag, dat zy zich zwanger vindt.
Hy kan dit nieuwtje niet verzwigen;
En ieder, die den hals te voren heeft bespot,
Moet nu van zyn gelukkig lot
Nog op denzelfden dag de blyde tyding krygen.
Een' onbescheiden knaap, aan wien hy 't nieuws vertelt,
En die hem 't ergste had gekweld,

Kon nog de spotterny bekooren.

Myn Vriend ! zoo sprak hy , 'k heb 't verwacht ;

De blyde tyding my gebragt

Klinkt in 't geheel niet vreemd of wonder in myne ooren :

De vrugtbaarheid van haar , die uwe liefde won ,

Was geene zaak , waaraan de waereld twyflen kon.

SPOTTERNY VAN AUGUSTUS BEANT-
WOORD.

Augustus had een Griekſchen ſlaaf ,
Die wel naar hem geleek van aanzigt en van leden ;
De karel was beſchaafd van zeden ,
En in zyn dienst getrouw en braaf.
De Keizer ſprak hem , om zyn hupſchheid en zyn gaven ,
Meer vriendlyk aan dan andre ſlaven ,
En altyd had de knaap een geestig woord gereed.
't Behaagde , op zekren dag , Augustus dus te ſpreken ,
Nadat hy zynen ſlaaf een' poos had aangekeken :

Ei lieve ! zeg me eens , zoo gy 't weet ,
Of uwe Moeder ook , in hare huwbre jaren ,
Te Rome kwam of was ? De ſlaaf , een vlugge geest ,
Gaf ſpoedig antwoord : Heer ! ik durf u wel verklaren
Dat myne Moeder nooit is in de Stad geweest.
•k Hoorde egter menigwerf , en heb het wel onthouden ,
Dat , 'k weet juist niet hoe lang , myn Vader voor zyn trouwen ,

Hier

Hier binnen Rome heeft gewoon d ,
En zich aan 's Keizers Hof vertoond.

DE HERTOOG VAN MILAAN.

Verdriet bedwelmt der menschen reden ;
En maakt in alles hen te onvreden.
By hun , die , in een' staat van ramp en tegenspoed ,
Met schreyende oogen zugten slaken ,
Is 't vuur van granschap haast aan 't blaken ;
Zy vinden naauwlyks iets , dat hunnen geest voldoet ,
Een Hertog van Milaan , in 't onheil , hem beschoren ,
Aan knorrigheid gewoon , onrustig door den spyt ,
Moest deze les , op zekren tyd ,
Van zynen schrandren Hofkok hooren.
De magt des nagebuurs viel hem zo hevig aan ,
Dat hy bedugt was voor 't verliezen van Milaan.
De vrees , die hem ontrustte , maakte
Dat hem zyn eten nimmer smaakte ;
De Kok kreeg dag aan dag de schuld ,
En hoorde 't knorren lang met ongemeen geduld :
Doch eindlyk vond hy goed zyn' Heer te wederleggen ,
En voor zyne onschuld iets te zeggen.
Heer ! sprak hy , met vrymoedigheid ,
'k Heb daaglyks naar de kunst uw spyzen toebereid.
Uw vleesch en visch zyn goed : gy zoudt dit waarlyk proeven ,
Mogt

Mogt maar geen hartzeer u bedroeven:
 Uw vyand geeft , hoe wel ik 't maak',
 Aan alles een' verkeerden finaak.

BOILEAU VERDEDIGD.

Boileau , wiens kunstryk Hekeldigt
 Van velen sterk wordt aangeprezen,
 En met genoeg doorgelezen,
 Is ook van velen sterk betigt,
 En als een letterdief luidrugtig uitgekreten.
 De Nyd werd woedend op dien Fenix der Poëten.
 Men riep en schreeuwde menigmaal,
 Dat ieder van zyn fraaiste trekken
 By Flakkus of by Juvenaal,
 Met weinig moeite, was te ontdekken.
 In 't byzyn van een' schrandren geest,
 Die wist hoe fraai Boileau als Digter had gezongen,
 Wordt die betigting eens wat heftig aangedrongen:
 Men zei, vry onbeleefd: hy is een dief geweest.
 De man, die best de zaak des Digtters kon verweeren,
 Sprak dus: wat raakt dat ons, myn Heeren?
 Wanneer ge in dit geval bevoegde Regters zyt,
 Dan deed Boileau juist naar 't gebruik van onzen tyd.
 Ontelbre lui, die zwierig leven,
 Doen zulks van geld, dat hun een vriend ter leen ver'schaft.

Zy

Zy brengen 't aan den man: 't wordt zelden weer gegeven.
En vindt men wel een mensch, die dat gebruik bestraft?

DE BOER, EN DE LISTIGE ADVOKAAT.

Een boer, zoo lomp en onbedreven,
Als immer van een mensch gehoord is of beschreven,
Had by zyn zalig wyf maar eenen Zoon geteeld,
Een' jongen, dien hy schier zoo lief had als zyn koeyen;
Des dagt hy, „ 't zou me gruwlyk moeyen,
„ Zoo deuze van myn goed zou worden misgedeeld.
„ Ik heb zoo dikkels hooren praten
„ Van Testamenten en legaten,
„ Waarby men dit an die, en dat an deuze maakt;
„ Derhalven wil ik eens een Avekaat gaan spreken,
„ En 't werkje na zen raad besteken
„ Dat Keesje, zoo ik sterf, an 't heele boeltje raakt”.
Hy was eerst met Joost Bok, den hospes in den Vlegel,
Geweest by d' Advokaat Reinier,
Die schreeuwen kon als andre vier,
En scherpgepend was als een egel.
Ja dien men in het Fransch met regt een *Pelisson*,
Dat is een spotboef, noemen kon;
Die telkens ieder een met loopjes wou betrekken,
Waarvan ik in 't vervolg een staaltje zal ontdekken,
Dat niet onwaardig is; dit was de man, dien Louw

Moest

Moest spreken in de Stad, en die hem helpen zou.
 Dies tyd by op de reis, voorzien van goede vrienden,
 Die in den slegtsten tyd patronen kunnen vinden,
 Vooral zoo hun getuigenis,
 In 't oog van d' Adviseur, niet al te mager is.
 'k Wil zeggen dat hy geld had uit de kas genomen.
 Hy is nog pas aan 't huis van Heer Reinier gekomen,
 Of groet hem, met de muts eerbiedig in de hand,
 En spreekt hem aan op deez' of diergelyken trant.

„ Men Heer den Avekaat, je moet niet kwalijk nemen

„ Dat ik je lastig val; ik meen je knap en kort

„ Terstond te zeggen waar 't me schort.

„ Ik hou tog niet van veul te temen,

„ En kom, men heer den Avekaat,

„ Je vragen of je myn geen raad

„ Kent geven in me zaak: ik ben 'er meê verlegen,

„ En meester Balthazar (das onze Sirrezyn

„ Men Heer den Avekaat!) zei lest an scheele Tryn,

„ 't Is beter vroeg eklaagd als al te lang ezwegen.

„ Dat heb ik ook edagt, en daarom kom ik ras

„ Reis kyken of ik niet deur jou te helpen was.

„ Ei lieve! wil je dan eens hooren?

„ Ik heb niet meer as eenen zeun,

„ Een jongen as een wolk, chad by onze Pleun,

„ De dogter van Kryn Jans, die zeun was van Jan Flooren,

„ Wiens vaartje zes of zeuvenmaal

„ Het in de Schepensbank ezeten.

„ Men heer den Avekaat, nou wou ik wel eens weten,

„ Of ik me zeun, Kees Louwen Schraal,

„ Niet

- „ Niet in me testament as erfenaam mag stellen ?
 „ Et zou me na men dood nog kwellen ,
 „ Zoo 'k an den jongen niet mogt maken al men goed :
 „ Ik heb 'er mit zen moeder te droevig om ewroet'.

Hier zweeg de onnoosle hals, en dorst byna niet kikken ,
 Terwyl hem de Advokaat met opgezette blikken
 Eens aankykt, maar zyn hoed straks over de oogen haalt,
 Om op zoo zwaar een zaak kwanfuis heel stil te peinzen
 Hy houdt zich , want hy wist byzonder wel te veinzen ,
 Als of hy op de vraag met al zyn zinnen maalt.
 Doch eindlyk heeft de boer, 'die barstte van verlangen ,
 Dit antwoord *dilatoir* ontvangen.

- „ Wel huisman ! 'k wilje graag verklaren op myn eer ,
 „ Dat my voórheenen nimmermeer
 „ Een vraag als deze is voorgehouden.
 „ Daar zyn 'er , die men ook al Regtsgeleerden noemt ;
 „ Die ligt uit grootschheid u straks antwoord geven zouden
 „ Maar zulk een haastigheid is nooit door my geroemd.
 „ Al wat ik Adviseer moet hegt staan op zyn kooten :
 „ Dierhalven kom ik graag beslagen op het Ys,
 „ En hou om reden myn advys
 „ Nóg voor een uur of twee gesloten ,
 „ Terwyl ik op je zaak eens braaf studeren zal.
 „ Maar boertje , zeg, hoe oud is nu jou Krelis al ?
 „ Om, zoo 't eens wezen mogt, dat hy je goed mogt erven ,
 „ Te weeten of hy ook, indien je haast woudt sterven,
 „ Moet onder Voogden staan of niet :
 „ Want zoo je dat verzuimt, dan zal hy groot verdriet
 „ Ontmoeten van 't geregt, dat alles zal verkoopen ;
 „ Al

- „ Al moest 'er nog geen jaar verloopen ,
„ Eer dat hy meerderjarig wierd ,
„ Het zy door d' ouderdom van vyfentwintig jaren ,
„ Of dat hy zich deed wys verklaren
„ Door huwlyk , wyl men dan zyn goedje vry beftiert” .
„ Wel nou , Menheer , laat zien , ik zel 't je deuntjes zeggen” ,
Was 't antwoord van den boer , „ toen onze Krelis kwam ,
„ Was 't kermis aan den Leidfchen dam :
„ En ik , maar zagt , ik moet het deeglyk overleggen ,
„ Bin mit zyn moer in Mey etrouwd .
„ Ze had een maand of vyf op rekening enoten .
„ Nou dat gebeurt wel onder Grooten .
„ En wordt het onder heur zoo naauwtjes niet gefchouwt ,
„ Dan is het voor een boer geen fchande .
„ Nou das tot daarentoe ; ik gis
„ Dat onze jonge maat ruim zesentwintig is .
„ Ja , ja Menheer , ik zet men kop 'er veur te pande .
„ Want onze Domene most juist in dezen tyd ,
„ Nadat hy zes volflagen weken ,
„ Geen enkel woord had meugen preeken ,
„ Bekennen , op den floel , hoe dat hy , tot zen spyt ,
„ (En dat geloof ik wel) hem fchriklyk had verloopen .
„ Want zie , Menheer , zen meid kwam waarlyk in de kraam ,
„ En 't heele dorp gaf hem den naam .
„ Ze heit em ook de trouw gedwongen of te koopen
„ Dat al en mooie duit ekost het an zen vaar .
„ En dat is nou eleen ruim zesentwintig jaar” .
„ Ik heb” , zei de Advokaat , „ je zaak al wel begrepen :
„ Kom kortjes na den middag weer” .

„ Das

„Das goed, das goed”, riep Louw, „tot weerziens dan
(Menheer”!

En dagt: „wat hoef ik ook zoo langs de straat te sleeper?

„’t Is beter, want het is nog vroeg,

„Dat ik men wat ontnugter in de kroeg”.

De Heer Reinier ging aan ’t studeren,

Maar al zoo min op Louwtjes zaak

Als op de Hottentotsche spraak,

Naardien hy met den vent slegts dagt den gek te scheeren,

Die naauwlyks de eerste klok twee uren hoorde slaan,

Of stond weer aan het huis van d’ Advokaat te bellen.

Toen was ’t: „wel nou, Menheer! nou mot je ’t vonnis vellen.

„Wat zeg je? kan ’t ’er deur? of mag het niet beslaan?

„Ja boer”, sprak de ander, „ja, zie daar, in deze boeken

„Staat alles wat ik ooit gezien heb of gehoord,

„Maar van zoo vreemde zaak als de uwe niet een woord.

„’k Heb alles moeten door gaan zoeken,

„En eindlyk nog maar eene wet

„Gevonden, die my klaar en net

„Geleerd heeft dat het wel mag wezen.

„Ik wou dat gy Latyn kost lezen”.

„Latyn, Menheer? daar gek je meê.

„In ken geen A schier voor en Be,

„En pasjes maar een kruisje zetten,

„As ik me naam eens schryven moet:

„Maar jy, Menheer, verstaat de wetten.

„En dat is immers even goed.

„Waarneê zel ik je nou beloonen”?

- „ Wel boer ” , zei de Advokaat , „ ik heb ’er op geblokt :
 „ Je moet je genereusheid toonen.
 „ Ik eisch vyf groot , en die verzoek ik dat je dokt ”.
 „ Daar heerschap ” , zei de Boer , „ nou alles kant en klaar is ,
 „ Nou leit men Testament ’er morgen oggent al .
 „ Ik ga van avent nog na onzen Sekretaris ,
 „ Die ’t varken dan wel wasfchen zal ” .
- „ Maar Louwtje ” , zei Reinier , „ de zaak is vry gewigtig :
 „ Dierhalven draag je tog voorzigtig :
 „ Ik zou je raden eens te gaan ,
 „ Want twee zien meer dan een , by meester Pontiaan .
 „ Als die het ook zoo vindt , dan is de zaak geklonken .
 „ Ik wensch je goeden dag en dankje voor je geld ,
 „ Maar dat we op ’t goed fucces nog eerst een glaasje dronken ” !

Waarop de fchalk ten eerften belt ,
 En last geeft aan de meid een beker vol te tappen
 Die meer hield als een pint ; toen was ’t : „ dat geldje vriend ” !

- „ Wel grammercie , Menheer ; ik zel em binnen lappen .
 „ Je bent een eele baas , en hebt me wel ediend .
 „ Ik dank je voor je drank , nou zel ik eens gaan kyken
 Of Pontiaan et ook zoo vat ” .

Hiermeê ging Louwtje heenen ftryken ,
 En zocht nog lang eer hy den man gevonden had .
 Aan dezen heeft hy ftraks zyn zaken voorgedragen ,
 Gelyk hy aan den eerften deed ;
 Maar kreeg ten antwoord op zyn vragen :
 „ Wat duivel ! ben je gek , of vraagje dat je weet ?

„ ’t Zyn

- „ 't Zyn immers ongehoorde grillen
 „ Te twyfflen of een vaar zyn goed , by testament ,
 „ Kan maken aan zyn' Zoon : welschoon je niet mogt willen
 „ Testeren, evenwel zou hy het erven , vent”.
- „ Zagt, zagt Menheer (zei Louw) je moet et myn vergeven :
 „ Ik heb je met satzoen evraagd.
 „ Want as en boer zoo veel zei weten
 „ As jy, Menheer, zel jy geen vette soppen eten ;
 „ Dan zel het tyd zyn dat je klaagt ,
 „ En byster slegt staan met je winkel”.
- „ Wat meent”, sprak Pontiaan , „ die seldrementsche kinkel ?
 „ Je bent hier in geen kommeny ;
 „ Daar mag je van een winkel praten :
 „ Maar heb respekt voor Advokaten ;
 „ Ik zeg respekt, en geld 'er by”.
- Wel zeg dan eens (zei Louw) hoe veel ik jou moet langen ?
 „ Net zes- en- dertig stuivers maat”.
- „ Zoo, bymen keel, ik laat me hangen
 „ As jy je 't schachren niet verstaat.
 „ Nou heb ik reden om te looven
 „ De reedlykheid van Heer Reinier :
 „ Die heit me maar vyf groot evraagd voor al zen slooven,
 „ Jou conselasies vallen dier.
 „ Ken jy de peperkoek tot zulk en mart verkoopen,
 „ Dan zel 't wel gaan, neen ; neen, dan zel et wel verlooopen :
 „ Want uit ons hiele Dorp kryg jy geen klanten meer.
 „ Ruim veertienmaal zoo veel te vragen as een ander ,

„ En niet de tiende part van 't werk te doen, Menheer!
 „ Wanneer je 't zoo begrypt, dan benje drommels schrande.
 „ Maar leg et schaplyk an : zie daar is ook vyf groot,
 „ Zo vent as de andre man genoot,
 „ Die myn nog bovendien bedankt het en beschonken”.

Toen barstte Pontiaan in dulle gramschap uit.

 „ Wat scheeltje, rekel? benje dronken?
 „ Ik zegje dat je 't geld zelt geven tot een duit,
 „ Of anders zal ik Schout en Dienders laten halen.
 „ Dan zel je 't evenwel betalen,
 „ En zien of deze maats het reeknen mee verstaan”.
 „ Daar is her”, zei de Boer, „ daar is et Pontiaan.
 „ Nou heb ik vryheid om te spreken.
 „ Ik zelje dat wel op doen breken,
 „ En maken dat je nooit een' klant van onzent krygt;
 „ Ja, 'k zelt van avond in de herberg nog vertellen.
 „ Wat Duivel! zoo een mensch te kwellen,
 „ En hem te dwingen dat hy zwygt!
 „ Foei, foei! 't is smousenwerk; je zelt nog honger lyen
 „ Omdat je een Christenmensch zoo zoekt de beurs te snijen.
 „ Ik wenschje dat je aan de eerste harst,
 „ Die jy voor zulken geld zelt koopen, daadlyk barst”.

Hier mede heeft de boer den togt weer aangenomen,
 En 't geen hy dreigde nagekomen.

Hy maakte Pontiaan zoo zwart als ebbenhout,
 Maar wist niet hoog genoeg van Heer Reinier te roemen;
 Dat was een man zoo goed als goud,
 En niet op eenen dag met zulk een schrok te noemen.

Reinier trok vrugt van zyne list.
 Want rees 'er in het dorp maar de allermiste twist,
 Hy werd tot scheidsman uitgekoren :
 In kleine zaken was hy mild,
 Doch als hy zag zyn' tyd geboren,
 Dan weet ik dat hy braaf de beurzen heeft gevild.

DE HUWLYKSHATER WEERLEGD.

Een Huwlykshater, die als Digter lauwen won,
 Heeft vry, en bly, en ongedwongen
 Zoo zagt en streelend als hy kon,
 Een lugtig Hekeldigt, ten schimp van d' egt, gezongen.
 Ik geef den aanvang van zyn lied,
 Al smaakt my zyn gevoelen niet.

„ 'k Stel vast”, zoo klinkt zyn lier, „ dat velen hunne trouw,
 „ Met ware liefde, in 't hart, voltrekken ;
 „ Maar twyffel niet of naberouw
 „ Is, na den bruiloftsdag, by ieder paar te ontdekken.
 „ 't Genot verdryft, in d' egten staat,
 „ Den smaak des huwlyks vroeg of laat”.

o Lezers, is het woord van dezen Digter waar?
 Neen : 'k zal de valscheid u vertoonen.
 Adrast werd onlangs Weduwnaar,
 Nadat zyn lieve Gaë drie dogters en drie zonen,

Tot vreugd van hem en zyn geflagt,
Aan hem ter waereld had gebragt.

Hy fmaakte 't heilrykst lot : het voorwerp zyner min
Bleef zoo in al de huwlyksjaren,
Voor de eer van zyne Bedvriendin,
Nam hy het vast befluit om fpoedig weer te paren.
Hy ziet een Weeuw, die hem bekoort;
Hy vryt haar, en ze geeft hem 't woord.

Zyn kinders hooren 't nieuws : het komt hun wonder-voor :
Zy moeten 't wel voor waarheid houën,
't Klinkt hun niet lieflyk in het oor,
Te hooren dat Papa ten tweeden maal zal trouwen.
Zy vragen of hun oude man
Hen ergens in mispryzen kan?

Neen, zegt de Vader, neen : myn kroost ! ik ben voldaan ;
Gy hebt me uw liefde en deugd doen blyken.
'k Wensch maar een huwlyk aan te gaan,
Opdat ik myn gezin vergroot' met uws gelyken.
Valt my dat groot geluk ten deel,
Dan flaagt myn oogmerk in 't geheel.

* * *

* *

GEWILLIGE BALLINGSCHAP VAN DIO-
GENES.

Men had Diogenes, uit naam der Overheden,
 Het land van zyn geboorte ontruid.
 Hem werd, tot straf van vrye en onbedwongen reden,
 Dit harde vonnis opgeleid.
 Hem trof het lot van vele braven,
 Die om hun deugd of eedle gaven,
 Om hunnen heldenmoed, hun kunde of kloek verstand,
 Uit hun ondankbaar Vaderland,
 Als offers van den haat en wangunst, moesten vlugten.
 Dit wist de Wysgeer, en men vond
 Dat, by 't verlaten zelfs van zyn' geboortegrond,
 Zyn hart afkeerig bleef van zugten.
 Een enkel vriend, die hem nog zag,
 Eer hy als balling om ging dwalen,
 Bestond zyn ongeluk breedvoerig op te halen,
 En teemde een lastig rouwbeklag.
 Neen! sprak Diogenes, hier voegen blyde zangen.
 'k Ben vry: 'k gaa buitens lands al waar ik maar begeer;
 Betreur het ongeluk van myne Regters meer:
 Zy zyn in 't Vaderland gevangen.

DE VRIEND DER WAARHEID.

In 't Perfisch ryk, ver van de streken,
Die wy bewonen, af, was, lang voor onzen tyd,
Een burgerman, aan deugd gewyd,
En bovenal gewoon om niets dan waar te spreken,
Hy leefde haast eene eeuw, bekend in zyne Stad
Als een, die nooit gelogen had.
Men zei dit aan den Vorst, die naauwlyks kon vertrouwen,
Dat dit geen leugen was : hy moest den man aanschouwen,
Hy moest hem hooren in persoon.
Men gaf den Vorst zyn' zin, en bragt, naar zyn begeeren,
Den braven Gryzaart voor zyn' troon :
Daar stond hy in een' kring van Heeren.
Men stelt hem vragen voor : op al, wat elk hem vraagt,
Geeft hy een antwoord, dat behaagt.
Al wat hy sprak was waar; men hoorde 't met genoegen.
Daar velen hem nu 't een en dan het ander vroegen,
Wilde ook de Koning dat hy hem, ter goeder trouw,
Den naam zyns Vaders melden zou.
Het antwoord was : myn Vorst ! ik wil u niet bedriegen;
Noemde ik myns Vaders naam, dan zou ik mooglyk liegen.
Myn Moeder. en dit is al wat ik zeggen kan,
Leefde in den egt met zekren man,
Dien zy my altyd deed vertrouwen,
Dat ik moest voor myn' Vader houén.

KONING

KONING FILIPPUS VAN MACEDONIE
BERISPT.

't Nieuwsgierig menschdom let op 's naastens levenswandel ;
 Men gaat elks daden na, en ziet,
 Uit onbedagtzaamheid , zyne eigen fouten niet :
 Men denkt niet om zyn' eigen handel.
 De Macedoonsche Vorst, Filippus, groot van magt,
 Zy hier ten voorbeeld bygebragt,
 Ily leefde in misverstand met haar, die hy te voren
 Als Bedgenoot had uitverkoren,
 En haatte zynen Zoon, die Alexander was,
 Niet minder dan Olympias.
 Een burger van Korinthe, aan 's Konings hof gekomen,
 Moest melden wat hy had vernomen.
 De Koning vroeg hoe 't met den Staat der Grieken stond,
 En of men daar wel eendragt vond ?
 Myn Vorst! zoo sprak de knaap op dat nieuwsgierig vragen,
 Het zoude uw Majesteit mishagen,
 Wanneer gantsch Griekenland door eendragt werd gestreeld,
 Daar twist-uw eigen huis verdeelt.
 Dit antwoord, stout genoeg, was inderdaad voldoende ;
 Het maakte dat de Koning ras,
 Tot vreugd van 't gantsche ryk, met zyne Olympias,
 En met zyn' dappren zoon, verzoende.

ALEXANDER EN DIOGENES.

Hield Alexander, ruim zoo trotsch als andre zes ,
Zag op een' zekren tyd, gemeld in oude Boeken,
Den Filosoof Diogenes
Naar menschenbeenders op een aklig Kerkhof zoeken.
De Koning zei : wat gaat u aan?
Wie kan het oogmerk van uw vreemd gedrag verstaan?
Ontdek my wat gy poogt. Wat zult ge u onderwinden?
'k Traght, zei de Wysgeer, hier de waarheid uit te vinden.
'k Zoek naar de beenders van myn' knecht,
En van den man , tot wien gy Vader hebt gezegd.
'k Wil zien of ik 't gebeent van beiden,
In deze plaats, kan onderscheiden :
Maar alles ligt hier zoo verward en onderëen,
Dat ik my vrugtloos zal vermoeyen, naar ik meen.

DE DEUGDZAME MEVROUW.

Een Vorst, die gaarne gunsten won,
En toegang zocht by schoone Vrouwen,
En zich met regt beroemen kon,
Dat hem de Jufferschap vereerde met vertrouwen,

Bood

Bood aan een brave Vrouw, die ongemeen verstand
 Met ware deugd en schoonheid paarde,
 Met zyne liefde een' Diamant.
 De steen was groot en fraai, en van onschatbre waarde.
 Hy zwoer haar, by zyne eer en trouw,
 Dat hy haar alles wat zy wenschte schenken zou,
 Zoo hy slegts uit haar mond mogt hooren,
 Door welk geschenk of daad haar gunst hem was beschoren,
 En waar 't gevoeglykst kon geschiên
 Haar dikwerf in persoon te zien.
 Haar antwoord was : myn Vorst! 'k beloof en schenk myne
 Aan eere en trouw en deugdsbetragting. (agting
 Men ziet my in de Kerk: ik leef voor myn' Gemaal,
 En laat my zonder hem nooit in gezelschap vinden.
 De Vorst bespeurde klaar, na zulk een vrye taal,
 Dat hy zich vrugtelooz iets meer zoude onderwinden.
 Hy roemde hare trouw, schonk haar den kostbren ring,
 En zei : 't is een geschenk, waarvoor ik niets beding.

MISNOEGEN, DOOR WELDADEN GESTUIT.

Een Vorst, die groote magt by groote deugd bezat,
 En weinig zin in vleyers had,
 Hoorde, op een' zekren tyd, van zyne Hovelingen,
 Dat zeker Officier ongunstig van hem sprak,
 Alsof hy t heilig regt verbrak,
 En daaglyks schuldig was aan andre slegte dingen.

De

De Koning zei , bedaard en koel ,
 Ik , die myn eigen zwak gevoel ,
 Gaf aan den man mischien wel reden om te klagen.
 Het leed maar zes of zeven dagen ,
 Wanneer den Troonvoogd werd berigt
 Hoe de Officier , getrouw aan eed en woord en pligt ,
 Zich had beklaagd by een' der Grooten ,
 Dat hy voor al zyn zorg en vlyt ,
 Voor al zyn moeite en dienst , aan 't Vaderland gewyd ,
 Nog nooit een gunstbewys had van den Vorst genoten.
 De Vorst erkende dit , en nam 't besluit met één ,
 Om hem , naar zyn verdienste , een jaargeld toe te leggen.
 Dit was geen volle week geleên ,
 Wanneer men aan het Hof hoorde als iets wonders zeggen
 Dat de Officier , die jaar en dag ,
 Zoo sterk als iemand kan of mag ,
 In Vorst en Staatsbestier de fouten aan dorst wyzen ,
 Nu telkens bezig was met 's Konings gunst te pryzen.
 De Koning hoorde 't ook , en 't antwoord dat hy gaf ,
 Was in dit kort gezeg gelegen :
 Ik won dus meer door gunst dan iemand won door straf.
 Een Krygsman , die my laakte , is heden my genegen.

WYSGEERIGE STAATKUNDE.

Een schrander Filosoof , een man , reeds vry bedaagd ,
 Werd door een' Vorst , die pas ten rykstroon was verheven ,
 In

In meer dan een geval gevraagd
 Om hem zyn' wyzen raad te geven.
 De Koning wenschte, op zekren dag,
 Dat hem de Wysgeer tog het middel zoude ontdekken,
 Dat, naar zyn denkbeeld, meest tot nut van 't Land kon strek-
 En tevens dienstig was voor 't Vorstelyk gezag. (ken,
 De schrandre Filosoof gaf op die beide vragen
 Vrymoedig dezen wyzen raad :
 Geef aan geen' onderdaan, die leeft in uwen staat,
 Door eenig onrecht grond tot klagen;
 Win ieders hart, kan 't zyn, door uw weldadigheid;
 Leen de ooren aan geen mensch, wiens tong u listig vleit;
 Kies weinig luiden uit tot uw vertrouwelingen;
 Erken Gods hand in alle dingen;
 Stel al uw hoop op hem, alsof der menschen magt
 Nooit wettig werk ten einde bragt;
 Maar denk met een dat God, wiens wysheid elk moet eeren,
 Geen werkeloosheid van de menschen kan begeeren.

DE SCHYNHEILIGE KWEZEL.

Een Kwezel, ruim zoo fyn als Blompap in haar spreken,
 En in haar uiterlyke dragt,
 Die eeuwig tegen alle pragt,
 En alle blydschap staat te preeken,
 Ja 't allerminst verzuim een zonde een gruwel noemt,
 En

En allen, die zich niet geheel en al verzaken,
 Maar met een vrolyk hart zich nu en dan vermaken,
 Uit bittren ernst ter helle doemt,
 Als zynde geen der uitverkoren,
 Voor wie van eeuwigheid de Hemel is beſchoren,
 Heeft kort geleên getoond hoe fynen van haar ſoort,
 Tot nadeel van hunn' naasten, liegen,
 En 't menſchdom allermeeſt bedriegen,
 Wanneer zy 't ernſtigſt zich bedienen van het Woord.

 Haar Neef, een brave Boer, die, van den vroegen morgen,
 'Moest, tot den laten avond, zorgen
 Hoe by zyn huisgezin zou voorſtaan met zyn werk;
 Een hupſch en deeglyk man, een lidmaat van de Kerk,
 Nam eens den Zondag waar, den Sabbath moest ik zeggen,
 Om, waar het mooglyk, enig land,
 Waarin wat winſt voor hem kon leggen,
 In koop te krygen uit de hand.
 Hy ging, om met den vriend te ſpreken
 Aan wien het eigen was, en kon den Predikant
 Toen by gevolg niet hooren preeken.
 Hy vond zyn vriend wel t'huis: doch, zoo als ieder weet,
 De boeren zyn te taai om ſraks een koop te ſluiten,
 En zullen, nooit, al waar 't in 't volgend uur hun leed,
 Zich op den eiſch ten eerſten uiten.
 Zoo was ook hier 't geval: men ſcheidde vrugte'loos:
 De koop bleef ſteken: doch, zoo 't ſcheen, maar voor een poos.
 De Boer, die, onverrigter zaken,
 Moest ſcheiden van dien ſluggen kloen,
 Treft tot zyn ongeluk, in 't uitgaan van 't fermoen,
 De Kwezel aan: ſlaa vaſt! nu zal 't 'er deeglyk kraken.

Wel

Wel Fynman, was het eerste woord,
Is dit den dag, den dag des Heeren,
Besteed naar uwen pligt, gevierd naar zyn begeeren?
Wordt dus de Sabbathdag geheiligt of gestoord?
Gy hebt den dag, een dag, zoo hoog ons aanbevolen,
Moedwillig van uw' God onttolen,
En zyn gemeente ontligt door 't blyven uit de preek.
Of is 'er voor u in de week
Geen tyd om uit het dorp te varen?
Vaar zoo maar voort, ó Neef! zoo vaart gy naar de hel;
Wagt daar uw straf oneindig fel,
Tenzy, op diep berouw, de Heer uw wilde sparen;
Spreek op : waar komt gy nu van daan?

De Boer, met tranen op de wangen,
Beteuterd en van schrik bevangen,
Trikt, of hy reeds de hel zag voor zich open staan.
Hy had een Duivelin voor oogen,
Die hy voor heilig hield : de schyn had hem bedrogen.
De man erkent zyn gruweldaad.
De Satan had hem aangedreven,
En door de hoop op winst die pligtreuk ingegeven.
Op 't woord van winst vraagt straks de schyndeugd, waar be-
(staat
De winst in, die u zou den Hemel doen verliezen?
Hoe kan een Christen mensch zoo onverstandig kiezen,
Dat hy zyn zaligheid wage aan een aardsch gewin?
Zorg in de week voor 't huisgezin;
Maar op den Sabbath moet ge uw dierbre ziel bezorgen.
Ik heb, zei toen de Boer, de zaak zoo niet bevat,

En

En meende een stuk van drie vier morgen,
 Dat haast ontgrond wordt, zoo ik fchat,
 Te koopen: ja ik meen, het is zoo goed als binnen,
 En door den eigenaar op zulk een' prys gesteld,
 Dat ik 'er vast wat op zal winnen.
 (Toen heeft de Gek met een den eisch en 't bod gemeld)
 Maar 'k spreek myn laatste woord het eerst niet; want myn
 Is morgen nog zo goed als heden. (geld
 Daar, Nigtje, hoorje nou de reden,
 Waarom ik in 't gehoor van ogtend niet verscheen.

Wel nu dan, zeize, gaa maar heen,
 Maar kom straks in de Kerk, op dat gy daar, in 't midden
 Der uitverkoren schaar, moogt om vergeving bidden,
 En door 't vermogen van 't gebed,
 Uit 's Duivels klauwen wordt gered.
 Zy scheidden dus, dog zeer verscheiden van gedagten,
 D' onnooslen Boer was een gewaande zonde leed,
 Terwyl de snoode feeks in 't hart een' aanslag sineed,
 Dien ieder Christen moet veragten.
 Zy liet den eigenaar terstond
 Ontbieden, want (dit had ik waarlyk haast vergeten)
 De naam en woonplaats was den Veenpuut uit den mond
 Gevallen, anders kon de Kwezel die niet weten:
 Want syne preekers zelfs zyn immers geen Profeten.
 Doch laat het hierneê zyn, zoo 't wil,
 Zy liet den eigenaar heel stil
 Verzoeken om terstond met haar te komen spreken.
 Hy komt, en straks is 't land verkogt.
 Dewyl zy wist wat prys hy zocht,
 Was 't gansch onnoodig lang te talen of te preken.

Maer

Maar, vraagt ge, dorst ze zelf de rust des Sabbaths breken?

Dan vraag ik weer, wel waarom niet?

Of zou een fyne Hypokriet

Daarop geene uitvlugt kunnen vinden?

o Ja! die strenge pligt raakt slegts een aardsgezinden:

Die moet door wetten zyn beteugeld in zyn drift,

Maar een, die alles naar de Schrift

Behandelt, overweegt en schift,

Behoeft zich aan het strengst der wetten niet te binden.

Hy is een vrygemaakte, en de ander slegts een slaaf:

Maar haren Neef zyn winst op deze wys te ontfleien,

Is dat ook Christelyk gehandeld? is dat braaf?

Of kan zy ook die breuk met schyn van reden heelen?

Ja zeker, al zoo wel alsof zy in de School

Der snoode volgers van Lojool

Was tot het meesterfchap verheven,

En wilt gy luistren, 'k zal voor haar een antwoord geven.

Men weet gewis dat alle ding

In handen van een waereldling

Is als een mes in kindfche handen.

Wat ziet men kindren van de waereld menigwerf

Het goed misbrulken t' hunner fchanden,

En hunnen naasten ten verderf!

Eischt dan de liefde niet van vrye hemellingen

Dat zy den waereldling dat fchaadlyk tuig ontwingen?

Ik dan, die weêrgeboren ben,

En buiten tegenspraak aan zekre teken s ken

De ware fchapien, die ten leven zyn verkoren,

Uit andren, die gewis in zonden zullen fmooren;

(Want dezen weten plaats noch tyd

Te noemen, waar, noch ook wanneer, zy zyn herboren)
 Moet, met eene ongemeene vlyt,
 Myn' onbekeerden Neef beletten,
 Dewyl hy waarlyk niets dan zonden kan begaan,
 Niets goeds, niets Christelyks bedenken of bestaan,
 Zyn magt, tot zyn verderf, nog verder uit te zetten.
 Wat dunkt u, zou ze, zelfs al waar' ze een Jesuïet,
 Wel voor hare eigen vuile seiten
 Met grooter schyn van reden pleiten?
 Naar myn gedagten waarlyk niet.
 Doch hoe men 't schelmstuk moog' vernisfen of verbloemen,
 'k Zal zulke streken steeds verdoemde streken noemen:
 En is haar Neef op haar gesloord,
 Daar zyn 'er meer dan hy, die zulk een volk verfoeyen.
 Ja wenschen dat men, door Gods woord,
 De fynheid zonder deugd haast uit de Kerk moog' roeyen.

LES AAN DE VORSTEN.

De Keizer, die met regt Severus werd genoemd,
 Had vele Grooten, in zyn Staten,
 Uit zorg voor 't nage'lagt, op 't wreedst ter dood gedoemd.
 'k Wil, sprak hy, aan myn kroost geen enklen vyand laten.
 't Is best dat, na myn' dood, geen enkel Staatsman leeft,
 Van wien myn nage'lagt iets kwaads te wagten heeft.
 Prins Gera, 's Keizers Zoon, was anders van gedagten;
 Daar was, naar zyn begrip, geen heil voor 't Ryk te wagten

Van

Van al 't vergoten menschenbloed,
Hy tragt zyn' Vader klaar te toonen
Dat hy, tot nadeel zyner Zoonen,
Den haat van al den Adel voedt.
ô Vorst! zo sprak de Zoon, van elk, diengy doet ficeeven,
Blyft menig bloedverwant in 't leven.
Een man, door uw bevel wreeddaartig omgebragt,
Zal, na zyn dood, by 't nageslagt,
Tot nadeel van uw kroost en vrienden,
In 't Ryk ontelbre wreekers vinden.

DE KRYGSLUIDEN.

Een Hopman liet den trommel roeren,
Opdat hy eenig volk ten krygsdienst werven mogt:
Hy zag drie knapen tot zich voeren,
Zoo kloek en rustig als hy zocht.
Zy hadden meer gediend: elk had als Held gestreden:
Dit toonden aangezigt en leden,
Waarop men tekens van verkreegen wonden zag.
De Hopman sprak hun aan met ongedwongen lach:
Zoo mannen, welkom hier! ik zie u aan voor braven.
'k Hou veel van zulke lui als ik hier voor my zie:
Maar 'k hou nog meer van hun, die joului alle drie
Die wonden in jou bakhuis gaven.

H E T L O T.

M en had een drietal van Soldaten
Betragt op dingen , die een Krygsman na moest laten.
De Krygsraad vonnisse , en het vonnis werd geroemd ,
Schoon 't een der drie ten galge doemt ,
Om , by de woeste legerfcharen ,
Door 't straffen van het kwaad , een schrik van 't kwaad te baren.
De schuld van alle drie was waarlyk even groot :
Op ieders misdaad stond de dood :
Het lot alleen moest dan beslisen
Wie van den vriendenstoet het levenslicht zou misfen.
Men neemt den dobbelsteen : de een werpt , tot zyn plaasier ,
Twee mooye zesfen met een vier.
De tweede kan 't nog beter rooyen ;
Hy telt twee zesfen en een vyf.
De derde dobbelt mee tot losfing van zyn lyf ,
En 't lot begunftigt hem : hy mag drie zesfen gooyen.
Hij ryst gramftoorig op , en fchreeuwt : dat 's raar gefield !
't Geluk zou myne zy niet kiezen ,
Had ik het fpeel gewaagd om geld :
En , zoo ik 't morgen doe , dan zal ik vast verliezen.

HET GRAFSCHRIFT.

Een Edelman, wel ryk in goed,
 Maar van vernuft misdeeld, onbuigzaam van gemoed,
 Werde krank en stierf en werd begraven.
 De Digtters zongen niet: men zweeg van zyne gaven.
 En alles wat men nog, na zyn begraving, deed,
 Was dat men op zyn zerk het volgend Grafschrift sneed:
 „ Hier ligt een Heer, die by zyn leven,
 „ Schoon ryk met goed bedeeld, en hoog in rang verheven,
 „ Nooit eenig aandeel nam in 's naastens vreugd of smart.
 „ Hy toonde dat een mensch kan leven zonder hart,
 „ En sterven zonder ('t luidt wat vreemd) den geest te geven.”

DE TROUWLOOZE HOVELING.

Pompejus, waarlyk wys en groot,
 Verzogt Antonius, juist geen van zyne vrienden,
 Op een der Schepen van zyn Vloot.
 Antonius verscheen: hy zou zich veilig vinden.
 Hy steunde op 't woord, en op de trouw,
 Des Heids, die hem vergasten zou.
 Geen edelaartig man, beroemd door heldendaden,
 Kon ooit een' dischgenoot verraden.

De Stuurman van het Schip sprak, even voor het maal,
Pompejus zagties toe, en voerde deze taal:

Uw vyand is in ons vermogen.

Een enkel woord. Myn Heer, een wenk slagts van uwe oogen!

En 'k maak de touwen los, en haal de zeilen by,

En voer Antonius naar afgelegen oorden,

Zoo blyft gy meester van de Roomsche heerschappy.

Pompejus antwoordt hem, en zegt op deze woorden:

Hadt gy dit stuk begaan, en 't my niet eerst gemeld,

Dan hadt gy 't in myn magt gesield

Om, zoo ik voordeel zegt uit uw bedryf te trekken,

My zelven voor 't verwytt van siebel bedrog te dekken.

Nu is Antonius gerust op myne trouw

Ik wil het heiligst regt, het gastregt, nimmer schenden.

Uw raad werkt egter iets: 'k zal u naar elders zenden.

'k Verlaat me op geen Pilot dien ik voor cerloos hou.

DE VOGELAAR EN NAGTEGAAL.

Een Nagtegaal, die in zyn soort een schrandere beest,

En gantsch geen slegthoofd is geweest,

Werd door een Vogelaar op 't onvoorzienst gevangen;

Maar naauwlyks was hy in de klem

Of sprak, op hoop van gunst te erlangen,

Zyn' nieuwen meester aan, met een bedroefde stem.

Wat kan een mondvol vleesch u baten?

Ik bid u dat gy dit bedenkt :

Doch zoo gy wilt aan my het lieve leven laten ,
En uw' gevangen thans de blyde vryheid fchenkt ,
Zai ik u voorts te kennen geven
Drie zaken , daar gy in uw leven
Veel voordeels meê behalen kunt.

De Schutter stond als opgetogen ,
Maar toen hy by zich zelf de zaak had overwogen ,
Heeft hy aan 't beest fiat op dit request vergund ,
Waarop de Zangster straks is van hem afgevlogen ,
Maar was naauw buiten fchoots , of deed haar woord gefland ,
Wint ongetrouwe en valfche fchoften ,
Die niet voldoen aan hun beloften ,
Zyn onbekend in 't beestenland.

Ach ! waar' het ook zoo by de menfchen !
Doch met iets tegen fchyn van alle hoop te wenfchen ,
Zou 'k toonen dat ik zelf niets had van 't beest geleerd ,
't Geen tot den Vogelaar dus zyne reden keert.

Voor eerst dan , kwel u om geen zaken ,
Die ver zyn buiten uw bereik ,
En daar gy door uw magt zoo weinig aan kunt raken
Als aan den hoogen top van d' allerhoogften eik.
Ten tweeden , hebt gy iets verloren ,
Het geen men zeker en gewis
Weet dat niet weer te vinden is ,
Gy moet u daarom noch bedroeven noch verflooren.
Ten derden , flaa toch nooit geloof
Aan ongetoofelyke dingen ,
Maar houd uw hart en oogen doof

Voor ieder, die u zulks zou tragten op te dringen.

Ik heb me nu van myne schuld
Gelyk een beest van eer gekweten :
Wil slegts myn lessen niet vergeten ,
Dewyl ge u in 't vervolg daar wel by vinden zult.
Dit egter dient gy nog te weten ,
Hoe dat ge een ongemeenen schat
Hebt laten vliegen uit uw handen ,
Wyl ik een schoonen steen heb in myne ingewanden ,
Wiens weergaë nooit een Vorst in zyn vermogen had ,
Dien ik heb meegebracht uit vergelegen landen ;
Een' steen , die voor het allerminst
Het grootste Struis - ei op zou weegen.

De Vogelaar , bedroefd om 't misfen van de winst ,
Die voor hem , zoo hy dagt , was in dien steen gelegen ,
Had graag den Nagtegaal weer in zyn magt gekregen ,
Hy deed al wat hy kon , en spaarde geenen list ,
Maar wat hy deed of niet zyn aanslag is gemist .
Hy kon het diertje niet verleyen ,
Derhalven ving hy aan met vleyen .

Ei lieve Nagtegaal , ach lieve Vogel , keer !
Gy zult , het geen ik u by alle Goden zweer ,
U nimmer over my beklagen ,
'k Zal zorgen dat ge uw levensdagen
In kommerlooze rust en volle weelde slyt :
Of , zoo de vrye lugt u beter kan behagen ,
Maak u dien schoonen steen slegts in myn handen kwyf ,
Gy wordt op staande voet ontslagen ,

Maar

Maar blyf me liever by, op dat ik, tot uw dood,
U weldoe als een' Vriend en waarden huisgenoot.

De schalke Vogel gaf ten antwoord op dit fineeken;

Nu ken ik regt uw dwazen aart,

Naardien gy list noch lagen spaart,

Om my, die buiten schoots ben van u afgeweken,

Te krygen onder uw geweld,

Waartoe ge u vrugteloos en zonder reden kwelt;

Ik mogt maar pas uw hand ontglippen,

Des vlei en fineek zoo veel gy wilt,

Het is maar praat en ryd gespild;

Een Vogel van verstand laat zich geen tweemaal knippen.

Gy zyt ook in uw hart bedroefd

Om 't misfen van een' fchat, waarmee ge uw lusten streelde,

Als waar die fchat een bron van alle vreugd en weelde,

Van alles wat een mensch tot zyn geluk behoeft.

Maar dagt ik dat gy zoudt gelooven

(Want deze dwaasheid gaat die andre nog te boven)

Dat in een ligchaam als het myn

Zoo groot en zwaar een steen kan opgesloten zyn?

Neen: 'k had het nooit gedagt, maar merk wel dat de gekken

Uit goeden raad geen voordeel trekken.

DE MUSCH EN DE TORTELDUIF.

Menalkas minde Galaté :

Hy mogt, op zekren tyd, haar van zyn liefde spreken ,

En om haar wederliefde smeeken ,

Maar won geen voordeel door zyn bee.

Ach! zei ze, kwel my niet: gy moogt myn opzet weten.

Ik minde Licidas: hy zwoer my menigmaal

Dat ik zyn hart bezat: 'k vertrouwde op deze taal ;

Maar ach: die Licidas heeft Galaté vergeten :

Hy koos Lizette tot zyn vrouw.

Doch schoon die Herdersknaap zyne eeden heeft geschonden ,

Blyf ik aan mynen pligt getrouw.

Ik heb my door myn woord verbonden

Dat niemand buiten hem, hoe lang ik leven mogt ,

Hoe sterk men ook myn liefde zegt ,

Zou flagen in zyn wensch: gy kunt dus nimmer denken

Dat ik u myne hand zal schenken.

Menalkas ging met vryen voort ,

En poogde Galaté , door teedre minneklagten ,

Te doen verandren van gedagten ;

Maar alles bleef vergeefs: zy hield zich by haar woord.

Menalkas Vader kwam om voor zyn' Zoon te vryen ,

Maar Galaté wou naauwlyks lyen

Dat hy van trouwen repte, en zong haar ouden zang :

Haar weigering bleef sterk, en duurde dagen lang.

Niets

Niets had de brave man haast oubeproefd gelaten

Om 't lieve meisje te bepraten.

Hij raadde zynen Zoon op 't voorwerp zynen min

Nu geen verwagting meer te stellen :

Doch eindlyk viel hem nog een nieuwe vinding in :

Hij kon met goeden zwier een fabeltje vertellen :

De schoone leende hem, wanneer hy sprak, gehoor :

Zy hoorde, met vermaak, den grysaart wat verhalen.

Dit dagt hem kon de zaak naar zynen wensch bepalen :

In zulk een hoop droeg hy haar 't volgend sprookje voor,

Een Muschje dorst de poging wagen

Om aan een Tortelduif, die kwynde van verdriet,

Op 't nedrigst om haar min te vragen ,

Maar 't zugtend Duijfe hoorde niet.

Het sprak, op droeven toon, ik wil myn trouw niet breken,

Al is my nog zoo klaar gebleken

Dat hy, met wien ik lang den zoetsten wellust vond,

Een airtier gaiken zegt, en zyn beloften schond.

'k Zal nimmer naar 't geylei eens andren mijnaars hooren,

Geen aanzoek zal my ooit bekooren.

ô Muschje! kwel my niet; vlieg naar een ander toe.

'k Schrik van de liefde, ja, 'k ben zelfs de waereld moe,

Een oude Tortel kwam, op 't hooren van die reden,

Uit zynen schuilhoek voortgetreden.

En sprak; onnoosle Duij, my deert uw misverstand :

Gy wist het Muschje van de hand,

Omdat uw wederheft veranderd is van zinnen :

Doch om die reden moest uw hart,

Door de ontrouw al te veel gefard,

Dat

Dat lieve Vogeltje beminnen.

Had u de wreede dood een' dierbren gade ontruikt,
 Waar' door een sterfgeval uw liefste wensch mislukt,
 Dan mogt ge uw leven lang dit harde lot beklagen,

En nooit een' ander liefde dragen.

Maar nu die Gade u snood verlaat,

En toont dat uwe trouw hem niet ter harte gaat,

Zyt gy van allen dwang ontheven.

Nu moogt ge een' ander' deel in uwe liefde geven.

Die taal voldoet de Duif: ze is thans volmaakt gerust,

En deelt met haren Musch in teedren minnelust.

Geen mensch hoeft Galaté de Fabel uit te leggen:

Zy weet wat de oude man met dit verhaal wil zeggen;

Het weert haar vorig misverstand,

Zy schenkt Menalkas hart en hand.

SCHADELYKHEID VAN DEN WYN.

Kees liep voorheen, van 's morgens vroeg

Tot 's avonds, nu in de eene en dan in de andre kroeg;

Maar liet zich eindlyk, door zyn huisvrouw en zyn vrienden,

Bepraten tot een goed gedrag.

Nu kan men Knelis, dag aan dag,

In 't land aan 't werk of by zyn vrouw en kinders vinden.

Des avonds zit hy by den haard,

Daar hem een leerzaam boek geen klein genoegen baart.

Hy

Hy krygt 'er kennis door om steeds , by zyns gelyken ,
Met eedlen zwier te rederyken.

Hier gaf hy kort geleên een treflyk voorbeeld van.
Een van zyn bureu vroeg , met vriendelyke reden ,

Hem in de herberg in te treden :

Kom , zei hy , Kees , gaa meê : 'k zal u trakteren , man !

Ik heb een milde bui : 'k heb heden , moet je weten ,

Al myne kaas verkogt , en die vry duur gesleten :

Nu moet 'er , tot vermaak , een flesch of drie op staan.

Kees hoort die reden statig aan ,

En zegt : neen Buurman , neen : gy zult my niet belezen :

'k Zou tot ons onheil ligt in uw gezelschap wezen.

Ik vergelyk de flesch steeds by Pandoraas doos.

Al wat daar uitkomt is voor 't menschdom schriklyk boos.

DE UITDAGING.

Een trekfschuit , die by nagt den weg van Amsterdam ,

Door Alphen heen , naar Leiden nam ,

Was met een tweetal vreemdelingen

En andre Pasfagiers , niet byster veel , belacn.

Men toonde zich gereed om over vele dingen ,

Een onderling gesprek , met vriendschap , aan te gaan.

Een Buitenlander , die 't gezelschap uit hielp maken ,

Was een Gaskonjer , en de tweede was een Deen.

En deze laatste was vry vrugtbaar in zyn reên ,

Toen

Toen hy aan 't praten van zyn' Koning mogt geraken.
Hy ſprak, met ongemeene kragt,
Van 's Vorſten zee- en tegernagt;
Van 's Vorſten grooten ſchat en uitgebreide ſtaten.
De Heer Gaskonjer lette aandagtig op dit praten,
En had ſchier elk geſproken woord
Als waar en heilig aangehoord.
En toen de Deen beſloot te zwygen,
Zagt hem de onnoosle hals weer aan de praat te krygen.
Hy vroeg, in eenvoud zyns gemoeds:
Heer! houdt uw Koning wel een koets?
'k Zou denken dat de lui dit mee nog gaarne wisten.
Elk Vaderlander in de ſchuit
Borst, op die domme vraag, byna in lagchen uit,
Terwyl het Deenſche bloed vry ſterk begon te giſten.
De man, die paſjes nog zyns Konings eer verhieſ,
Nam zulk een uſvat niet voor lieſ,
En wilde een', die den ſpoet met zynen Vorst dorst dryven,
Tot ſtaving van zyne eer, op heeter daad ontyven.
De vrager, die niet wist waarom hy ſchuldig was,
Verbleekte, en zat van angst te beeven,
Hy ſmeekte elk een om hulp, en zwoer by kris en kras,
Dat hy geen reden tot misnoegdheid dagt te geven.
De Deen, wel driftig, maar niet kwaad,
Liet zich door tuſchenſpraak van de andre lui belezen,
Om op zyn' reisgenoot niet langer boos te wezen.
't Was vrede en ſtil: 't werd nagt: elk nam den ſlaap te baat,
Behalven een, die nog zyn' ſchrik niet vond vervlogen.
Hy deed niets meer dan ſluimeroogen,
En luisterde een', die naast hem zat,

Behendig in het oor, by 't nadren tot de Stad,
 'k Blyf nog een korte poos in deze schuit vertoeven,
 De dolle viccndeling, zoo woest in zyn bedryf,
 Mogt willen vegten lyf om lyf,
 En zulk een aardigheid zal, zoo ik denk, niet hoeven.
 De Deen en elk trad uit: de flokker bleef alleen.
 De Schipper, die ook iets had van de zaak vernomen,
 Riep, na een korte poos, myn Heer, gaa je ook niet heen?
 't Is waarlyk meer dan tyd om uit de schuit te komen:
 Gy bleeft 'er lang genoeg, ik bragt u in de Stad.
 De man rees op; en toen werd ook zyn moed geboren.
 Waar is myn vyand? (dus liet zich de bloodaart hooren)
 Of koos hy reeds het Hazenpad?
 'k Dagt dat hy nog een kans zou wagen,
 Maar neen: hy vreesde zelfs dat ik hem uit zou dagen,
 En 't was de vrees, die hem zoo schielyk henen dreef,
 Terwyl ik op myn plaats bezadigd zitten bleef.
 Men merkt wel, Schipper, wat de sukkel uit zou regten.
 Al strydt hy met zyn' mond voor Vorst en Vaderland,
 Hy noch zyn' Koning is bestand
 Om tegen myn' persoon te vegten.

HET TESTAMENT.

Een Heer, aan wien, in 't aardfche leven,
 Een ryke voorraad was van geld en goed gegeven,
 En die by velen was bekend

Als

Als een, die schrandrheid bezat by groote schratten,
Kon, onder andren, nooit de dwaasheid regt bevatten,
By 't maken van een Testament,

Waarin een mensch beschryft wat luiden, na zyn sterven,
Het geen 'er nablyft zullen erven,

En zelf bepaalt wat, na zyn' dood, als een legaat,
Elk, die hem dienstbaar is, gewis te wagten staat.
Dit moest, naar zyn begrip, benoemden kragtig wekken
Om, met een ongeveinsd gemoed,

Te wenschen dat de man, nog meester van zyn goed,
Dit regt aan andren liet, door spoedig af te trekken.

Hy had het anders overlegd.

Hem trof een zware ziekte; een Arts had reeds gezegd
Dat, zoo myn Heer voor 't een of ander had te zorgen,

Hy 't niet verschuiven moest tot morgen.

Hy vindt dien raad gegrond: men gaat, op zyn bevel,
' Ten eersten een' Notaris halen.

De knaap was voort gereed, vertoont zich, zonder dralen:

Hy treedt in 't ziekvertrek: de kranke roert de schel.

De Schryver wilde 't werk met hem alleen beginnen,

En was verwonderd, toen de Heer van 't huis een' knecht,

Die in de kamer trad, zeer duidlyk heeft gezegd:

Kom hier, roep myn koetsier en al de meiden binnen,

En zorg dat ook myn Doctor kom.

'k Moet, als Notaris, sprak de man, hier 't eerst ontboden,

U vragen, Heer, of al die omflag is van nooden,

Ik zie in waarheid niet waarom.

De kranke, nog in staat om 't hoofd wat op te heffen,

Gaf tot bescheid: geduld; gy zult het wel beseffen,

Zoo ras de gantsche schaar hier in myn kamer is.

Zy kwamen : hy voer voort : nu zyn ze 'er naar ik gis;
Notaris , 'k zal nu vry en onbewimpeld spreken.

Hoor wat gy schryven moet , op dat ik 't onderteeken.
'k Beloof , wanneer ik myn gezondheid weer verwerf ,

En niet van deze ziekte sterf ,

Aan mynen Arts voor zorg , tot redding van myn leven ,

Vier honderd Dukatons present te zullen geven.

Elk van myn knechts en van myn meiden , die hier staat ,

Zal , zoo de Hemel my het lieve leven laat ,

Wel zien dat ik hun hulp en diensten wil gedenken.

'k Zal ieder voor zyn hoofd een zakje guldens schenken.

Maar zoo ik sterven mogt , dan is dit alles uit.

Dan krygt noch Arts , noch meid , noch knecht een kopren duit.

Ik maak geen Testament : wanneer ik kom te sterven ,

Zoo gaa myn goed daar't hoort : myn naaste bloed zal 't erven.

Notaris schryf terstond : gy weet wat ik begeer.

De gantsche zaak werd voort beschreven.

De zieke beterde en behield het lieve leven.

De Doctor zorgde trouw voor zulk een' goeden Heer :

Koetsier en knecht en meid was even zeer genegen

Tot moeyelyken dienst , in hope op ryken zegen.

DE GIERIGAART ZONDER VOORBEELD.

Wat is de Gierigaart een gek ,

In 't koestren van zyn vreemd gebrek !

Wat is het in zyn' aart van ander kwaad verscheiden ,

II DEEL.

L

Waar.

Waartoe zich 't menschedom laat verleiden!
 Een, die wellustig is, loopt schoone vrouwen na,
 Om 't streelend minnezoet te smaken;
 Dat is zyn ware doel; dat slaat hy telkens gaê.
 Een dronkaart, wien de wyn ten hoogsten kan vermaken,
 Vindt by de fles de zoetste rust.
 Hy volgt zyn neiging in, verzadigt zynen lust,
 En mag het geen hy wenscht genieten.
 Maar hy, die gierig is, vindt, schoon hem geld en goed
 Geschonken wordt in overvloed,
 In 't allervoist genot, geen eind aan zyn verdrieten.

 Wraakt iemand deze leer, een ander stemt met my.
 Ik breng Horatius als myn getuige by.
 Hy maalt Opimius als ryk en gierig tevens:
 's Mans vrekke schraapzugt was te groot
 Tot koopung van het daaglyksch brood.
 Hy miste dag aan dag de nooddrift zelfs des levens.
 Opimius werd door den honger aangetast,
 Was bleek van slaauwte, en gaf geen tekens meer van leven.
 Zyn erfgenaam geloofde vast
 Dat hy den geest reeds had gegeven.
 Die erfgenaam was in zyn schik,
 En zamelde, in een oogenblik,
 De sleutels van de kist en kassen by malkander.
 Hy was dus Heer van 't goed: maar, tot zyn bitter kruis,
 Was juist de Doctor nog in huis,
 En die was d' Erfgenaam te schrande.
 De Doctor was een vriend van hem,
 Die thans geen menschelyke stem,
 Hoe sterk, hoe schel van klank, kon hooren,

Die

Die met zyn zinnen zyn beweging had verloren.

Hy poogde, in zulk een' staat, zyn' vriend nog hulp te bién,

In hoop van hem hersteld te zien.

Hy (kan men zyne konst wel hoog genoeg verheffen?)

Bedagt een middel, dat een gierig mensch moest treffen;

En liet, aan 't hoofdeneind van 's kranken Ledikant,

Terstond een houten tafel stellen;

Daar was een zak met geld ten eersten by de hand:

Dit geld begon hy met een groot geraas te tellen:

't Scheen hem vy mooglyk toe dat deze klank, door 't oof,

De levensgeesten op zou wekken.

't Geluk begunstigt hem; de kranke krygt gehoor;

Hy roert zich, gecuw't, en zugt; hy kan zyn leden rekken.

De Doctor neemt terstond dit gunstig tydskip waar:

't Is (zeft hy) heden tyd om voor uw goed te waken.

Uw erfgenaam is hier: hy heeft reeds alles klaar,

Om zich bezitter van uw' gantschen schat te maken:

Hy sleept dien daadlyk in zyn nest.

De zieke kan, schoon flauw, verstaanbre woorden uiten,

En vraagt: myn vriend, wat doe ik best

Om hem in dat bestaan te stuiten?

Zyn Arts geeft hem een' goeden raad.

Uw kragt is uitgeput (zoo spreekt hy) gy moet eten.

Zie daar; neem deze spys: de konst is my vergeten

Zoo zulk een medicyn u niet ten eersten baat.

Maar kost het middel veel? mogt toen de Lyder vragen.

Het kost drie stuivers, was het antwoord dat hy kreeg.

Och! riep hy, daar hy weer gantsch magtloos neder zeeg;

Drie stuivers! zulk een som! ik kan zoo veel niet wagen.

't Is beter dat ik nu van honger sterf, myn Heer!

Dan dat ik langer leve, en al myn geld verteer.

DE WINTER OP DEN HELIKON.

Een zware kou regeerde in Pindus blyde streken :
Het vloeibare water in de beeken,
Ja zelfs het edel hengstenat
Werd, door den vorst, een gangbaar pad.
De lieve Musen klappertandden,
Apollo zelf blies in de handen,
En Klio sprak aldus haar dierbre Zusters aan :
Helaas! het is met ons gedaan
Zoo wy geen takkebosfen maken
Van 't digterlyke lauwerloof.
Euterpe riep: al zagt! dat opzet moet ik wraken.
O Zuster! is uw oor niet voor myn reden doof,
Zoo brand tog, bidde ik, geen laurieren.
Waar zouden wy de kruin van Febus braven sloet,
Waar zouden wy de deugd en dapperheid meê sieren,
Indien men 't heilig woud ter prooi gaf aan den gloed?
Maar hoor, daar schiet my iets te binnen,
Het geen men daad'lyk kan beginnen.
Ik twyffel niet of 't zal ook wezen naar uw' smaak.
Daar zyn veel duizenden Poëten,
Of luiden, die zoo willen heten,
Die, met een zonderling vermaak,
Den lof der zuivre min trompetten,
In Herderskouten en Sonnetten.
Daar zyn 'er, die, op 't Schouwtooneel,

Voor

Voorzien van laaggehielde laarzen,
Verschriklyk brommen in hun vaarzen.
Nog hoort men van een magtig deel,
Dat op elk voorval slaat aan 't rymen,
Schoon 't naauwlyks 't eene woord kan aan het ander lyman.
De schriften dezer maats, door rotten aangerand,
En evenwel niet gantsch verflonden door hunn' tand,
Moet nu de vlam geheel verflinden,
Men kiez' 'er flegts de besten uit,
En al de rest vall' 't vuur ten buit,
Zoo Vader Febus 't goed kan vinden.
Dees gaf terflond zyn stem tot zulk een wys besluit.
Men bragt een stapel Bruiloftszangen
En Lykgedigten voor den dag.
Ziet hier, sprak Erato, indien ik 't zeggen mag,
Een werk, dat niet verdient zoo hard een straf te ontvangen:
Het zyn de vrugten van THERSITES grooten geest.
Apollo schudt het hoofd, en kan zich niet bedwingen.
Hy zegt: zou dit papier zyn' ondergang ontspringen,
Daar ieder valt in slaap, die zeven regels leest?
Neen! Die verwaande heeft nooit eenig vaars geschreven,
Dat my behaagt. Smyt maar dien bondel in het vuur.
Driewerf onzalig is het uur,
Dat hem den eersten lust tot rymen heeft gegeven.
Den zelfden weg ging 't haatlyk rot
Der geenens, die om geld een lelyk schepsel roemen,
Of die den allergrootsten zot
Een Cicero en Cato noemen:
Het geen maar zelden misfen zal
By eenig vrouw- of sterfgeval.

Maar och! hoe stond Apol te kyken,
 Toen een der zusjes hem een arm vol boeken bragt,
 En sprak: zie hier een goede vragt:
 Dit 's kunst, waarby men niets ter waereld kan gelyken!
 Beschouw dees deelen, stuk voor stuk:
 Ei zie wat fraaye letterdruk!
 Geen beter printwerk hadt ge, ó Febus! ooit in handen,
 Mer regt verdient die schat, in kostelyke banden,
 Te pronken aan de zy van HUIGENS Godlyk Digt.
 Hy zag de zangster aan met een vergramd gezigt,
 En viel haar schielyk in de reden.
 Hoe! daar ik telkens voel een rilling door myn leden,
 Wanneer my zulk een laf banket,
 Tot walgens toe, wordt voorgezet,
 Durft gy, met al dat goed, my onder de oogen treden?
 Weg! weg! de voden, die gy roemt,
 Zyn reeds voor lang ter vlam gedoemd.
 De stof was taai en droog, en brandde ligterlagen.
 Toen kwam Melpomene, die naauw den last kon dragen
 Van menig Treurspel, dat geen tweemaal was gespeeld
 Of 't had ten minsten eens verveeld.
 Myn waarde, uw vlyt kan ons behagen.
 Kom hier, zei Delius, kom hier,
 En smyt die grollen ook in 't vier.
 Maar hebt ge 'er wel, met zorg, de goeden uit genomen?
 Ja, was het antwoord, wil niet sehroomen.
 De stukken, die gy zelf voor grootsch en deftig houdt,
 En die 't verstandig volk met gragen lust beschouwt,
 Zult ge onder dezen hoop niet vinden,
 Maar wel de Monsters van de kunst,

Wier makers nooit een fraal ontvingen van myn gunst,
En die door kinderspel 't onkundig oog verblinden.

Die lompen, die men, nu ter tyd,

Hoe zeer het my en ieder spyt,

Op 't Amsterdamsch Tooneel gedurig ziet vertoonen,
En die ik weet dat gy onmooglyk kunt verschoonen,
Maar buiten twyffel zelf zoudt offren aan den brand.

Voorts bragt Thalie een volle mand

Met schaamteloze en zotte Klugten,

Niet waardig om de straf te ontvlugten.

Kortom zy gaven ieder wat,

Deze een volkomen Werk, en die een enkel blad.

Het boekvertrek werd leeg geplonderd

Door 't kunstbemannend Negental;

Een dikke rook vervulde 't heilig dal.

Geen Digtters werden uitgezonderd,

Dan zy, wier edel Werk elks agting waardig was.

Het was victorie op Parnas:

Daar rees een vlam, waarby ge een os hadt kunnen braden.

De Nymfen dansten daar rondom.

En zy, die flus van kou nog zaten styf en krom,

Bevonden zich verkwikt: zoodat ze Apollo baden

Te sparen 't overschot tot op een' andren tyd.

Hy geeft hiertoe zyn woord; zy keeren des verblyd

Weer naar de Boekzaal toe, om daar de rest te bergen,

Totdat een felle Vorst haar weer eens kwam te tergen.

DE GELUKKIGE UITKOMST.

Een jonge Juffer, schoon van leden,
En naar den eersten sinaak in Vrankryk opgevoed,
Bevallig door verstand en zeden,
En in haar Oudren huis gewoon aan overloed,
Werd, in den ouderdom van twee- en-twintig jaren,
Door Bræders, die verliefd op groote schatten waren,
Uit hebzugt en uit eigenbaat,
Op 't sterkst gedrongen tot den Geestelyken Staat.
Zy kon dien dwang niet wederstreven,
En schikte, in hare jeugd, zich tot het Klooster leven,
Doch haast verveelde haar die dwang,
De nare Kerker viel haar bang,
Zy zocht een poos vergeefs het stil verblyf te onvlugten:
Geen middel kwam haar mooglyk voor:
Zy, die de vryheid eens verloor,
Zeide alle hoop vaarwel, en bleef wanhopend zugten:
Doch eindlyk vond ze, in haren druk,
Zich nog begunstigd van 't geluk.
't Gelukte in zekren nagt, wyl elk der Kloosterlingen,
In diepen slaap gedompeld lag,
Haar, die een vensterraam maar half gesloten zag,
De vryheid weer te zien, door 't venster uit te springen.
Zy spoeide naar Parys; en (hoeft dit wel gezegd?)
Het Kloosterkleed werd afgelegd.

Nu kwam haar 't eene ontwerp dan 't ander in gedagten.

Doch onder allen was 'er geen,

Dat raadzaam of uitvoerlyk scheen:

Dus bleef ze een week of twee een gunstig toeval wagten.

't Geval bood haar op nieuw de hand,

En bragt haar by de Vrouw van Englands Afgezant.

Die Dame is gunstig aan 't verlangen

Der jonge Juffer, wier gelaat iets goeds vertoont.

Zy wordt 'er zelfs in huis ontvangen,

Op dat ze by Mevrouw tot haar gezelschap woont.

Ook was zy naauwlyks daar gekomen,

Of zeker Jongling, die haar zag,

Had spoedig by dat zien vernomen,

Wat jeugd en schoonheid op een teder hart vermag.

Hy was een Heer van rang, en niet misdeeld van schyven.

Hy was een yvrig Protestant;

En wyl geen moeite of tyd zyn liefde kon verdryven,

Sloeg hy een huwlyk voor: zy bood hem hare hand.

Een uurtje na de trouw was 't Vrouwtje gantsch verslagen.

De Man werd schielyk ziek; bleef lang in stervensnood.

De Leeraars kwamen, alle dagen,

Hem zien, en gaven troost by 't naadren van den dood.

Zy wekten telkens hem om in 't geloof te sterven,

Aan 't Protestantendom getrouw;

Dan zou hy waar geluk en zagte rust verwerven.

Doch deze taal was niet gevallen voor Mevrouw.

't Was tegen haren zin dat die Eerwaarde Heeren

Haar' man een valsch geloof zoo ernstig kwamen leeren.

Zy had, voor 't sluiten van den egt,

Hem duidelyk en klaar gezegd,

Dat zy de Roomſche Kerk, of 't ſchaden mogt of baten,
 Nooit om een huwlyk zou verlaten.

Zy was, op zekren dag, een' vastendag, zoo 'k meen,
 Met haren kranken Man alleen,

En nam dien tyd eens waar om hem met ernſt te zeggen,
 Wat groot gevaar hy liep, zoo hy een valsch geloof
 Tot aan zyn' dood behield, en 't leven af mogt leggen
 In 't Kettersch wanbegrip. Hy hoort de goede Sloof;
 Hy ziet haar trouw en zorg, en kan die niet weerſtreeven.
 De Man beſloot terſtond, en gaf hier van een blyk,

't Hervormd geloof den zak te geven,

En werd ten eerſten Katholyk.

Hy was nog in de kragt der jaren,

En niet bedorven van geſtel.

Dit hielp hem uit den nood: zyn kwaal raakte aan 't bedaren:

Men zag hem haast volkomen wel.

Nu wilde hy met haar, wier jeugd hem kon bekooren,

In 't Huwlyk leven naar behooren;

Maar moederlief gedoogde 't niet.

Ze ontdekte hem wat voor huu trouwen was geſchied.

Dit had hy waarlyk nooit geweten,

En hoorde nu voor 't eerst hoe zy, door ſlaaffchen dwang,

Een deel van haaren tyd in 't Klooster had geſleten,

Waar toe zy was gedoemd door haatlyk zelf belang.

'k Ben, ſprak ze, door geweld wel in dien ſtaat gekomen:

Ik heb me 'er weder uit geſcheurd;

Maar egter is de zaak gebeurd.

De geestlyke Orde, ô Vriend! is door my aangenomen.

Gy moet, zoo gy me vergt u gunſten toe te ſtaan,

Eerst nevens my naar Rome gaan.

'k Zal

'k Zal daar bewyzen hoe 'k door baatzugt ben gedwongen
Om tegen mynen wil te gaan in 't Nonnenpak,
En heb ik daar myn pleit voldongen,
Dan volgt myn vryheid met gemak:
Dan mag ik, door den Paus van myn belofte ontheven,
Gerust naar huwlykswetten leven.
De Man was Katholyk: hy dagt nu als zyn Vrouw,
Beleefde zyn geloof getrouw,
En liet zorgvuldig wat zyn weerhelft zou mishagen.
Men ging naar Rome dan om daar 't ontslag te vragen
Van 't heilige verband, waaronder 't vrouwtje lag.
Nog pas begon m' 'er van te praten
Of alles was gereed: men kreeg 't begeerde ontslag.
Nu mogt men Rome vry verlaten,
En keeren naar Parys, gelyk men spoedig deed.
Daar waren Man en Vrouw in korten tyd gereed
Om deel te krygen aan het goed, dat kinders erven
Wanneer hunne Ouders 't leven derven.
Terwyl men van die zaak met Advokaten sprak,
En zocht om goed bewys voor 't wettig regt te vinden,
Waar aan geen zekerheid ontbrak,
En dat de Regter vast aan hunne zy' mogt binden,
Werd hun een zaak van groot gewigt,
Op 't allerouvérwagtst, berigt:
Een zaak, die, in 't geval, hun ongemeen moest baten.
De Broer en Schoonbroer van Mevrouw,
Die tegen orde en goede trouw
Het ouderlyke goed bezaten,
Benyddden door den tyd elkandren, kregen twist:
Men streed met woorden; maar de zaak bleef onbeslist:

En

En wyl geen tusschenspraak de Vriendschap kon herstellen,
Moest in een tweegevegt de Degen 't vonnis vellen.

Elk trof den andren met een fleck,

Zoo dat het broederpaar ter zelfder tyd bezweek.

't Is wel te denken dat Mevrouw het nieuws moest hooren,

Met groote ontfteltenis en schrik,

Dewyl ze op 't onverwagist, en in een oogenblik,

Twee bloedverwanten had verloren.

Doch wierd dit lotgeval door haar in 't eerst betreurd,

Zy vond eerlang haar hart getroost en opgebeurd,

Toen zy het erfgoed, haar door eigenbaat ontnomen,

Met dubble winst mogt weer bekomen.

Nu leeft ze, met haar' man, in ruimen overvloed,

En smaakt naar wensch het Huwlykszoet.

HET PAARD EN DE VOERMAN.

Het slaaffche Paard week met een' wagen,

Die vreeslyk zwwaar geladen was,

Te ver van 't regte spoor, en raakte in een moeras.

De Voerman gaf het dier, haast smoorende in de plas,

Meêdoogenloos de huid vol slagen.

Hy vloekt en tiert by iedren slag,

Schoon 't ongelukkig beest werkt wat het werken mag,

En eindlyk zugtend zegt: ô wreedaart! wil u schamen.

Gy laaat my, armen hals, het magre lyf vol stramen,

En egter schroom ik, als gy ziet,
 Voor uw belang den arbeid niet.
 Ik trek met al myn kragt of 't me eindlyk mogt gelukken
 My zelve en uw kar uit dezen poel te rukken.
 Zwyg, sprak de Voerman, zwyg : ik duld in deze zaak
 Van u geen enkel woord : ik wil geen tegenspraak.
 Doe alles naar myn' zin, of anders moogt gy vrezen;
 Uw spys zal nimmer haver wezen,
 Maar stokkenbrood in overvloed,
 Zo lang tot ge alles naar myn welgevallen doet.

Dit voorbeeld kan den Vorsten baten.
 Het weer' de dwinglandy tot heil der onderzaten.

DE V O S.

De troufche Leeuw, der Dieren Koning,
 Geliet zich doodlyk krank in zyn gewelfde woning,
 Hy daagde 't woudgedierte aan 't Hof, op zekren dag,
 Om over zaken van belang met hem te spreken,
 Waardoor men, na zyn' dood, den bloei in 't Ryk zou kweeken;
 Elk vo gde 's Konings last met eerbied en ontzag.
 De looze Vos alleen, het slimste dier van allen,
 Had in 't ontbod geen welgevallen:
 Hy hield zich agteraf, en liet al de andren gaan,
 Terwyl hy voor 't Paleis bleef staan,
 En ze allen, zonder vrees voor onraad, in zag treden.
 Hy was verwonderd, en met reden,

Dat

Dat elk zo vaardig en gerust, op 's Konings wil,

Zich waagde, als of hem niets kon deeren.

Hem dagt, als 't veilig was zou iemand wederkeeren;

Maar oele! . . . Reintjemaat vernam een naar gegil,

En giste dat de Leeuw zyn meerderheid deed blyken.

Hy vond, op 't hooren van 't gerier,

Het best wat agterwaards te wyken,

En wagtte nog een poos of 't een of ander dier

Ook uit het Hof te rug zou komen:

Hy wagtte een' gantschen dag, en had 'er geen vernomen:

Dus zag hy duidlyk dat de Koning wel te pas,

En al 't gediert gevangen was.

Hoe dom, zoo borst hy uit, zyn myne medgezellen!

Niet een komt immers my vertellen

Hoe onze Koning vaart, of wat 'er is gebeurd.

Maar tot myn troost blyve ik alleen ligt onverscheurd.

Dus ziet Voorzigtigheid de looze strikken hangen,

Waarin 't eenvoudig Volk zich onbedagt laat vangen.

DE OLM - EN EIKENBOOM.

De raad, door d' Olm, in oude dagen,

Aan d' Eik eerbiedig voorgedragen,

Was deze: ó Koning van het Woud! die heerlyk bloeit,

Indien gy al 't geboomt, dat hier rondom u groeit,

Met eenen slag ter aarde velde,

Wat rees uw heerlykheid dan hoog!

Dan zag ik, die uwe eer met grootschen lof vermeldde,
U 't eenigst voorwerp van verwondring voor het oog.
Weer dan die Boomen weg; geef ruimte aan uweloten,
Zoo krygt ge een heerlykheid, geschikt naar uwen staat.

Doch de Eik begreep dat deze raad

Uit vleiery was voortgesproten,

En gaf ten antwoord: Vriend! gy toont my wie gy zyt:

Want, zoo ik naar dien raad wou hooren,

En al 't geboomte door myn toedoen ging verloren,

Waar bleef ik in den Herfst en guren wintertyd?

Wat zou myn' wíssen val verhoeden,

Wanneer de stormen hevig woeden,

En alles, wat hun kragt slegts raakt,

Hoe diepgeworteld, buigt en kraakt,

Zoo niet een dikke schaar van Beuken, Elzen, Linden,

My deden voor 't geweld van bulderende winden?

Uw vleiery is al te grof:

Gy pryst my veel te lomp: ik ban u uit myn Hof.

Geen Vorst, wat vleiers mogen praten,

Vindt heil dan in de zorg van volk en onderzaten.

DE V L I E G.

Zes sterke Paarden, voor een' zwaar geladen wagen

Gespannen, trokken stadig aan,

En 't rytuig bleef nogthans maar traaglyk voorwaards gaan,

Schoon

Schoon hen de Voerman dreef met slagen.
 Een kleine Vlieg zag, met het grootste harteleed,
 Wat moeite 't arme zespan deed,
 Zy was bedagt op liefdepligten,
 En wilde, als een geschikt en edelaartig dier,
 Op haar vermogen trots en fier;
 Het zwoegende gespan in 't lastig werk verligten.
 Zy vloog van 't eene paard naar 't andre, zwoef rondom,
 En maakte haar gewoon gebrom.
 Zoo dra het lukte dat de paarden, onder 't hygen,
 De kar in 't einde eens op de hoogte mogten krygen,
 Gaf zy zich de eer van 't gansche werk.
 Ik, sprak zy, gaf hun moed; de moed maakt ze allen sterk.
 Dus was de Vlieg gelyk aan zulken, die zich roemen,
 En gaarne kloeke helden noemen;
 Schoon elk hen als onnut beschouwt,
 En zelfs voor laag en lastig houdt.

DE KOMEDIEHAATSTER.

Eene oude Vryster had, in al haar levensdagen,
 Geen ernstig aanzoek van een' man ooit afgeslagen;
 Doch (deze zaak dient ook wel degelyk gemeld)
 Het huwlyk was haar nooit regt ernstig voorgefeld.
 Die Dame (of zy den naam van oude Maagd mogt kiezen
 Of niet, doet weinig tot de zaak)

Kreeg

Kreeg, toen de tyd haar deed het jeugdig schoon verliezen,

Een sterke zugt voor 't landvermaak.

Zy huurde een klein verblyf in aangename strecken;

Naby een bloeyend Dorp, waar zy, in eenzaamheid,

De wulpschheid van haar jeugd, een jeugd, haar lang ontwe-
(ken,

Met heete tranen nog beschreit.

In 't Vlek, naby haar huis gelegen,

Was, door toegevenheid van Schout en Ambagtsheer,

De weelde en dartelheid tot zulk een' trap gestegen,

Dat zelfs Komedienvolk, in spyt van deugd en eer,

Wanneer het Kermis was publiek, op Schouwtooneelen,

Een Treur- of Blyspel of een laffe Klugt zou spelen.

De Dame kreeg, schoon thans wat oud,

Somtyds bezoekjes van den Schout.

Hy kwam juist 's morgens om een uurtje of twee te praten.

Wanneer men 's avonds, voor het eerst op 't Kermisfeest,

Komedie houden zou. Hy was 'er kort geweest,

Toen Zuster dus begon : wat hebt gy toegelaten ?

Komedianten ? een Tooneel ?

Helaas ! wat moet een mensch in dezen tyd beleven ?

Een Schouwburg, dien men hier een vryplaats heeft gegeven,

Is erger nog dan een Bordeel.

Ik dagt niet dat gy ooit die snodeid zoudt bedryven.

'k Had meer verwagting, Schout, van uw Godsdienstigheid.

Ei keer te rug ! hoor my, die tot uw welzyn pleit,

Laat hier tog geen Komedie blyven.

Gy kent uw pligt te wel : ik bid u volg myn' zin.

De straf des Hemels zal het Ambagt anders treffen.

De Schout zag evenwel de zaak zoo zwaar niet in,

En kon den grond van die voorspelling niet beseffen.
 Hoe zoo zwaarmoedig? was zyne aanspraak op die taal,
 'k Weet wat een Schouwburg is: ik kwam 'er menigmaal,
 Eer ik, als schout van 't Dorp, moest by de boeren wonen;
 Ik zag 'er menigwerf een treflyk stuk vertonen:
 En 'k heb (want waarlyk myn geheugen is nog goed)
 U, in de naaste Stad, daar ook wel eens ontmoet.
 Ach! sprak ze, breng dat kwaad my niet weer in gedachten:
 Ik overdenk genoeg myn vorig wangedrag;

De Hemel weet hoe dag aan dag

By my wordt doorgebracht in boete en bittere klagten.
 't Is waar: ik hield voorheen, in onbedagte jeugd,

Niet weinig van Komedievreugd.

Maar 'k heb te wel geleerd wat nadeel en gevaren,
 Voor 't geestelyk belang, Komediefpelers baren.
 Zy kweeken ontugt aan, en 't vrouwvolk brengt vooral,

Door opschik, houding, ydle reden,

En door meer andre dattelheden,

Veel jonge luiden in verderf en ongeval.

Doch deze taal kon nog den Schout niet doen besluiten,

Om 't voorgenomen werk te sluiten.

Tut! tut! was 't antwoord dat hy gaf, ik vrees geen kwaad
 Van zulk een tydverdryf, waarvan ge ongunstig praat.
 Ik zelf zal 't spel gaan zien, en geen der Dorpelingen
 Zal iets onhebblyks doen: het volk is hier geschikt.

Toen borst de Kwezel uit: 'k heb nimmer zoo geschrikt.

Ik ben geheel ontroerd: ach! welke slegte dingen!

Gy loopt Komedianten na!

Bedenk u wel, myn Heer! het is nog tyd, ô ja!

'k Bid hoor me: ik ben gereed u aan 't verderf te onttrekken.

Kom

Kom dezen avond hier: wy zullen met gesprekken,

Die nut zyn voor een zondig mensch,

Door geestlyk zingen, 't hart vermurwen en verkwikken.

Kom te avond aan myn disch: ontzeg my geenen wensch

Zoo heilzaam voór uw ziel, in haglyke oogenblikken.

De Schout, geneigd om zich van 't zot geteem te ontslaan,

Nam, met een' schyn van ernst, hetgeen zy voorfloeg aan;

Maar dagt het weinig na te komen.

Hy ging Komediewaards: dit had ze waargenomen,

En maakte zich gereed om hem,

Wanneer hy wederkwam, met woorden, vol van klem,

Te straffen voor zyn kwaad: Vervuld met die gedagten,

Kreeg zy een' knegt aan huis, die zei: my is belast

Te zeggen dat gy uwen gast

Van dezen avond niet moet wagten.

Welk een smaad voor haar! Nog trof haar grooter kruit:

Want nimmer kwam de Schout weer praten aan haar huis.

Zy kon dit niet stilzwygend dragen,

Maar moest voor 't minst haar' nood aan eenig schepfel klagen.

Gezelschap had zy niet dan maar alleen haar meid.

Aan deze heeft zy haar bezwaren voorgeleid,

Die zy ten laste van den Schout had in te brengen.

Ach Juffrouw!, sprak de onnoosle floof,

Hoe kan men in het Dorp dien slegten Schout gehengen?

De vent heeft waarlyk geen geloof:

Want anders zou hy vast uw Byzyn liever kiezen,

Dan dat van 't slegte volk, dat hier Komedie speelt.

Maar laat hem loopen, want hy heeft my lang verveeld;

Ik zie niet dat wy aan zyn boosheid veel verliezen,

M 2

Hy

Hy gaf my nimmer munt of kruis,
Hoe vriendlyk hy ook wierd ontvangen in uw huis.

U L Y S S E S.

De Fabels, die men hoog hoort pryzen,
Zyn van veel meer belang, ô Fillis! dan men denkt.
Esopus wil, wanneer zyn pen een sprookje schenkt,
Aan d' onbedagten mensch den weg ter wysheid wyzen.
De minste Fabel is van vrugt,
Wanneer men zelf maar zoekt daar voordeel uit te trekken.
Hem, die de minnestrikken dugt,
Kan ligtlyk deze of die ten goeden raad verstrekken,
Al heeft zelfs bestemoer gemeld
Dat haar de Fabel wierd in hare jeugd verteld.
Wil iemand myne leer weerleggen,
Ik breng een voorbeeld by tot staving van myn zeggen.
Een Eiland, daar de naam my van vergeten is,
Werd door drie Juffertjes bewoond in oude dagen.
Elk haarer was gevat op looze minnelagen.
Haar eene helft was vleesch, haar andre helft was visch.
Haar stem was aangenaam; zy waren schoon van wezen.
Wanneer zy zongen raakte een hart,
Waar in haast nooit gevoel of zagte driften rezen,
In minnestrikken ras verward.
De grootste woestheid zelf liet zich door haar bekooren.
Men kwam by haar aan land, en viel in haren strik.

Van 't lot, haar slaven dan beschoren,

Weet ligt een ander meer dan ik.

Doch laat ik voortgaan met vertellen.

Een Griek ('k meen dat men hem Ulysjes heeft genoemd)

By de oude Digtcrs als een snoode vos geroemd,

Onthapte aan dit gevaar met al zyn medgezellen.

Toen hy by 't Eiland kwam, welks plaats hy netjes wist,

Bedagt de vent een schrandre list,

En gaf, op dat de zang niet een van 't schip zou stoppen,

Bevel dat al het volk zich de ooren toe zou stoppen.

Hy ging in die verrigting voor.

De meisjes zongen hard; maar kregen geen gehoor.

Niet een van 't scheepsvolk dagt om koers naar land te rigten,

En elk bleef veilig voor de kragt der minneschigten;

Mien raakte, voor verleiding vry,

't Gevaarlyk Eiland dus voorby.

Wie vreest dat hem de Min in 't looze net zal vangen,

Doe als Ulysjes heeft gedaan.

Hy myde, om 't groot gevaar te ontgaan,

De plaatsen, waar die strikken hangen.

DE V O S E N D E K R A A N .

De Vos, geneigd tot spotternyen,
Noodde eens de Kraan te gast : zy komt by haren Vriend
Dech ziet, toen zy de spys behoorlyk vaardig vindt,

M 3

Dat

Dat zy zich zonder iets, schoon hongrig, moest belyen.

De soep was in een platten bak;

De Gastheer at 'er van, en zelfs met groot gemak :

De langgehekte Kraan moest ledig zitten kyken,

En gaat, wat moeilyk om de zaak,

Bedagt op zekre wederwraak,

Ontveinzende den wrok, naar haare woning slyken.

Zy noodigt Reintjemaat een' korten tyd daarna,

En op die noodiging zegt hy blymoedig Ja.

Hy komt 'er om te middagmalen,

En denkt dat zyn Vriendin hem deftig zal onthalen.

Maar welk een vreemde trek! de Vogel handelt valsch :

Daar komt een groote fles, die, byster naauw van hals,

Alleen voor lange Kranenbekken

Geschikt is om 'er iets tot voedsel uit te trekken.

De looze vierpoot zit te kyken als Piet snot,

En vindt, in die omstandigheden,

Zich nog door deze taal bespot :

Hoe Reintje? zyt gy ziek? Wat bidde ik is de reden

Dat ge aan myn' disch zoo zuinig ziet?

Of scheelt het aan de kost? ei: waarom eet ge niet?

De Vos steekt de ooren op: zyn staart raakt aan het zwellen,

Nu hy zich dus ten toon ziet stellen :

Maar eindlyk denkt hy aan den dag

Toen hy de Kraan onthaalde, en kan de reden gisfen,

Waarom dit onvoorzien gedrag

Hem, schoon te gast genood, een goed onthaal deed misfen.

't Is, zegt hy, waarlyk keer om keer:

Die met een' ander spot krygt spotternyen weer.

DE PAAUW.

De Paauw, hoogmoedig op haar schoongeverwde veeren,
Hoorde, in een' Zomermorgenfond,
Het Nagtegaaltje kwinkeleren.

De trotsche Vogel, die den toon betoovrend vond,
Verleende 't oor met lust, en lang,
Aan dat bekoorlyk woudgezag;

En riep in 't eind verrukt: wat is dat heerlijk zingen!
Waarom, ô Moeder aller dingen,
Natuur! by mynen schoonen staart
Dit groote voordeel niet gepaard?

Dan zoude ik op gedaante en kunst my zelf verheffen,
En alle Vogels overtreffen.
Natuur had deze vraag gehoord,

En werd een weinig boos: 'k zal, sprak ze, u antwoord schen-
(ken:

Gy moet byzonder weinig denken.

De Nagtegaal heeft niets, dat 's menschen oog bekoort.
Zy ziet uw schoonheid aan, en zal die nooit benyden,
Maar zich in 't geen zy heeft verblyden.

Doe ook zoo, en wees wys: gaa wel te vreden heen.
'k Schenk al myn gunsten nooit aan één.

'k Voldoe nooit ieders wensch: want anders mogt ik vrezen,
Dat myn gedurig werk vernieuwing stond te wezen.
Elk zy dan met het lot vernoegd,

Dat hem, door 's Hemels gunst, op aarde is toegevoegd.

DE LEEUW EN DE MUIS.

Een deerlyk toeval deed den fieren Leeuw verschrikken.

De Jager had hem lang belaagd,

En hem in 't looze net gejaagd.

Hy raakte op 't onverwagtst in toebereide strikken.

De fiere Leeuw, die, als hy brult,

Het grootste bosch met angst vervult,

Verwekte een naar geluid, en spande zyn vermogen,

Al worstlend, tot zyn redding, in:

Maar 't worstlen zelf was regt naar 's vyands boozen zin:

Door 't woelen werdt hy 't net nog dieper ingetogen.

Een Muisje hoorde zyn geschreeuw,

't Had kort te voren van den Leeuw

Een' ongemeenen dienst genoten.

Het beestje dagt 'er aan, en is, uit dankbaarheid,

Ter hulpe daadlyk toegeschoten.

't Vernielt, op 't zien van 't leed, der Dieren Vorst bereid,

De strikken met zyn scherpe tanden,

En redt zyn' Koning uit de banden.

Al zyt ge, ô menschen! ryk en groot,

Verfmaadt geringen niet, ligt baten ze u in nood.

DE KREKEL EN DE MIER.

De magre Krekel, door de Winterkouw besprongen,
En door den honger sei gedrongen,
Hield, met een heesche stem, by 't bezig Miertjen aan,
Verzoekende om een weinig graan.
'k Bid, sprak het hongrig Dier, ontsluit uw volle schuren
Voor my, die van gebrek verga;
Komt my uw bystand niet te sta,
Dan heeft myn leven uit: dan kan 't geen dag meer duren.
De wakkre Mier vroeg, op die klagt,
Hoe komt het dat gy niet kunt eten?
Hoe hebt ge uw' Zomer doorgebracht?
De Krekel antwoordt ras: ik heb myn' tyd gesleten
In onbezorgde rust, met zingen en gekweel.
Zoo valt u, was 't bescheid, het regte loon ten deel:
Want wie zyne uren spilt, door ze aan 't vermaak te geven,
En werkeloos den dag verkwist,
Moet eens een' droeven tyd beleven,
En treuren om zyn lot wanneer hy nooddruft mist.

DE MUILEZEL.

Men roem' zich selv' zoo hoog men will',
De waare heldendeugd moet uit bedryven blyken.

Een Muil stond op den stal by volle kribben stil,
 En roemde als had hy niet voor 't moedig Paard te wyken
 In 't draven naar de grootſte kunst.

'k Ben (ſprak dit trotſche Dier) uit goed geſlagt geſproten,
 'k Ben edeler van aart dan al myn tydgenooten,

En, wint het Paard zyns meesters gunst,
 Door ſpringen, rennen, wenden, keeren,

Ik heb dit van natuur, en hoeft het niet te leeren.
 Doch eindlyk werd de Muil de Renbaan ingeleid;

Daar bleek zyn droevig onvermogen.

Hy vond, met welk een onbeſcheid

Hy, korten tyd geleén, dorst op zyn gaven boogen,

Hy kan geen enklen ſprong of draf

Der Hengſten naar behooren volgen.

Toen lag het Dier zyn trotsheid af,

En ſprak, als waar' het op zich zelf verſtoord, verbolgen:

Nu merk ik dat ik vast voor Paarden wyken moet,

Ik heb te veel van 't Ezelsbloed.

DE EENDEN EN DE ZWAAN.

Aan de oevers van den ſtroom Meander
 Vergaarde een talryk heir van Eenden by elkander.

Men hoorde, met gering vermaak,

By dien beroemden vloed, hun rusteloos gekwaak.

Zy

Zy wilden 't, wat men deed, niet laten,
 Maar kwetsten elks gehoor door hunnen valschen toon.
 Daar was een reden voor : zy waren lang gewoon
 De blanke Zwanen fel te haten.
 Het zien van 't zuiver wit viel d' Eenden hard en bang;
 Hier by kwam knorrigheid om d' aangenamen zang,
 Die alle menschen kon bekooren.
 Zy mogten 't wit niet zien, en 't lief geluid niet hooren,
 By deze Zwanendrift was een volschoone Zwaan.
 Zy blies, door 't zuiver wit der veeren,
 En door haar heerlyk kwinkelen,
 De nyd en wangunst magtig aan.
 Het Eendenkroost hield aan een sterk gerugt te maken,
 Naby de plaats, waar zich de schoone Zwaan bevond,
 Op dat men, door 't gedurig kwaken,
 Dat aller ooren trof, een halve myl in 't rond,
 Naar d' aangenamen zang, geschikt om 't hart te kluisfren,
 Geene uren agtereen mogt luisfren.
 De Zwaan was egter door 't gebroed
 Niet in het minst beroofd van moed,
 Maar deed haar toonen hooger ryzen.
 Men hoorde naar-den zang : en 't aangenaam geluid,
 Door 't lastig kwaken niet gestuit,
 Heeft velen sterk genoopt om 't schoon muziek te pryzen.
 Al de Eenden waren, in dien staat,
 Verlegen en ten einde raad,
 Behalven een, die, oud van dagen,
 Dus sprak : ik heb een' vond, een' schoonen vond bedagt,
 Om die gehate Zwaan, die om haar' vyand lacht,
 Naar heur verdiensten braaf te plagen,

Ik

Ik meld u mynen raad : gehoorzaamt op dit pas.

Niet ver van hier is een moeras ;

Gaat , met uw' gantschen floet , u in den modder baden.

En keert , met vuil en slijk beladen ,

Ten eersten naar de plaats , waar zich de trotsche Zwaan ,

Op 't bed van biezen , vindt door slaapzugt overvallen.

Daar moet ge uw vlerken zagrijes slaan ;

Spoeit voort : 'k geef onder weg meer lesfen aan u allen.

Al 't Eendenkroost zwemt rustig voort ,

Terwyl 't meer andre lesfen hoort ,

En handelt naar den raad , met groot verstand gegeven.

't Schudt , weergekeerd , naby de Zwaan , de vlerken uit ;

De modder vliegt 'er af , en wordt zo ver gedreven ,

Dat ze op het ligchaam van den blanken Vogel sluit.

Het Eendenheir sloeg toen aan 't roemen :

't Vertelde , op deze wys , wat nieuws aan menig buur :

Men mag die blanke Zwaan niet meer de schoonste noemen

Ze is gantsch veranderd van natuur.

Een bitter onheil is haar schielyk overvallen ;

Ze is thans , tot hare ondraagbre smart ,

Gantsch morsfig , ongezien , en zwart.

De een bragt het d' ander' aan , men was gezet op kallen :

Dit haarde een onderling vermaak.

Maar ieder Vogel , wien dit nieuwtje kwam ter ooren ,

Sloeg juist nog geen geloof aan zulk een vreemde zaak :

't Scheen wonder dat de Zwaan haar blankheid had verloren ,

De stoet der Eenden zag nu klaar

Dat al 't verhaalde niet genoeg werd aangenomen ,

Om twyffelingen voor te komen.

Dus gaf men meer bewys , en zei : de zaak is waar :

Ons

Ons enkel zeggen kan het stuk wel niet betoogen ;
Doch onderzoekt het naauw : geloofst uwe eigen oogen.

Dit zeggen brak de twyffeling ,

En bragt te weeg dat elk , by 't ryzen van den morgen ,

Zich overtuiging wou bezorgen ,

En , om de Zwaan te zien , naar heur verblyfplaats ging.

De Vogels zagen nu de waarheid

Van 't geen hún op het sterkst door de Eenden was gezeld:

De duistere zaak was vol van klaarheid :

't Beslikte Zwáantje was haast zwart van morsfigheid.

De Vogels , toen zy dit bevonden ,

Verwekten een verward geluid ;

Zy schreeuwden hun verwondring uit ,

En gaapten met ontsloten monden.

De Zwaan , die bly te zingen zat ,

Zong voort , maar merkte juist dat elk , by 't vrolyk dagen ,

't Gezigt op haar gevestigd had :

En eindlyk heeft zy 't oog ook op zichzelf geslagen.

Nu zag ze dat zy morsfig was.

Zy wist wie haar die kool uit wangunst had gaan stooven.

Zy dompelde zich in de plas :

Al't slik werd afgespoeld : zy kwam gezuiverd boven.

De Vogels vonden zich misleid.

Het Eendenheir liet af van meer baldadigheid.

* * *

* *

DE LASTER VERSTOMD.

De Laster, die, uit zelfsbehagen,
Breed sprak van zekre daad, als waar' ze een heldensluk,
Verbreidde zelf het groot geluk
Dat zy verworven had door de Onschuld aan te klagen:
De Waarheid, steeds geneigd om braven voor te staan,
Trok zich dat onregt ernstig aan,
En sprak tot de aangeklaagde: ik zal u wraak verschaffen:
Ik zal eerlang den laster straffen.
Haast werd die taal vervuld: zy, die men had betigt,
Was stil, bedaard en koel, en zocht zich niet te wreken.
De Waarheid kende en deed haar pligt:
Zy sprak: en 't geen zy sprak, bleef zonder tegenspreken.

DE BEEK.

Het water van een zilveren Beek
Bleef altyd onberoerd en zuiver henen vloeyen.
Men merkte dat het Vee, in de omgelegen streek,
Nooit eene poging deedt om naar die Beek te spoeyen.
't Geboomte, dat aan de oevers stond,
En die met zyne schaduw dekte,

Liet

Liet nooit, op dat geen vuil het kristallyn bevlekte,

Een blaadje vallen op den grond.

De gantsche Herderstoet, die 't naaste Vlek bewoonde,

Kwam derwaards om zich zelv' te spieglen in het nat,

Alsof 't een vreemde kragt bezat,

En beelden in volmaaktheid toonde.

Het was, om kort te gaan, een Beek,

Wier schoonheid grooter werd, hoemer men haar bekeek;

Doch, met al 't voordeel, haar beschoren,

Vond zy zich telkens meer benyd.

Al de andre Beekjes, die hunn' ouden roem verloren,

Viel deze schade hard: zy zwollen sterk van spyt.

In 't eind verbonden al die Beeken

Zich zamen, tot verderf van die haar vyand was.

Men moet, zoo was de taal, de ondraagbre trotscheid breken,

En maken 't vloeibaar nat geheel en al moeras.

Ik heb, dus dorst 'er een den stouten snater roeren,

Ik heb een' ryken schat van dik en drabbig slijk,

'k Zal, in een enkel oogenblik,

Al mynen modder naar 't hoogmoedig Beekje voeren.

't Beloofde werd terstond volbragt.

De sombre stilte van den nagt

Was gunstig voor 't ontwerp: het moest gelukkig slagen.

Niets kon het heldensuk vertragen;

Maar by 't ontwaken zag de Beek,

Toen zy zich zelve wel bekeek,

Wat kinderagtig werk de wangunst had bedreven.

ô! (Zei ze,) die onnoosle floet

Nam voor mykwaad te doen, maar deed my waarlyk goed!

Ik zal eerlang, van slijk ontheven,

Myn

Myn helder bronkristal, met vreugd, voor elks gezigt;

In grooter zuiverheid doen vloeyen.

't Was waar: de modder zonk welhaast door zyn gewigt;

De schoonheid van de Beek scheen zelfs door 't zwart te
(groeyen.

DE BOER EN DE AFGOD.

Een Boer, tot geld en goed genegen,
Was, in zyn onverstand, tot afgodsdienst gezind.
Hy smeekte, door zyn drift verblind,
Een houten Beeld om ryken zegen.
Hy knielde op 't aardryk neêr, en bad zyn Godheid aan;
Op dat hem 't heilig Hout van armoê mogt ontslaan;
Maar armoê bleef hem steeds beschoren.
Hy werd misnoegd, en dagt op wraak.
Hy bad nog eens; maar bleef verftoken van de zaak,
En al zyn moeite was verloren.
Toen hield hy op, en bad niet meer;
Maar sloeg den Afgod met een' stalen Byl ter neer,
En mogt door dit bedryf 't geen hy begeerde winnen.
Het fraaye Beeld was hol van binnen,
En in de holte had een ryke Gierigaart,
Om tog voor alles wel te zorgen,
Zyn' lieven schat, zyn geld, verborgen.
Die rykdom was daar wel bewaard,
Zoo lang het Beeld mogt staande blyven:

Maar

Maar toen het, door den zwaren smak;
 In 't nedervallen stukken brak,
 Ontlastte 't zich van al de schyven.
 De Boer was wel verheugd met zyn verkregen goed,
 Maar heeft geen dankbre drift gevoed.
 Hy riep: wat waart gy dwaas, dat ge u zoo sterk liet dwingen;
 Hadt gy myn wenschen ras voldaan;
 Dan zoude u lof noch eer ontstaan:
 Nu zal ik nooit van u en uwe weldaad zingen.
 Een ongedwongen gunstbewys
 Verdient alleen dat elk den gever eere en prys.

DE VOS EN DE KATTEN.

De schalke Vos was met de Katten,
 Op zekren tyd, in 't eenzaam veld,
 En sprak, daar hy den lof van zyne slimheid meldt:
 „ Onnoosse Diertjes, die slegts Muizen vangt en Ratten;
 „ Hoe kunt ge, welk geluk u ook beschoren schyn’;
 „ Uw lot gelyken by het myn’?
 „ Ik mag met Hoendervleesch en andre lekkernyen
 „ My zelven dag aan dag verblyen.
 „ En 't is voor u een groot geluk,
 „ Een nooit volprezen Heldenstuk,
 „ Naar 't welk de beste Kat wel jaren kan verlangen,
 „ Wanneer ge eens by geval een enkle Vink moogt vangen”.
 Terwyl zich Reintje magtig roemt,

En telkens 't woordje Kat, met een veragkend wezen,
 Als waar 't een groote scheldnaam, noemt,
 Is tusfchen Kat en Vos een zware twist gerezen.

In 't midden van dien fellen twist,
 Waar in de Katten zich op 't hoogst beledigd vonden,
 Werde binnen weinig tyds de gantsche zaak beflist.
 Daar kwam op 't onvoorziens een koppel groote Honden;
 Zy fchooten, ongetoomd en los,
 Met groote hevigheid ten eerften naar den Vos,
 Die toen geen middel wist om dit gevaar te ontkomen.

De Poesjes wisten beter raad :
 Het klimmen stond hun vry : dit kwam hun fchoon te baat:
 Zy raakten veilig op de boomen.

Maar Reintje wankelde in 't geloof
 Aan 't voordeel en geluk, hem in zyn' staat befchoren.
 Hy klaagde en smeekte wel : maar 't Hondenoor was doof,
 En al zyn zugten was verloren.

Hy zag, ter dood gewond, der Katten spotterny :
 Zy zaten veilig, hoog en bly :

Hy vond hoe flegt men is beraden,
 Wanneer men, met een trotschen geest,
 In voorfpoed en geluk geen nadrend onheil vreest,
 En andren fchamper durft verfmaden.

* * *

* *

DE VOS EN DE BYEN.

De Vos raakte in een strik, die loos verborgen lag,
 En was haast jammerlyk in lyen,
 Dewyl een grootē zwerm van Byen,
 Hem, met hare angels, priemde op 't heetste van den dag.
 Zyn makker, die dit ziet, laat hem geen raad ontbreken.
 Waar, vraagt hy, blyft beleid en moed?
 Hoe lang zult ge u van dit gebroed
 Nog zoo geduldig laten steken?
 Maak ras een eind van hun bedryf,
 Schud al de Byen van uw lyf,
 En laat niet langer toe dat ze u zoo deerlyk plagen:
 Of, zyt ge met myn hulp gediend,
 Ik zal, als een trouwhartig vriend,
 In weinig tyds het heir verjagen.
 't Gevangen Dier riep: doe dat niet:
 Ligt zoude dit bedryf my grooter kwellling baaren;
 Nu heb ik hoop dat myn verdriet,
 Hoe groot het thans ook zy, in 't kort weer zal bedaren,
 Deze aanval is wel zeer verwoed;
 Maar draag ik dien met kloeken moed;
 'k Heb dan geen zwarer pyn, dan die ik leed, te schroomen:
 Doch dwingt gy dezen zwerm om van myn lyf te gaan,
 Dan zal 'er daadlyk weer een ander leger komen,
 Waardoor de zwaarste pyn me op nieuw wordt aangedaan.

'k Wil van twee kwaden 't minste kiezen,
'k Mogt anders al myn hoop van uitkomst ligt verliezen.

DE DOOPSEEL.

Vermyd verstrooying van gedagten,
Zoo gy de ware rust begeert;
Veragt geen Fabel, die u leert,
Wat uit onagzaamheid al nadeel staat te wagten :
Het zy men zich als gek vertoon',
Het zy men brave luiden hoon',
Of 't voordeel, dat men wenscht, zie vlugten,
En sterke reden hebbe om groot verdriet te dugten.
Een Koopman, die by dag, by avond en by nacht,
Wanneer hy wakker lag of bezig was met droomen,
Steeds droomde van 't Kantoor en 't geen daar voor kon ko-
En naauwlyks ooit om iets dan om Negotie dagt, (men,
Moest eens, om zekre zaak te flyven,
Een doopseel van zyn eenig kind,
Gewonnen by zyn vrouw, die hem alleen bemint,
Met zynen naam en van noodwendig onderschryven.
Hy schreef alleen een woord of drie :
Twee kwamen wel te pas : het laatste, zoo wy agten,
Sproot uit verstrooying van gedagten.
Hy schreef JAN TEL en *Kompagnie*.

DE VOSSEN-WRAAK.

Een Arend, krom van bek, die 't Vossen nest beloerde,
En telkens, door zyne overmagt,
Een oude Vos haar kroost ontvoerde,
En 't by zyn eigen jongen bragt,
Zat, zonder regen, wind, of wild gediert te schroomen,
Gelegerd in den top van een' der hoogste boomen,
En dagt aan onheil noch gevaar.
De Vos was wapenloos, maar tilde 't onheil zwaar,
En peinsde dag en nacht, in gramschap fel ontfleken,
Om zich op 't allerstrengst te wreken.
Maar ach! het arme Dier was reis op reis bedugt
Dat al zyn peinzen niets zou baten.
Het had geen vlerken om te flygen in de lugt,
En moest zyn dierbaar kroost aan roofzugt overlaten;
Doch eindlyk durft het iets bestaan
Om zynen vyand aan te randen.
't Steekt, met een brandend hout, den boom van ondren aan:
Het vuur slaat schielyk voort, en doet den boom ontbranden.
Het Arendsnest raakt vol met rook,
De vogels zwymen door den smook:
Niet een van allen kan den hoogen nood ontkomen:
Zy sterven schielyk door den gloed.
De Vos heeft strenge wraak genomen.
Een listig vyand snijkt den stoutsten heldenmoed.

CHARLOTTE VEELPRAAT.

Een Dame van fatsoen, maar niet van zuivre zeden,
Wier man, om zyne bezigheden,
Niet zelden uit de Stad moest gaan,
Hield veel van goed bezoek, zag dikwyls jonge Heeren,
En elk bood zich gewillig aan
Om met een vrouw van rang als vriend te converferen.
Zy vond, op zekren tyd, zich in een' grooten kring
Van vrienden; haar Gemaal was een der medgezellen.
Men koutte, sprak van de eene en andre beuzeling,
En eindlyk ging men aan 't vertellen.
Mevrouw kreeg ook een beurt, en wist wat noodig was
Om de ooren aan haar taal te binden.
Haar woordenryke tong zeide alles net van pas :
't Gezelschap moest vermaak in hare sprookjes vinden.
Haar vuur en yver kregen kragt,
Naar mate haar verhaal de vrienden meer mogt smaken.
Zy gaf, in haar verhaal, een juist berigt van zaken,
Van alles wat, in zekren nagt,
In 't slaapvetrek van een Mevrouw was voorgevallen,
Terwyl ze, in 't afzyn van haar' man,
Genoegen vond om ('t geen gemaklyk wezen kan)
Met haren minnaar wat te mallen.
Maar, toen ze in 't midden van de vreugd,
(Zoo ging zy voort met hare reden)

Niet

Niet droomde dan van zielsgeneugt,
 Kwam op het onverwagtst de Huisvoogd binnen treden.
 Bedenk eens wat bekommering
 My in dat oogenblik beving!...
 Hier brak de bommel uit : de vrouw had zich versproken.
 Elk stond verbaasd op deze taal,
 En de uitflag van dit zot verhaal
 Was dat zy van haare eer voor altoos was verflooken.

DE VOS EN DE KAT.

De Vos ging met de Kat op weg :
 Zy raakten bezig, onder 't wandlen,
 Met van den aart van regt en billykheid te handlen :
 Zy prezen 't heilig regt door meer dan een gezeg.
 Zy zagen, onder 't stigtlyk praten,
 Een Wolf, die, dol en uitgelaten,
 Op d' open weg te voorschyn kwam.
 Hy greep in woede een weerloos Lam,
 En 't weerloos diertje kon den aanval niet ontloopen,
 Maar moest dien met den dood bekoopen.
 O! riep de Kat, wat wreed, wat onregtvaardig doen!
 Moet hy dit vreedzaam schaap verslinden?
 Kon Slokop zyne maag niet met iets anders voen?
 Kon hy tot spyze in 't bosch geen struik of eekels vinden?
 De Vos liet zich nog sterker uit,
 En zei : wat heeft het schaap misdreven?

Kon deze Wolf, zoo heer op buit,
 Niet zonder zulk een Bloedschuld leven?
 Terwyl zy dus, verstoord en gram,
 Naby een boerenfulp geraakten,
 Geviel het dat de Vos van verre een Hoen vernam,
 Waarna zyn hart en tanden haakten;
 Waarom hy 't naliep, 't kreeg en at.
 Daarna verſchafte een Rot, die aantrok, zonder vrezē,
 Een lekkre maalyd aan de Kat,
 Die toonde net zoo wreed als Wolf en Vos te wezen.
 Een Spin zat in haar webbe alleen,
 En ſprak, terwyl ze op 't Schouwſpel ſlaarde,
 Wat boosheid! wat geweld! Daar gaan de monſters heen.
 Maar denk niet dat de Spin een enkel Vliegje ſpaarde.
 Zoo gaat het menigwerf: men vloekt in andren 't kwaad,
 Het geen men reis op reis begaat.

HET TWEEGEVEGT.

Wat ſtelt ge, ô moedige Oorlogsknegten,
 Uw glorie in de zugt van lyf om lyf te vegten?
 Toont die gewoonte uw dapperheid,
 Uw groote ziel, uw klock beleid?
 Ô Neen! zy toont een drift, een lage drift tot moorden.
 Zy had haar' oofprong in een' tyd,
 Toen onbeſchaafdheid heerschte in 't ongezellig Noorden:
 Zy wyk' nu ieder volk zich aan beſchaafdheid wydt.

Hoe

Hoe wys wordt deze drift beteugeld door de wetten!

Gustaaf Adolf, die haar met regt

Verfoeid heeft, duldde, toen zyn magt het kon beletten,

In 't Zweedsche Ryk geen tweegevegt.

Hem dagt, hy zou zyn volk van de oude kwaal genezen,

Wanneer slegts elk, die, woest van aart,

Zich zelve regt deed door het zwaard,

Met schande werd ter dood verwezen.

Die wet, zoo nuttig, wys en goed,

Werd elk bekend gemaakt, om dus den overmoed,

Waar 't mooglyk, in zyn' loop te keeren.

Welhaast ontstond een felle twist,

Die 't punt van eerbetrof, by twee voornamen Heeren.

't Geschil rees hoog: men sprak: het word' door 't staal
(bessist.

't Is noodig, voer men voort, dat wy den Koning spreken,

En hem met ernst om vryheid smeeken

Om dezen twist, zoo sterk en hoog,

Van zoo veel aanbelang, te slegten door den degen,

Op dat de nieuwe wet, die ingang heeft gekregen,

In ons geval niet gelden moog'.

Het ernstig aanzoek was den Vorst naauw voorgekomen,

Of hy, die reden had voor 't geven van zyn wet,

Heeft met verwondering die dwaze drift vernomen,

En tegen dit verzoek zich juist niet sterk verzet.

Hy stelde zelf de plaats, waar 't paar zyn' moed zou toonen,

Hy noemde by de plaats den tyd:

Gustaaf had lust om dezen stryd

Verzeld van zynen stoer en lyswagt by te wonen.

Het Krygsvolk sloot een' ring rondom de dappre twee.

Myn zoon, geboren om de kroon na mynen dood
 (Ik hoop tot nut van 't Volk en tot zyne eer) te dragen,
 Moet ook, in 't leerzaamst van zyn dagen,
 De wysheid leeren van myn' waardften gunstgenoot:
 'k Weet niet aan wien myn hart dien post zal toevertrouwen,
 Tenzy gy zelf hem de eer vergunt,
 Mitranes, dat hy u als meester mag aanschouwen.
 Doe my den grootften dienst, dien ge ooit bewyzen kunt.
 Een Prins, geboren tot regeeren,
 Moet, in zyn vorderende jeugd,
 Niet daaglyks aan het Hof verkeeren:
 Daar brengt noch zedeleer noch voorbeeld hem ter deugd.
 't Is best in 't stil verblyf, van drok gewoel gefcheiden,
 Daar niets het jeugdig hart ontftigt,
 Hem tot de kennis van zyn' pligt,
 Tot fmaak voor 't hoogfte goed te leiden.
 'k Weet dat hem, door uw' wyzen raad,
 In 't eenzaam landverblyf, waarin gy rust zult vinden,
 En door het voorbeeld van uw wyze boezemvrienden,
 Een hoog geluk te wagten staat.
 Mitraan verliet het Hof met zyne voedfterlingen.
 Zyn Zoon voldeed aan zynen wensch:
 Maar 's Vorften Zoon liet zich door tugt noch reden dwingen,
 En fpeelde weinig van een wys en deugdzaam mensch.
 Mitranes keerde, na verloop van zeven jaren,
 Toen beide Zoons volwasfen waren,
 Naar 't Hof van Koning Kosroës.
 De Vorst zag, met vermaak, zyn' Telg terug gekomen;
 Doch vond welhaast dat Arzazes,
 Niet naar zyn' wensch had toegenomen

In iets, dat Vorsten past, of dient tot hun geluk.
De Zoon zyns vriends gaf blyk van groote vorderingen.
't Verschil, dat zichtbaar was in deze jongelingen,
Vervulde 's Vaders geest met ongemeeenen druk.

Mitranes moest, na weinig dagen,
Zyn' Koning bitter hooren klagen.

De Vorst vroeg hem den grond van die mislukking af:
Het antwoord was: ik moest die klagten,
Myn Koning, uit uw' mond verwagten.

Myn Zoon, opmerkzaam op de lesfen, die ik gaf,
Beantwoordt aan myn hoop, voldoet aan myn verlangen.

En heeft myn' raad met vrugt ontvangen:
Hy wist dat hem de gunst van menschen noodig was;
Maar de uwe, tot de kroon geboren,
Begreep niet dat hy zich aan eenig mensch moest stooren.
Ik, sprak hy, ben een Vorst; myn gunst komt elk te pas.

JANTJE, OVER 'T VERLIES VAN ZYN
MOEDERS PROCES.

Het lust ons kindren, die bekooren,
Wanneer ze, in hunne eenvoudigheid
Iets zeggen, dat het hart hun op het tongje leidt,
In 't kinderlyk gesnap te hooren.

Een Weduwvrouw van hoogen staat
Had, tot verwondring van haar' wyzen Advokaat,

Door

Myn zoon, geboren om de kroon na mynen dood
 (Ik hoop tot nut van 't Volk en tot zyne eer) te dragen,
 Moet ook, in 't leerzaamst van zyn dagen,
 De wysheid leeren van myn' waardsten gunstgenoot :
 'k Weet niet aan wien myn hart dien post zal toevertrouwen,
 Tenzy gy zelf hem de eer vergunt,
 Mitranes, dat hy u als meester mag aanschouwen.
 Doe my den grootsten dienst, dien ge ooit bewyzen kunt.
 Een Prins, geboren tot regeeren,
 Moet, in zyn vorderende jeugd,
 Niet daaglyks aan het Hof verkeeren :
 Daar hrengt noch zedeleer noch voorbeeld hem ter deugd.
 't Is best in 't stil verblyf, van drok gewoel gefcheiden,
 Daar niets het jeugdig hart ontfigt,
 Hem tot de kennis van zyn' plicht,
 Tot smaak voor 't hoogste goed te leiden.
 'k Weet dat hem, door uw' wyzen raad,
 In 't eenzaam landverblyf, waarin gy rust zult vinden,
 En door het voorbeeld van uw wyze boezemvrienden,
 Een hoog geluk te wagten staat.
 Mitraan verliet het Hof met zyne voedsterlingen.
 Zyn Zoon voldeed aan zynen wensch :
 Maar 's Vorsten Zoon liet zich doortugt noch reden dwingen,
 En spelde weinig van een wys en deugdzaam mensch.
 Mitranes keerde, na verloop van zeven jaren,
 Toen beide Zoons volwasfen waren,
 Naar 't Hof van Koning Kosroës.
 De Vorst zag, met vermaak, zyn' Telg terug gekomen ;
 Doch vond welhaast dat Arzazes,
 Niet naar zyn' wensch had toegenomen

In iets, dat Vorsten past, of dient tot hun geluk.
De Zoon zyus vriends gaf blyk van groote vorderingen.
't Verschil, dat zigbaar was in deze jongelingen,
Vervulde 's Vaders geest met ongemeenen druk.

Mitrane moest, na weinig dagen,

Zyn' Koning bitter hooren klagen.

De Vorst vroeg hem den grond van die mislukking af:

Het antwoord was: ik moest die klagten,

Myn Koning, uit uw' mond verwagten.

Myn Zoon, opmerkzaam op de lesfen, die ik gaf,

Beantwoordt aan myn hoop, voldoet aan myn verlangen;

En heeft myn' raad met vrugt ontvangen:

Hy wist dat hem de gunst van menschen noodig was;

Maar de uwe, tot de kroon geboren,

Begreep niet dat hy zich aan eenig mensch moest stooren.

Ik, sprak hy, ben een Vorst; myn gunst komt elk te pas.

JANTJE, OVER 'T VERLIES VAN ZYN MOEDERS PROCES.

Het lust ons kindren, die bekooren,
Wanneer ze, in hunne eenvoudigheid
Iets zeggen, dat het hart hun op het tongje leidt,
In 't kinderlyk gefnap te hooren.

Een Weduwvrouw van hoogen staat
Had, tot verwondring van haar' wyzen Advokaat,

Door

Door de uitspraak van den hoogen Raad,
 Een wigtig pleitgeding verloren.
 Haar Zoontje, een kind van zeven jaar,
 Hoort, wyl hy bezig is met zyne kinderspellen,
 Dit deerlyk nieuws aan zyn Mama vertellen :
 Hy werpt zyn speeltuig weg; hy lacht, en nadert haar,
 Ja zegt : nu zal uw Jantje zingen,
 Mamaatjelijef, ik ben zoo blyd.
 Dat lelyke Proces is weg: gy zyt het kwyt.
 Procesfen zyn tog malle dingen.
 Ik heb het wel gemerkt : gy zugtte als gy maar zat,
 Zoo lang als gy 't Proces nog hadt.

ZUGT TOT VRYHEID.

Een jonge Wilde, die in Frankryk was gebragt,
 En daar een' meester had gevonden,
 Die, heusch van aart, van inborst zagt,
 Hem telkens vaster had aan zynen dienst gebonden,
 Gedroeg zich wel te vrede en bly,
 En had geen denkbeeld van den last der slaverny.
 Men vroeg hem of, hy nu wel immer zou begeeren,
 Weer naar zyn Vaderland te keeren?
 Och! ja (zoo sprak hy zugtend) ja!
 Men zend' my naar Amerika.
 Men wilde graag den grond van die verkiezing weten ;

Hy

Hy gaf 'erdeze reden van:

'k Mag hier, wanneer 't my lust, nooit slapen of nooit eten:

'k Moet altyd wagten tot myn Meester honger heeft

Of tot hy zich naar bed begeeft.

HUIS - CATECHIZATIE.

Een driftig Predikant, van wien het volk moest leeren

Wat in den Godsdienst noodig was,

Verkoos in 't onderwys, dat hy voor kindren las,

Het Oude Testament heel deftig te expliceren.

Toen hy aan 't geen men vindt gemeld van Bileam,

En 't spreken van den Ezel kwam,

Vertoonde een kleine knaap een grimlach in zyn wezen.

De gramschap van den Predikant

Was in een oogenblik geweldig hoog gerezen.

Hy gromde, en dreigde, en gaf een blyk van zyn verstand

Door veel bewyzen voor te dragen,

Die toonden dat men hier geen tegenspraak mocht wagen:

Want dat een Ezel, dag aan dag,

Verstaanbre menschentaal kon spreken,

Wanneer hy slegts een' Engel zag,

Gewapend met een zwaard om iemand dood te steken.

De jonge lachte op deze taal,

En zelfs nog ruim zoo hard en sterk als de eerste maal.

De Farheer kon zich niet bedwingen

Om,

Om, door zyn drift vervoerd, naar 't knaapje toe te springen;
 Hy fchopte hem met zynen voet;
 Hy gaf, uit gramfchap, hem een slag of drie om de ooren,
 En tierde als zinloos en verwoed.
 De Leerling liet zich toen met deze woorden hooren:
 O Dominé ontfchuldig my;
 'k Stel vast dat de Ezel heeft gefproken net als gy.
 Maar heeft hy (als ik dit mag vragen)
 Ook eveneens als gy gefchopt, geraasd, geflagen?

S T O F F E L * * *

Een lompert van een knegt, die lezen kon noch fchryven,
 En egter in zyn' dienst mogt blyven,
 Om dat men alles op zyn trouw kon laten ftaan,
 Was met zyn' Heer op reis gegaan.
 Hy hoopte daaglyks (was by het vertrek zyn zeggen)
 Zich op het fchryven toe te leggen;
 Op dat hy, reis op reis, aan vriend en bloedverwant
 Al, wat hy buiten 't Vaderland
 Maar meldenswaardig vond, in Brieven mogt verhalen,
 En zeggen waar hy al moest dwalen;
 Doch dag aan dag op reis, vergat de goede knegt
 Wat hy aan elk had toegezegd.
 Hy dagt niet aan de kunst, die hy beflaat te leeren
 Zo goed als de allergrootfte Heeren.
 Maar zeker vóórval bragt hem onverwagt in 't hoofd

Hoe

Hoe hy aan velen had beloofd
 Met ongemene vlyt zyn poging aan te wenden
 Om hun gefchreven fchriift te zenden.

Zyn Meester toefde een week in zekre groote Stad,
 Waar hy een goede Herberg had.
 Hy hield zich 's avonds thuis, en kon zyn' tyd befteeden,
 Met de eene of andre bezigheden,
 Wanneer het een of aer by toeval hem ontfak,
 Dat in zyn' zak of mantel ftak;
 Doch hy ging nooit alleen: wat hy ook moest verrigten,
 Riep hy zyn' knecht om hem te lichtren.
 't Gevoel van zekren drang dreef eens den Jonker aan
 Om fcheurpapiertjes heen te gaan.
 De zak van zynen rok, in 't fleepverrek gehangen,
 Zou ruim voldoen aan zyn verlangen.
 Hy belde: Joris kwam: „kom Joris; gaa eens mede,
 „En licht my met een kaars of twee”.
 't Gefchiedde: Joris lichtte, opdat men niet mogt dwalen
 In 't geen men tot gebruik ging halen.
 De Heer vond wat hy zegt: een Rouwbrieff van een' vriend
 Had, na 't ontvangen, uitgediend.
 'k Mag (fprak hy by zichzelve) dien Brieff gerust verfcheuren:
 Want telkens zal ik hem betreuren,
 Wanneer myn oog dat lak, die zwarte randen ziet.
 Maar Joris fchreeuwde: doe het niet.
 Geef my den Brieff, myn Heer: verfcheur hem niet een ziertje,
 'k Geef reis op reis een fchoon pampiertje,
 Voor iedren Brieff, dien gy na 't lezen fcheuren kunt:
 En wordt my deze wensch gegund,

Dan houde ik vast myn woord aan vrienden en bekenden :

'k Zal hun die Brieven overzenden.

'k Heb wel beloofd, dat ik die schryven zou, myn Heer!

Maar 'k vrees dat ik nooit schryven leer !

OVERZEESCHE JAN.

'k **Z**al, in myn Fabels, meer van deugden en gebreken,
Van lompe en schrandre knegten spreken.

Nu zing ik van 't gedrag van Overzeefchen Jan ,
Die diende by een' Edelman.

Zyn Heer was eens te gast; entegens de uur van scheiden
Moest Jan hem halen van de plaats ,

Waar de eedle Jonker zich vermaakte met zyn maats.

Hy was 'er op zyn tyd, en liet zich niet verbeiden.

Toen ieder naar de voordeur trad,

En van den Heer, die hen trakteerde ,

Op 't vriendlykst affcheid voor dien dag genomen had,

Was 't of men hier elkaar nog complimenten leerde.

Elk bleef al buigend in het ruime voorhuis staan.

Mentwistre op 't allersterkst; geen mensch wou de eerste gaan:

Elk deed zyn best om uit beleefdheid dir te ontleggen.

In 't eind liet zich de Heer van onzen Jan gezeggen ,

Dewyl 't gezelschap 't zoo verstond.

In 't uitgaan boog hy zich op 't nedrigst tot den grond;

Maar Jan begreep dat hy zyn' plicht niet zou betragten,

Wan-

Wanneer hy niet terflood vertrok na zynen Heer.

De komplimentenklugt begon ten eerften weer ;

Doch hy was niet van zin te wagten.

Hy gaf niet om het hoofsch gebrui

Van die wellevende Edellui ,

Maar pastte om door humn' kring met allen spoed te hooren ,

En was de tweede man , die uit de huisdeur kwam.

Zyn meester , die dit kwalyk nam ,

Deed hem een scherpe les tot zyn bevreemding hooren.

De onnoosle hals kreeg dit verbod :

Verftout u nimmer weer , jou fchurk , jou lompe zot ,

Op welken tyd of plaats , by wat gelegenheden ,

Gy luiden van fatfoen voor open deuren ziet ;

Eer gy den laaften Heer zaagt uitgaan , voort te treden.

De ful vergat die leering niet ,

Maar toonde eerlang dat hy opregt had voorgenomen

Om , met onkreukbre trouw , zyn pligten na te komen.

De Jonker kreeg , maar kort na dit geftreng bevel ,

Na dat hy 's middags had gegeten ,

Begeerte om uit te gaan , en deed zyn' dienaar weten ,

Waar hy hem halen moest : de knegt begreep het wel.

De tyd wanneer , de plaats van waar werd juist befchreven.

't Was by een' vriend van 't buitenleven ,

Die , flegts een uurtje van de Stad ,

Eene aangename landhoef had ,

Waar Jan zyn' Heer ten zeven uren

Moest komen halen met de Chaife , en later niet :

Myn Heer moest 's avonds nog met iemand van zyn bureu

Souperen , 't geen hy zelden liet.

De Dienaar was gereed om op zyn' tyd te komen :

Hy was voor zesfen reeds op weg.
 Nu, dagt hy by zich zelv', heb ik geen kwaad te schroomen:
 'k Ben inderdaad een vent van fmedig overleg.
 Ik neem net zoo veel tyds om met de Chais te ryden,
 Als ik van nooden heb, wanneer ik loopen moet:
 Nu komt het ongetwyffeld goed
 Al houdt me een toeval op: het kan een weinig lyden.
 Met die gedagten reed hy voort,
 En kwam vry fpoedig aan de Poort;
 Daar zag hy eenen troep van Juffers en van Heeren
 Naar buiten treden om zich zelf te diverteren,
 En, in bekoorlyk weer, in 't aangenaamst faizoen,
 Eene avondwandeling te doen,
 Een oogenblik daarna kwam weer een Heer van buiten:
 Terftond kwam weer een ander aan.
 Dit deed d' onnooslen hals befluiten
 Om voor een poosje van het rytuig af te gaan,
 En eens in 't rond te zien, zoo ver zyn oog kon ftrekken,
 Of hy nog ergens lui van aanzien mogt ontdekken,
 Wien hy, zoo als zyn Heer uitdruklyk had gezegd,
 De voortogt door de deur volftrekt moest overlaten.
 Hy zag nu links dan regts; en uit verfcheiden ftraten
 Kwam telkens iemand voor het oog van onzen knegt,
 Dien hy met eerbied moest befchouwen,
 En voor een Dame of Heer van vry wat aanzien houwen.
 Hy bond zyn Paard dan vast, en nam het fterk befluit
 Om niet weer op zyn Chais te ftygen,
 Voor hy geen Dame of Heer meer in 't gezigt kon krygen,
 Die uit de Poort zou gaan. Staag flapte de een 'er uit,
 En de ander kwam 'er weder binnen.

Hy

Hy boog voor elk tot de aarde toe,
 En dorst, al wierd hy 't wagten moe,
 Nog niet op 'trytulg gaan. 't Ging 't Heerschap aan de zinnen
 Dat hy een uur byna moest wagten naar zyn Jan :
 Hy dagt niet anders of de vent had onderwegen
 Een droevig ongeluk gekregen,
 En was reeds een gestorven man.
 Men hoorde nu de klok van agten;
 De Jonker had geen' lust om 't langer af te wagten,
 Maar nam de beenen op, en vloog langs 't wandelpad.
 Hy kwam vry schielyk in de Stad;
 Daar zag hy voort zyn paard aan eenen boom gebonden;
 Daar werd de Dienaar by gevonden,
 Die, met den hoed van 't hoofd, zich telkens nedrig boog.
 Nu kreeg hy ook zyn' Heer in 't oog,
 En riep : myn Heer, wat ben ik bly met u te aanschouwen!
 Ik ben een uur of drie, door luiden van fatsoen,
 In 't uitgaan van de deur, zoo byster opgehouden.
 'k Moest wagten; 'k wist myn' pligt; en dorst niet anders doen.
 De Jonker lachte, en kon den flokker niet bekyven:
 Hy zei, nu met den sul begaan,
 Dat hy 't bevel om 't laatst voor eene deur te blyven,
 Maar van een Huisdeur had verstaan.

 'T ONTDEKT GEHEIM.

Te dikwerf zal men 't zich beklagen,
 Wanneer men aan een' knecht te veel heeft opgedragen,
 En hem geheimen toevertrouwd,
 Die hy maar zelden by zich houdt.
 Op zekren Zondag liet een Heer by goede vrienden
 Zich tegens 't middagmaal, met andre gasten, vinden.
 Men sprak, voor 't middagmaal, van 't aangenaam seizoen,
 Van 't schoon der lieve buitenwegen.
 't Gezelschap had welhaast, door 't praten, lust gekregen
 Om eens te wandlen na den noon.
 Elk zei volmondig dat een wandling hem zou smaken,
 Behalven hy, van wien wy spraken.
 Hy had een reden van belet;
 Want een aanzienlyk man, met wien hy iets moest handlen,
 Had hem, na ctenstyd, juist plaats en uur gezet,
 Zoodat hy waarlyk niet kon wandlen.
 Dit gaf hy voor, maar 't was zoo niet:
 Hy had, gelyk wel meer geschiedt,
 Zich aan een Dame, die hy ergens had gevonden,
 Op 't plegtigst, door zyn woord, verbonden..
 Dat hy op Zondag, na den noon,
 Omtrent den theetyd zoude aan hare woning komen;
 Hy had ook waarlyk voorgenomen
 Om die visse dan te doen.

Doch

Doch 't loopje mogt hem weinig baten :
 De Dames hielden sterk om zyn gezelschap aan.
 Hy kon 't verzoek niet tegenstaan ,
 En liet zich in het eind bepraten.
 Zyn knegt was in de buurt : hy zond , en Hendrik kwam ,
 Zooras hy 's Meesters last vernam.
 Hein (sprak hy zagties , zoodat hem geen mensch kon hooren)
 Gaa spoedig naar Mevrouw Lizard ,
 En zeg , dat ik vandaag de occasie heb verloren
 Van haar te komen zien , 't geen my geweldig smart.
 Vraag tevens of zy de huur wil stellen ,
 Wanneer ik morgen haar kan zien ;
 En kom , zooras als 't kan geschiën ,
 Hier weer , om spoedig my haar antwoord te vertellen :
 Doch zorg omzigtig dat gy dan
 Niet van een Dame spreekt , maar van een' Edelman :
 Men hoeft hier myn gedrag zoo netjes niet te weten.
 De knegt vertrok : men raakte aan 't eten ,
 En voor het einde van het maal
 Was Hendrik al terug : men liet hem in de zaal ,
 Waar hy zich by zyn' Heer' vervoegde ,
 En zei , zoo luid dat hy door elk , van woord tot woord ,
 In 't geen hy meldde , werd gehoord ,
 Dat de Edelman zich met de boodschap zeer vernoegde ,
 En duidlyk had gezegd dat hem des andren daags
 't Bezoek gelegen kwam , wanneer 't zyn Heer zou schikken ,
 't Kwam voor of na den middag slaags.
 De Jonker toonde , door zyn' dienaar toe te knikken ,
 Dat hy genoeg nam in 't Spel.
 Hoe , vroeg hy , voer myn Vriend ? was hy gezond en wel ?

Ja, was het antwoord, Heer, zoo veel als ik kon merken.
 Hy had zoo even zyn Pellisse eerst aangedaan,
 En vatte, toen ik kwam, juist zynen waayer aan.
 Hy maakte zich, naar 't scheen, reisvaardig om te kerken.
 Hierop rees 't algemeen gelach :
 Een lompe knecht bragt hier geheimen aan den dag.

BEGROETING VAN EENEN KONING.

Der Franschen Koning deed (mendenk niet dat ik jokk',
 't Geval is waarlyk in geschrift ons nagelaten)
 Een reisje door een deel der uitgebreide Staten,
 En ook naar zekre Stad van Neder Languedok.
 Dewyl daar slegts één Burger woonde,
 Die ooit Parys gezien, en dus bevonden had,
 Hoe, als de Koning zich in 't openbaar vertoonde,
 Men hem begroette in zulk een Stad,
 Was 't eerste werk om hem te spreken,
 Te vragen om zyn raad in zulk een wigtig stuk,
 Opdat aan 't plegtig werk, by louter ongeluk,
 Geen deftig aanzien mogt ontbreken.
 Men zocht en vond hem ras: hy was by elk bekend.
 Hy moest op 't Raadhuis voor den agtbren Raad verschynen,
 Hy kwam: men sprak hem aan: och! zei de President,
 Onze ongerustheid moet verdwynen,
 Wanneer ge in zekre zaak ons uwe hulp wilt bien,

Gy hebt, bereisde Heer ! gy hebt Parys gezien ;
Gy kunt voldoen aan ons verlangen ,
En zeggen hoe men best den Koning zal ontvangen :
Op morgen komt zyn Majesteit.
Hy wil, zoo zeide ons een van zyne beste vrienden,
Zich in deez' Raadzaal laten vinden :
Van daag wordt dit vertrek voor onzen Vorst bereid,
De billykheid vereischt, dit kunnen we allen denken,
Dat hier dan een Commissie zy ,
Die hem begroete, uit naam der gantsche Burgery.
't Is billyk dat wy hem ook 't een of ander schenken :
De vraag is enkel hoe en wat.
Al wat wy hebben in de Stad
Bestaat in Appels en in Vygen ;
Wy kunnen hier van daag geen andre Vruchten krygen.
De vraag, waarop men antwoord wagt,
Is nu wat gy gevoeglykst agt :
Is 't best, geef ons tog raad, want wy zyn onbedreven,
Dat we Appels aan den Vorst, of dat we Vygen geven?
En zeg ons hoe wy, met fatsoen,
Onze aanspraak by de gift behoorlyk zullen doen.
De man, wiens hulp men zocht, door hem om raad te vragen,
Wist weinig van de zaak : hy was geen schrandre geest :
Hy had Parys bezocht, maar slegts voor weinig dagen,
En was 'er nooit aan 't Hof geweest.
Hy agte 't egter niet geraen voor zyn belangen
't Beleefd verzoek vergeefs te ontvangen,
Maar droeg zich of hy vry wat raad wist in de zaak.
Myn Heeren ! sprak hy, 'k vind, met ongemeen vermaak,
My tot uw' Raadsman uitgekoren,

En zal met nedrigheid u myn advys doen hooren,
't Is best dat gy den Vorst uw lekkre Vygen biedt;
'k Ben voor 't geschenk van de Appels niet.

Om alles zoo 't behoort en deftig uit te voeren,
Opdat men elk den mond tot onzen lof doe roeren,
Is 't noodig dat men zes versierde korven haal',
En die met Vygen vull' : ik zelf zal de eerste dragen.
Benoemt vyf andren naar uw eigen welbehagen,
Die met hun kostbre fragt my volgen in de zaal :

Maar elk van hun moet naarstig letten
Hoe ik myn voeten zal verzetten,
Hoe ik myn gantleke houding schikk',
En alles net zoo doen als ik.

Men pryst zyn goeden raad ; agt hem den voorrang waardig
Benoemt een vyftal , dat zou vliegen van zyn hand.

De korven waren 's avonds vaardig,
En vol met Vygen tot den rand.

't Was alles klaar : men kon fiolen laten zorgen ;
Men fleep dien nacht tot aan den morgen,
En egter rees men tyds genoeg.

Dit was , zoo 't wezen moest : de Koning kwam al vroeg.

Men deed , zooras hy in het Regthuis was gezeten ,
Den Vorst door eenen Bode weten,
Hoe de agtbre Raad van deze Stad

Zes mannen , uit de bloem van hare burgerfcharen ,
Aan zyne Majesteit met last gezonden had ,
En dat zy voor de deur met hun geschenken waren.

De Koning vond dit zoo beleefd ,
Dat hy bevel gegeven heeft ,
Om die oplettende onderzaten

Geen

Geen oogenblik te laten wagten, maar terflond
 Hen in 't gehoorvertrek te laten,
 Het geen 't gezelschap in den Vorst hoogst loflyk vond,
 De boodschap werd gedaan : men kon naar binnen slapen.
 Hy, die geleider was van dezen burgerstoet,
 Was vol van yver, maar hy dagt, in zynen moed,
 Niet om het afgaan van twee trappen,
 Schoon hy een dag geleén nog in de kamer was.
 Hy liep regt toe regt aan, en deed een' valschen pas,
 Zoodat hy moest voorover vallen.
 Dit voorbeeld werd gevolgd door allen,
 Die meenden dat de daad van hem, die hen geleidt,
 Behoorde tot de plegtigheid,
 En dat men dus, met suifebollen,
 Den Koning 't compliment, met zwier, te maken had,
 Dat al de Vygen uit de korven moesten rollen.
 De leidsman rees weer op tot berging van zyn gat.
 Dit deed het vyftal ook : zy, die den Vorst verzelden,
 Bedwongen, op dit vreemd gedrag,
 In 's Vorsten byzyn zelfs, zich niet vanluid gelach,
 En wierpen Vygen naar den kop van deze helden.
 Zy raakten, met een heele huid,
 De kamer en het Regthuis uit.
 Hy, die den voortogt hield, en zag dat zyn gezellen
 Begrepen dat hy 't compliment
 In orde had gedaan, ging naar den President,
 Om nevens hen 't voldoen der boodschap te vertellen.
 Hy voerde 't woord, en zei : de Koning en zyn stoet
 Zyn van ons, zoo 't behoort, met nedrigheid begroet.
 't Is ons gelukt, by 't nederfchieten,

De

De Vygenkorven leeg te gieten.
Het hoofsch gezelschap was voldaan,
En lachte ons op het vriendlykst aan;
Men wilde met elkaër en ons zich diverteren :
Men wierp elkaër en ons met Vygen naer 't gezigt ;
Doch onze boodschap was verrigt;
Wy lieten 't gooyen voor de Heeren.
Wy keerden weer, in 't hart verheugd
Dat onze last niet was om Appels uit te deelen.
Met Vygen gooit men zagt : men lacht om deze vreugd,
Maar Appels zyn te hard , men kan 'er niet meê spelen.
Elk was met hem van dat begrip.
Men dankte hem : hy was en bleef het roer van 't fchip.

GEZANGEN.

LIEFDE OM 'T GELD.

Zoo g', ô Vriend! u ooit laat branden,
Door een lonkend aangezigt,
Of door twee yvooren handen,
Dan is u het hoofd te ligt:
Want de min heeft geen vermogen,
Noch in handen noch in oogen.

Liefde krygt alleen haar' luister,
Van het schoon en glinstrend goud.
Zonder dat is ze al te duister,
En geheel verslaauwd en koud.
Had Kupied geen gouden schigten,
Waar zou hy tog brand meê stigten?

Boog en koker kan niet maken,
Zoo zyn pyl niet is verguld.
't Goud alleen kan harten raken,
Maar de pyl heeft nimmer schuld.
Trot een pyl van lood uw zinnen,
Gy zoudt haten en niet minnen.

'k Weet nogthans wat sterke banden
Ware schoonheid aan my geeft.
'k Zal tot haar in liefde branden,
Die bekoorlykheden geeft,

Mer

Met een koffer vol dukaten.

'k Zal die minnen , en niet haten.

'k Wil geen fchat noch wellust zoeken

Op Parnas maar in Peru.

Al de rest zal ik vervloeken.

Wat is enkle fchoonheid nu !

Wordt een meisje als ryk geprezen ,

Zeker zal z' ook deugdzaam wezen.

Tegenzang.

Zoo gy ooit , ô Vriend ! wilt minnen ,

Wilt geen agt ftaan op het goud ;

Haat een Vrouw met wyze zinnen ,

Zorg dat g' om de fchoonheid trouwt.

Schoonheid is den mensch gegeven ,

Om de liefde te doen leven.

Haat de zothed van de waereld ,

Die geblinddoekt door het geld ,

Slegts op Juffers wel bepaereld ,

Al haar ziel en zinnen fteft :

Want het zyn geen beste zaken ,

Daar het goud de min moet maken.

Wil met zorg de trotschheid fchouwen ,

Die in ryke bruiden leeft ;

Wyl men altyd in de vrouwen ,

By het geld ook hoogmoed heeft.

Wilt g' een ryke vrouw verkrygen ,

Leer dan vry met fchande zwygen.

Wyze

Wyze vrouwen van gelyken
Zult ge meê vol hoogmoed zien,
Wyl z' al, even als de ryken,
Willen over u gebiën.
Wie zou zulk een Wysheid roemen,
En niet liever zothed noemen ?

Schoonheid is alleen gegeven,
Tot versierzel aan een vrouw,
Om de liefde te doen leven,
Door de banden van de trouw.
Zonder die zyn al haar gaven,
In een' donkren nagt begraven.

Slotzang.

Wat kan ydle schoonheid baten ?
Die verdwynt gelyk de wind.
Wat zyn tonnen vol dukaten ,
Als g' 'er nimmer rust by vindt ?
Hy, die 't meeste heeft van dezen,
Kan nog gantsch t' onvrede wezen.

Wie zal tog op schoonheid roemen,
Die de tyd kan neder slaan,
Eveneens gelyk de bloemen,
Die in eenen nagt vergaan ?
Bloemen, zeg ik, welker bladen,
Slangen voên om ons te schaden.

Rykdom! ydelst' aller dingen,
 Wie is 't, die op u vertrouwt?
 Wie kan t' uwer cere zingen,
 Wyl g' alleen bestaat uit goud,
 't Welk, hoe schoon, hoe hoog van luister,
 Drukt en doodt, en sleept in 't duister?

Alles kan de tyd vernielen,
 't Zy hoe magtig, ryk of schoon.
 Maar by welgeboren zielen,
 Houdt de D E U G D haar gloriëkroon.
 't Ware schoon, de regte schatten,
 Kan de ziel alleen bevatten.

Wilt gy my, ô Min! doen leven,
 In een aangename pyn,
 Wil my dan een Juffer geven,
 Die en schoon en ryk moog' zyn.
 Maar regt ryk en schoon zyn dezen,
 Die de deugd regt wys doet wezen.

ZANG NA HET SMOOKEN VAN EEN PYPJE.

Wyl ik hier dus aan den haard,
 Met myn oogen gantsch naar d' aard',
 En 't gemoed en 't hoofd bezwaard,
 Zat een pyp te dampen,

Dagt

Dagt ik aan de rampen,
Die myn ziel onschuldig draagt,
En daar my 't geval meê plaagt.

Hoop, die telkens my verblydt,
Schoon ze my, van tyd tot tyd,
Leert hoe 't hart door uitfel lydt,

Zegt dat ik d' ellenden

Schielyk zal zien enden :

En belooft my meer ten loon
Dan een Keizerlyke Kroon.

Maar myn pyp is niet tot asch,
Of ik vind my even ras,
Die ik voor het rooken was.

'k Voel weer d' oude pynen,

'k Zie de hoop verdwynen,

Als de rook in d' ydle lugt.

Hoop en rook zyn my ontvlugt.

'k Heb dan menigwerf gezeid,

'k Vind maar weinig onderscheid

In een mensch, door hoop geveid,

En een' Vriend van 't smooken,

Die zich voedt met rooken.

Geeft een pyp maar enkel smook,

Hoop is weinig meer dan rook,

VERLIEFDE HANS.

Ik heb het by myn zolen ,
Dan eindlyk op myn huid.
Myn hartje brandt als kolen,
En springt myn vel schier uit.
De stralen van uw oogen,
Bestierd door Venus kind ,
Doen my geheel verdroogen ,
Als Stokvisch in den wind.

'k Heb dezen nacht gekreten ,
Ruim tweepaar emmers vol.
'k Heb 't rooken schier vergeten ,
Zoo is myn kop op hol.
'k Heb myn gekrulde lokken
Zoo kaal geplukt om jou,
Dat men, uit al de vlokken ,
Zes ballen maken zou.

Ach ! moet dit langer duren ,
Dan geef ik 't hagjen op ,
Al zou ik by myn bureau
Gaan vragen om een strop.
Want ik wil , by sint felten,
Eer sterven als een man ,
Dan dus door u versinelden ,
Als boter in de pan.

Ach!

Ach! of myn ongelukken
U porden tot genaé!
Zie hoe myn hart op krukken
U naspringt vroeg en spaé.
Ei wil myn trouw ontvangen,
En koester m' in uw schoot,
Wilt gy my niet zien hangen
Tien jaren voor myn' dood.

NUT VAN DEN WYN.

Ik ben een nieuwerwetsch Doctoer,
Die, zonder magtig veel te praten,
Voor iedre kwaal, waarvan ik hoor,
Recepten geef, die moeten baten.
Neem van dit edel sap, het sap van muskadellen,
Gy zult herstellen:
Neem van dat edel sap;
Gy zult wis genezen kort en knap.

Zie eens den vriend, die kwynt van min;
Zyn kwellling blykt ons uit zynooogen:
Hy sterft byna, wyl zyn vriendin
Geen plaats geeft aan het mededogen.
Geef hem van't edel sap, het sap van muskadellen,
Hy zal herstellen.

Geef hem van 't edel fap,
 Hy zal wis herftellen kort en knap.

Hoe komt het dat een Jongeling,
 Die zich in weermin mag verblyden,
 Steeds zugt en leeft in mymering?
 Baart wederliefde zelf nog lyden?
 Geef hem van 't edel fap, het fap van muskadellen,
 Niets zal hem kwellen.
 Geef hem van 't edel fap,
 Zyn druk zal verdwynen kort en knap.

Die fterke zugt voor de Oudheid voedt,
 En haar geheel poogt naar te ftreeven,
 Heeft waarlyk iets in zyn gemoed,
 Dat hem in ziekte en fmart doet leven.
 Geef hem van 't edel fap, het fap van muskadellen,
 Niets zal hem kwellen.
 Geef hem van 't edel fap,
 Zyn fmart zal verdwynen kort en knap.

Befchouw dien edlen Zoon van Mars,
 Elk, fchynt het, wil zyn woede ontvlugten,
 Wat ziet hy fier! wat fpreekt hy bars!
 Een krygskoorts doet den knevel zugten.
 Geef hem van 't edel fap, het fap van muskadellen,
 Hy zal herftellen.
 Geef hem van 't edel fap,
 Zyn koorts zal bedaren kort en knap.

Wat dunkt u tog van dien Poltron?
 Hy heeft geen zin om bloed te plengen.

Een

Een enkele schoot van een Kanon
Zal zyn gezwets ten einde brengen.
Geef hem van 't edel sap, het sap van muskadellen,
Hy zal herstellen.
Geef hem van 't edel sap,
Zyn lafheid zal wyken kort en knap.

Wat baat tog een' jaloerschen Gek,
Die telkens leeft in duizend vrezen,
En schroomt dat hem zyn lieve Bek,
Zyn Huisvrouw, ongetrouw zal wezen?
Geef hem van 't edel sap, het sap van muskadellen,
Hy zal herstellen.
Geef hem van 't edel sap,
Zyn vrees zal verdwynen kort en knap.

Een Rymer, door geen raad gestuit,
Wil een verheven Klinkdigt maken;
Hy drinkt de hengstebren schier uit,
En egter moet hy d' arbeid staken.
Geef hem van 't edel sap, het sap van muskadellen,
Zyn aar zal zwellen.
Geef hem van 't edel sap,
Zyn Klinkdigt raakt vaardig ras en knap.

 HOOGAGTING DER OUDHEID VOOR DEN
WYN.

"k Zoek vrugtloos wat tot waarheid leidt,
 Zoo my de Wyn geen kragt mag geven,
 Is d' eer der Oudheid uitgebreid,
 't Word' aan den Wyn flegts toegeschreven.
 Hy geeft een vlug verstand: elk moet zyn kragten eeren;
 Dit kan Hipokraat ons leeren.
 Drink, zoo sprak hy, uit uw kroes,
 Eens ter maand een halve roes.

De wyze Sokrates, een man,
 Wien niemand laakt om zyn gebreken,
 Zagt zynen troost by glas en kan.
 Wanneer zyn wyf wat bars ging spreken.
 Wat kan men beter doen dan naar zyn voorbeeld leven,
 Hipokraat zelf na te freeven,
 Die ons zegt: drink, uit uw kroes,
 Eens ter maand een halve roes?

Een Plato, dien men Godlyk noemt,
 Kon zyne gasten wel trakteren:
 Zyn wyn werd ongemeen geroemd.
 Van al de Filosooffche Heeren.
 Hy wilde, daar zyn disch zyn vrienden kon behagen,
 Zich naar Hipokraat gedragen,

Die

Die ons zegt: drink, uit uw kroes,
Eens ter maand een halve roes.

Diogenes woond' in een vat;
Men zegt, hy hield van water zuipen,
Maar kwam hy aan het Druivennat,
Dan liet hy 't zagties binnen sluipen.
Zyn ton had reuk naar wyn: die reuk kon hem bekooren.
Hipokraat had ook doen hooren
Deze les: drink, uit uw kroes,
Eens ter maand een halve roes.

De Wysgeer Ariftoteles,
By elk bekend als kloek en fchrander,
Hield meê niet weinig van de fles:
Want dit bewyst ons Alexander.
Des Wysgeers Leerling vond by Wyn een groot genoeg,
Wou naar Hipokraat zich voegen,
Die ons zegt: drink, uit uw kroes,
Eens ter maand een halve roes.

Demokritus, verzwakt door pyn,
Heeft ons een klaar bewys gegeven
Van 't groot vermogen van den Wyn,
Tot rekking van het menschlyk leven.
De Wyn versterkt het hart, en kan den dood vertragen.
Wil het Hipokraat maar vragen:
't Antwoord is: drink, uit uw kroes,
Eens ter maand een halve roes.

Heraklitus en Epikneur,
Galenus en meer andre wyzen,

Erkennen uwe gunst, Natuur,
 Door lekkre Wynen hoog te pryzen.
 Zy vonden dat de Wyn de zorgen kan verdooven.
 Hipokraat deed hen gelooven
 Aan de les : drink, uit uw kroës,
 Eens ter maand een halve roes.

H E T G E L U K.

Gy, die de ware vreugd wilt smaken,
 Leer hier wat weg gy volgen moet;
 Ik jaag in alles naar vermaken,
 Eer vind myn leven telkens zoet.
 Ik leer hoe elk (wie kan dit wraken?)
 Zyn voordeel met de Reden doet.

Het schoon der leer, die wy waarden,
 Is ligt te vatten voor 't verstand.
 't Is 't hoogste goed, waarvan we u leeren:
 'k Heb myn bewyzen by de hand.
 Wil iemand tegen my ageren,
 Zyn hart legt tegenspraak aan band.

De Waarheid blyft my t'aller ure,
 Als zuiver en eenvoudig, by.
 Ik volg de leiding der Nature:
 Zy is 't, aan wie ik alles wy'.

Dat

Dat hare wet my steeds befture,
Dan leef ik waarlyk vry en bly.

Van hier dan trotsche Stoicynen!
Uw leer wordt als te streng gewraakt.
Uw wysheid doet de blydschap kwynen,
Terwyl z' ons ongevoelig maakt.
Geen leer zal my aanneemlyk fchynen,
Wanneer zy 't menschlyk hart niet raakt.

Kan Aristoteles wel fpreken
Dan wartaaf, vol van duifterheid?
Wien 't lust het hoofd met hem te breken,
Hoor hoe hy voor de waarheid pleit.
My is in 't leven nooit gebleken
Dat hy ons nutte dingen zeit.

'k Wil Sokrates en Plato loven,
En Seneka, die fchrander was.
Ik heb hun fraaye Werken boven;
Daar ftaan z' in myne boekenkas,
En mooglyk zyn ze vry beftoven;
Wyl ik 'er nooit een woord in las.

De regels, die men volgt in 't leven,
Zyn juist niet altyd goed en waar:
Wy raaken, fchoon w' ons moeite geven,
Met ons ontwerp niet altyd klaar.
Een Doctor, in zyn kunst bedreven,
Wordt zelfs wel eens een moordenaar.

Wat mogt g', o grooten van Atheenen!
Zoo ernftig als ooit iemand kon,

Dioge.

Diogenes gehoor verleenen,
Wanneer hy zyn geknor begon?
Dat groote licht was u verschenen :
't Kreeg luister van een leege ton.

Wat mogt Heraklitus tog leeren,
Die huild' en jankr' en handen wong?
Was Demokriet een man met eeren,
Daar hy steeds lacht' om oud en jong?
Zy waren beiden vreemde Hecren,
Wier lof ik nooit van harte zong.

Men kom dan weder tot myn leering.
O Vrienden! volgt die, want z' is goed.
Zoekt waar genoeg in verkeering,
Zorgt dat gy zagte driften voedt.
Want by het volk is tog de neering,
En wat is zonder driften zoet?

O Epikuur! wil 't my vergeven,
Dat ik uw wet heb uitgelegd.
Elk zoek' vermaak en vreugd in 't leeven :
Dit 's billyk, eerlyk, goed en regt.
Gy waart in zulk een regt bedreven :
Dat had Natuur u voorgezegd.

* * *

* *

B O E R E N L I E D.

Wy Dorpelingen finaken regt
Een ongestoord en bly genoeg.
'k Wil, wat men van de Steden zegt,
My nimmer in een Stad vervoegen.
Wy leven hier vervreemd van haat :
Hier heerscht in alles middelmaat.
Geen mensch is hier eene andre wet
Dan die van goede trouw gezet.

Jaloersche zorg heeft nimmer kans
Om boerenlui door 't hoofd te malen;
En onze Vrouwen doen de mans
Nooit met een kroon van hoornen pralen.
Zoo nu of dan zich een vertoont,
Die door zyn Huisvrouw is gekroond,
Dan is 't een van den steedschen stoet,
Die hier zyn geld verteeren moet.

Kom ik des avonds uit het veld,
Dan zie ik my met vreugd ontvangen:
Myn wyf heeft spys gereed gesteld;
Myn wyf begunstigt myn verlangen.
Zy geeft my eten naar myn smaak.
'k Vind in haar praatjes myn vermaak.
Wy gaan naar bed : ik weet myn pligt.
Wy slapen tot aan 't morgen licht.

Elk

Elk werkt met vlyt in onze streek,
 En ieder dag met nieuwe lusten,
 Elk werkt zes dagen in de week,
 De Zondag dient om uit te rusten.
 Dan hooren w' onzen Leeraar aan;
 En als de Kerktijd is gedaan,
 Dan zoeken kind en man en wyf,
 Elk naar zyn zin, een tydverdryf.

Griet kuyert met haar bestemaar,
 Of buurtjes kouten met elkander;
 Men blyft tot 's avonds aan de praar,
 Of speelt het eene spel of 't ander.
 Maar zelden, of 't moet kermis zyn,
 Gebruikt men sterken drank of wyn.
 Hier heerfchen waarlyk reiner zeën,
 Dan by de Heeren in de Steên.

BEDROG EN WAARHEID.

'k **Z**ag in myn droom een Naguil vliegen.
 Hy fchreeuwde luid, wel twintig maal,
 Het is bedriegen.
 Hoor wat ik menigwerf herhaal:
 't Is ware taal.

De mensch vertoont zich rein van zeden,
 Getrouw aan zyn verbinten is.

't Heeft

't Heeft schyn van reden :
Maar schyn is vol bedrieglykheden.
Die zegt dat veinzen menschlyk is,
 Spreekt waar en wis.

Klimeen verstaat het listig vryen ;
 Zy heeft een houding , die bekoort,
 Vol veinzeryen.

Wie kan haar valscheid langer lyen ,
 Dewyl men uit haar mond geen woord
 Dat waar is hoort ?

Menalkas , zoo de lui niet liegen ,
 Is mild , en vordert lofgetuit.
 Maar 't is bedriegen.

't Gerugt , hoe ver het ook moog' vliegen ,
 Komt, wyl hy telkens jaagt naar buit,
 Op valscheid uit.

Wie durft de jonge Lysis vryen ?
Verliefde woorden zyn by haar
 Bedriegeryen.

En egter mag zy heel wel lyen ,
 Een' dubbelzinnig' babbelaar :
 't Is waarlyk waar.

Jan is hoogdravend in zyn spreken :
 Hy roemt zyn geest ; maar dikwyls is
 't Bedrog gebleken.

Als mooye woorden hem ontbreken ,
 Dan wykt zyn geest voor dat gemis :
 't Is waar en wis.

De sneeuw, roept elk, heeft meerder finetten
Dan 't vel van Kloris. Vleyery!

Gy moet maar letten
Dat Kloris schoon wordt door 't blanketten,
En oordeel dan, benevens my,
Of 't waarheid zy.

Een zwervend Arts moog' zich beroemen,
Elk moet zyn dwaze zwetsfery
Bedriegen noemen:

Hy zoekt zyn armoê te verbloemen.
Beproof eens, raakt hy uit de ly,
Of 't waarheid zy.

Bedaagde Laura hoort men liegen.

Z' is, zegt ze, nog geen dertig jaar:
Maar 'tis bedriegen.
Haar jeugd was langer aan 't vervliegen:
Dit toonen rimpel, mond en haar,
't Is waarlyk waar.

Een bloodaart praat van dapper fryen;
Maar elk bespeurt, in 't minst gevaar,
Zyn veinzeryen.

De pogcher zal aan 't loopen tyen.
Zyn voeten heeft hy altyd klaar,
't Is waarlyk waar.

HET WERK VAN EEN OOGENBLIK.

O in het leven niet te minnen
Besluit men al te los en ligt.
't Is ras gezeid, maar zwaar verrigt.
Wie blyft steeds meester van zyn zinnen?
Een oogenblik: de sterkste zwigt.

Een brand, die nimmer zou verkoelen,
Raakt menigwerf geheel te niet,
Terwyl men vlammen ryzen ziet,
Waar w' enkle vonkjes zagen woelen.
Een oogenblik: en zulks geschiedt.

Men moog' het groot geluk verheffen
Van een', die ras tot hoogheid klom,
Maar schielyk wykt zyn adeldom,
Wanneer hem tegenspoeden treffen.
Een oogenblik keert alles om.

E I G E N B A A T.

Myn beste maat, wil my tog zeggen
Hoe ik de reden van 't gedrag,
Dat ik hier telkens houden zag,
Met goed verstand dien uit te leggen.

II. DEEL.

Q

Myn

Myn liefste Vrindje, zeg het my.
Vischt ieder niet op zyn gety?

Bedriegers noemen zich regtvaardig;
De bloodaart pocht op heldendaën:
Een ligtekooi wil statig gaan,
Als waar zy vroom en edelaardig.
Myn liefste Vrind, erken met my,
Dat ieder vischt op zyn gety.

Een schraalhans, trotsch en dwaas van zinnen,
Roemt dat hy ryk is in zyn land;
Maar neemt hier alles by de hand,
Om slegts zyn daaglyksch brood te winnen.
Myn liefste vrind, erken met my,
Dat ieder vischt op zyn gety.

Een oude Dame, ryk in schyven,
Betoont haar mildheid aan een' Heer.
Maar ach! de man verschynt niet meer.
In plaats van haar getrouw te blyven,
Is hy voor 't geld met jonger bly.
Dus vischt de vrind op zyn gety.

Een Grysaart, die, jaloersch van zinnen,
Steeds raast en knarsfetandt van spyt,
En 't Wyf met harde sporen rydt,
Meent dat hy dus zyn' wensch zal winnen.
De Grysaart vischt, hoe dwaas hy zy,
Zyns oordeels, ook op zyn gety.

Een Farheer, om zyn' zin te krygen, . . .
Maar 'k zeg niets meer van deze zaak ,
Opdat ik 't niet te gortig maak'.
Men lach eens stil, en leer' het zwygen.
Myn liefste vrind, erken 't met my ,
De Farheer vischt op zyn gety.

Ziet gy die bleeke Vrouw genaken?
Zy preekt de kuischheid: doch in schyn.
Houd haar in 't oog; haar werk zal zyn
Een' Jongman tot haar slaaf te maken.
Erken, myn liefste vrind, met my ,
Dat ieder vischt op zyn gety.

VERANDERING VAN ZANG.

Jonge en schoone Silviaatje
Hield met buurtjes, in het rond ,
's Avonds een gezellig praatje ,
Zong ook dus in d' Avondstond :
Weg lasse min ,
'k Blyf u weerstreven,
Myn herdersleven
Neemt al myn uurtjes in.

Tirsis mogt haar eenzaam vinden,
En verloor dat tydſlip niet;

Spelend', om haar hart te binden,
 Op zyn fluit haar liefste lied:
 Weg lasse min,
 'k Blyf u weerstreven.
 Myn herdersleven
 Neemt al myn uurtjes in.

Straks begint de Knaap te zingen,
 Woorden, door hem zelv' gedigt,
 Met een stem, die 't hart kan dwingen,
 Stelt hy 't geen hy denkt in 't licht.
 Al wat ik wensch
 Is teêr beminnen.
 Dit doet den mensch
 Genoegen winnen.

Wil, zo sprak ze, 't oor niet krenken:
 Myn gezang is ruim zoo s'choon.
 Toen verviel ze, zonder denken,
 Aan het zingen, in zyn toon.
 Al wat ik wensch
 Is teêr beminnen.
 Dit doet den mensch
 Genoegen winnen.

Tirsis wierp zich aan haar voeten,
 Zag haar lief en vriendlyk aan,
 Dagt ze naar heur' zin te groeten,
 Door nog eens zyn toon te slaan.
 Al wat ik wensch
 Is teêr beminnen.

Dit doet den mensch
Genoegen winnen.

Beiden zag men menigmalen
Neergezeten aan een Vliet.
Nimmer zingen z', of herhalen
't Lied van Tirfis, 't nieuwe Lied:
Al wat ik wensch
Is teêr beminnen.
Dit doet den mensch
Genoegen winnen.

A A N E E N E S C H O O N E .

Daar u Natuur, met eigen handen,
Voor aller oog, heeft opgeschikt,
Maakt gy haar groot geschenk te schanden,
Wanneer g' u zelve verwt en strikt.
Voeg niets, wilt g' als een schoonheid leven,
By 't geen Natuur u heeft gegeven.

De konst, hoe zeer z' u ook doe pronken,
Wat nut g' u van haar hulp verbeeldt,
Heeft nimmer eedler schoon geschonken
Dan u de jeugd heeft toegedeeld.
Voeg niets, wilt g' als een schoonheid leven,
By 't geen Natuur u heeft gegeven.

Gy toont ons al d' aanvalligheden,
 Waardoor men harten wint en houdt.
 Vermeng tog nooit , om welke reden,
 Het zuivre goud met klatergoud.
 Voeg niets , wilt g' als een schoonheid leven ,
 By 't geen Natuur u heeft gegeven.

Gy moet geen' vreemden opschik dragen ,
 Schoon gy dit steeds van andren ziet :
 Want, wil men al te sterk behagen ,
 O Iris ! dan behaagt men niet.
 Voeg niets , wilt g' als een schoonheid leven ,
 By 't geen Natuur u heeft gegeven.

Uw naaste Buur, wier jaren klimmen ,
 Moet minnaars lokken door de kunst :
 Zy moet het oude vel doen glimmen :
 U schonk Natuur haar grootste gunst.
 Voeg niets , wilt g' als een schoonheid leven ,
 By 't geen Natuur u heeft gegeven.

Men kan, met kieschheid, kleine Vlekken
 Verbergen voor het menschlyk oog,
 Of luister geven aan zyn trekken ;
 Maar dikwerf vliegt de kunst te hoog.
 Voeg niets , wilt g' als een schoonheid leven ,
 By 't geen Natuur u heeft gegeven.

* * *

* *

UITGEZOGT GEZELSCAP.

Hier, zoo zegt men, komt een stoet
Van nitheemsche vrienden,
Die, vry deftig opgevoed,
Aller harten binden.
Kyk eens uit: waar zyn ze dan?
Zie eens of ze komen, Jan.

'k Wagt een Abt, die niets bemint
Dan de Hooge Scholen;
Die zyn lust in weldoen vindt,
Weg schenkt in 't verholen.
Kyk eens uit: waar is hy dan?
Zie eens of hy nadert, Jan.

'k Wagt een deugdryk Overheid,
Die, als Regtsgeleerde,
Voor 't belang der onschuld pleit,
Nooit het regt verkeerde.
Kyk eens uit: waar blyft hy dan?
Zie eens of hy nadert, Jan.

'k Wagt hier ook een Man en Vrouw,
Die elkaër beminnen.

D' een tragt, in onkreukbre trouw,
D' ander te overwinnen.

Zie eens uit: waar zyn ze dan?

Zie eens of ze komen, Jan.

'k Zal een jonge Juffer zien,

Onbeviect van zeden,

Schoon een jaar of negentien,

En volfschoon van leden.

Kyk eens uit: waar blyft ze dan?

Zie eens of ze nadert, Jan.

Hier komt mee een jonge Non,

Schoon gelyk de Rozen,

Die, hoe vry zy leven kon,

't Klooster heeft gekozen.

Kyk eens uit: waar blyft ze dan?

Zie eens of ze nadert, Jan.

By 't gezelschap zal gewis

't Jong Soldaatje wezen,

Dat niet mild in woorden is,

Maar niet weet van vrezen.

Kyk eens uit: waar blyft hy dan?

Zie eens of hy nadert, Jan.

'k Wagt een Monnik, zoo men praat,

Die (wat vreemde dingen!)

Nim-

Nimmer zich verleiden laat,
Maar zyn drift kan dwingen.
Kyk eens uit : waar blyft hy dan ?
Zie eens of hy nadert , Jan.

Nog komt hier een Predikant ,
Die het hart kan treffen ,
Doch ongaarne zyn verstand
Hooft met lof verheffen.
Kyk eens uit : waar blyft hy dan ?
Zie eens of hy nadert , Jan.

Eindlyk wagt ik een Matroon ,
Die , reeds oud van dagen ,
't Groot verlies van 't jeugdig schoon
Nimmer zal beklagen.
Kyk eens uit : waar blyft zy dan ?
Zie eens of zy nadert , Jan.

VERSCHEIDENHEID VAN DWAASHE-
DEN.

Men vindt niet eender stervelingen,
In wien de tyd geen dwaasheid baart :
Elk kiest nu d' een dan d' andre dingen,
Het zy hy jong is of bejaard.
En wat de mensch, met wufte zinnen,
Ook doe of laar', is 't in 't gemeen,
De vrugt van Wysheid ? zeker neen :
Nog eens neen, neen.
Men ziet hem steeds de dwaasheid minnen.

De jonge Damon scheen bezeten :
Hy wilde sterven ongetrouwd,
Hy heeft wel dertig jaar gelleeten,
Als waar' de suffer grys en oud.
Nu is hy zestig en gaat minnen.
Hy zal zelfs trouwen, naar ik meen.
Is Damon wyzer ? zeker neen :
Nog eens neen, neen.
Hy gaat een nieuwe kuur beginnen.

Een minnaar moet zyn' wensch verliezen :
Zyn lief lacht met zyn minnepyn.
Hy wil iets tot vertroosting kiezen ,
En zoekt zyn toevlugt by den Wyn.
Hy vloekt de vrouwen , gantsch verbolgen :
Zyn hart wordt harder dan een steen.
Wordt hy wel wyzer ? zeker neen :
Nog eens , neen , neen.
't Is maar een andre dwaasheid volgen.

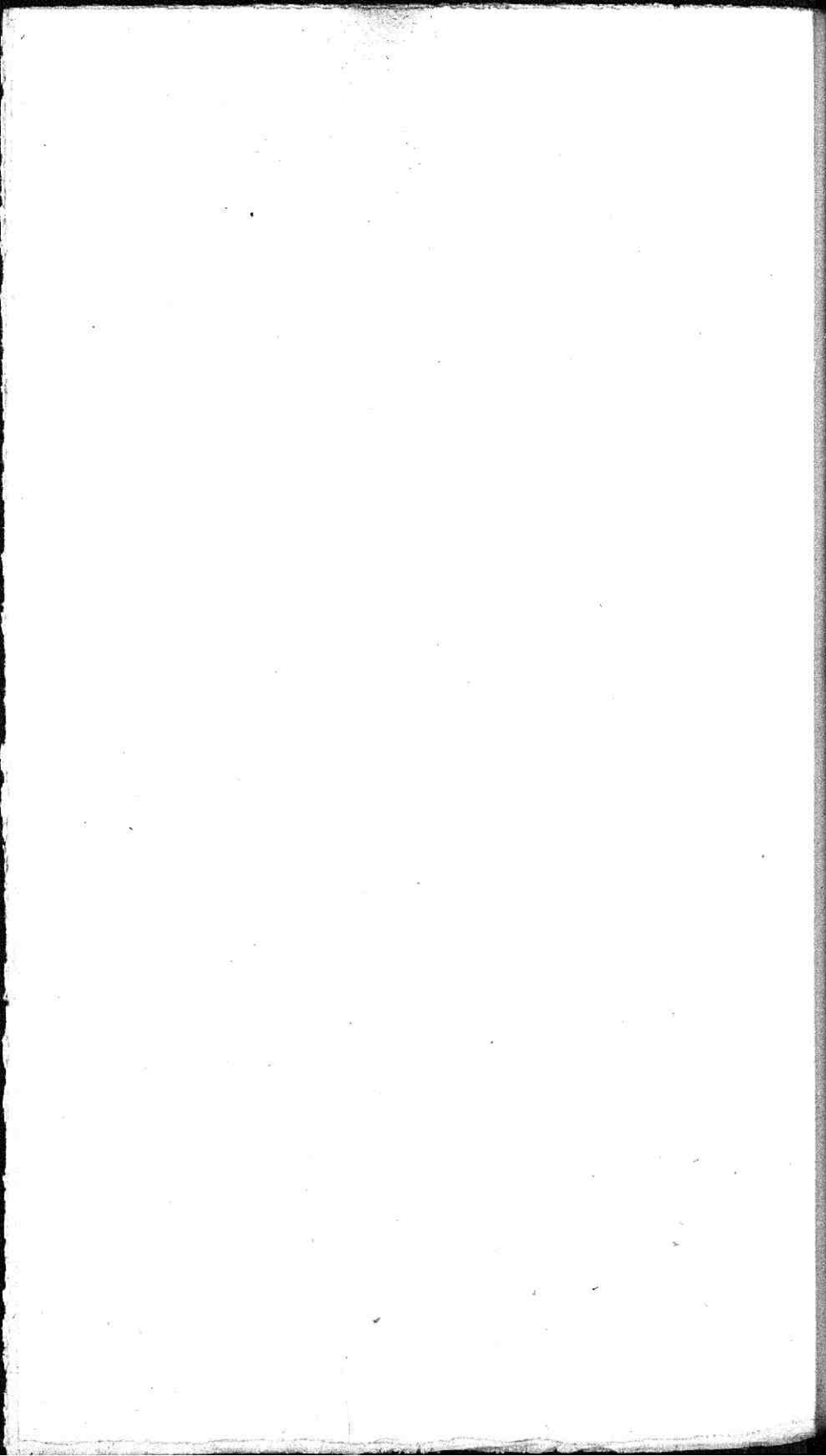
Een knaapje , deftig in de noppen ,
Bidt vele Venusdiertjes aan ,
Die hem , helaas ! geweldig foppen :
't Komt hem op groot verlies te staan.
Hy trouwt een Best om hare fchyven ,
Met rimplig vel , en mank ter been.
Wordt Kalis wyzer ? zeker neen :
Nog eens , neen , neen.
't Is maar een andre kuur bedryven.

Elk gaat zich naar zyn' zin vermaken.
Die mint een meisje : deze 't spel :
Een' andren fchynt de Wyn te smaken ,
Een vierde vindt het fmullen wel.
Een vyfde flyt met lagchen de uren ,

In 't byzyn van zyn Klorineen.
Zyn z' allen wyzer ? zeker neen:
Nog eens, neen, neen.
Elk heeft maar andre zotte kuren.

S P R E U K E N
E N
Z E D E L E S S E N.

1.

't Is nutteloos gezegd : 'k heb dit of dat gehad.
Wat baat ons nu de wyn, die gistren was in 't vat ?
Zwyg liever van den stroom, wanneer 't verlopen ty is.
De molens malen niet met wind, die al voorby is.

2.

Die altyd weelde smaakt; en nimmer tegenspoed,
Denkt weinig om zyn' God, de bron van 't hoogste goed.

3.

In woorden zonder flot,
Is 't kenmerk van een' zor.

4.

Leef wel en handel zoo dat elk u mag vertrouwen;
Maar zoo gy elk vertrouwt, zal 't u te laat berouwen.

5.

Zwyg uw geheimen, om geen naberouw te krygen :
Zoo gy die niet ontdekt, zal elk ze moeten zwygen.

6.

Wie vreedzaam leven wil, en nooit zyn rust zien stroomen,
Moet ziende blind zyn, en al hoorende niet hooren.

7.

Wanneer ge in ziekte veel op flegte Doctors bouwt,
Is 't of gy Mannenwerk aan kindren toeberouwt.

8.

De roem uws Vaders, zoo hy regt op agting heeft,
Behoort u niet, tenzy ge als hy roemwaardig leeft.

9.

Wie zich met reden niet genoegzaam kan verweeren,
Is vry gereed om met de vuist te disputeren.

10.

Wie niemand borgt, en niemands borg wordt, en geen borgen
Voor eigen schuld behoeft, is vry van alle zorgen.

11.

Wat is de waereld groot, zei Besjen, en zy kwam
Van Wormer, door Zaandyk en Koge, te Zaandam.

12.

Indien een mensch, die nooit gelaakt werd, was geboren,
Dan zou men zekerlyk meer vreemde dingen hooren.

13.

Die al wil zeggen wat hem lust, gewenn' zyne ooren,
Om 't geen hy liever niet wil weten, ook te hooren.

14.

Het wisselziek geluk verandert ligt van loop:
Het geestelt nu met vrees, het troetelt dan met hoop.

15.

De Kroegelooper wordt tot werken telkens trager,
Hy mest den Hospes, maar hy maakt zichzelven mager.

16. Berisp

16.

Berisp niet flerk, zoo gy berisping hebt te vreezen.
Wie andren straffen wil, moet zelf onstrafbaar wezen.

17.

Het goudryk Land is woest, hard, dor en onbeplant.
't Goudgierige gemoed gelykt naar 't goudryk Land.

18.

Een vyand, die u vleit, zoekt u in slaap te wiegen;
Hy heeft uw hulp van doen, of zal u haast bedriegen.

19.

Het eerste huwelyk wordt door de Min beleid:
Het tweede is Koopmanschap: het derde dolligheid.

20.

Iets, dat een Gierigaart by 't fierven hinder doet,
Is dat men Graf en Kist met geld betalen moet.

21.

Men scheldt den tyd voor kort: hy is te snel van gang:
Maar elk zoekt tydverdryf. Is dan de tyd niet lang?

22.

Schoon 't lagchen en geweene elkandren tegenstreeven,
Men vindt voor beiden stof in 's waerelds ydelheid.
Men gunn' dan Demokriet te lagchen om het leven,
En laak' geen Herakliet, die 't menschlyk lot beschreit.

23.

Die wel eens anders kwaad, maar niet zyn eigen ziet,
Is voor zyn naasten wys, en voor zichzelve niet.

24.

Wenscht noch om hoogen ouderdom,
Noch om een' vroegen dood in 't ondermaansche leven,
Het zy u even wellekom
Wat u het lot ontnemen moge of geven.

25.

Men mag met Bachus spelen, sloeyen;
Met Venus kuffelen en knoeyen,
En zoeken in den wellust vreugd;
Terwyl wy zelf onze oogen blinden:
Maar ware vreugd is niet te vinden,
Dan in de omhelzing van de Deugd.

26.

Hy, die den lof verbreidt van elk, wien hy ontmoet,
Doet groot gebrek aan oordeel blyken.
Wat gunstig vonnis hy moog' stryken,
't Is zeker dat zyn stem aan niemand voordeel doet.

27.

Geen leeftyd is 'er, die geen ramp en ondeugd baart.
De wulpsche jeugd is los van aart.
En in de kragt van 't menschlyk leven
Heerscht eerzugt in het hart. Als de ouderdom begint,
Wordt agterdogt gewekt: men wantrouwt zelf zyn' vriend,
Of wordt door gierigheid gedreven.

En

En als de tyd des doods genaakt,
Dan is het dat men 't meest voor zyn bezitting waakt.

28.

Veel gekken hebben steeds, hoe dwaas, de wyzestuipe,
Dat ze in hun eigen vat eens anders voordeel kuipeu.

29.

Indien gy leven wilt gerust en wel te vreên,
Maak u met velen vriend, met weinigen gemeen.

30.

Leef als de looze slang, leef als het duifken plag,
Opdat gy niemand krenkt, u niemand krenken mag.

31.

Waar agt men thans het goud niet hooger dan het leven?
Wie neemt zyn goud niet meer dan zyn gezondheid waar?
De mensch, te dikwerf door een dwazen geest gedreven,
Gaart niet opdat hy leev', maar leeft opdat hy gaar'?

32.

't Opregt gemoed is vry en zalig en verheven:
Het onopregte is slaaf, ook midden in 't bevel.
De ware Deugd alleen doet vry en vrolyk leven,
Hy leeft gelyk hy wil, die nimmer wil dan wel.

33.

Als ik uit hout of steen een nut gebouw verheven,
Uit zyde, wol of vlas, een goed gewaad geweven,
Uit graan het nuttig brood gekneet zie voor den buik;
Dan kan myn dankbre ziele niet laten lof te zingen

R 2

Hem,

Hem, die ons handen schiep, bekwaam tot alle dingen;
Hy schonk niet slegts de stof, maar leerde ons ook 't gebruik.

34.

De Wet en Godsdienst zyn verknogt door naauwen band;
De een houdt der boozen geest, en de andre bindt hun hand.

35.

't Gemoed eens wyzen mans weet nimmer van bewegen:
Geen voorspoed maakt hem trotsch, geen tegenspoed verlegen.
Een zot integendeel is niet dan ebbe en vloed:
Hy is verwaand in voor- en sult in tegenspoed.

36.

De Deugd eischt daad: de praat heeft weinig te beduiden.
Geloof en Liefde en Hoop zyn zaken, geen geluiden.

37.

Schoon 't braaf en loflyk is het Bygeloof te weeren,
Nog kan men veel te sterk, te driftig reformeeren.
Men is ligt al te zeer gestoord op zyn party.
Het midden houdt de deugd; niet de eene of de andre zy'.
Zy, die, met groote zorg, de vrekheid myden willen,
Vervallen menigwerf van sparen tot verspillen.
Een mensch is wys, wanneer hy 't veilig midden houdt,
En op Charybdis let, terwyl hy Scylla schouwt.

38.

Door vlyt wordt ons vernuft geslepen en wyzer;
't Wordt ook gesleten door eene al te groote vlyt.
Vlyt slypt en slyt den geest, gelyk de Wetsteen 't yzer
Al slytende verscherpt, al scherpende verslyt.

39. Het

39.

Het mager Osken wordt in 't vette gras gedreven ;
Maar 't weidt zich voor de byl , och armen ! vet en groot.
De mensch treedt eveneens de weide in van het leven :
Hy komt , hoe meer hy weidt , steeds nader aan de dood.
Ook winnen is verlies : zoo veel de jaren groeyen ,
Zoo veel neemt ook meteen de tyd van 't leven af :
't Zy dat wy oud of jong , in 't dorren zyn of bloeyen ,
Wy spoeden van de wieg gestadig naar het graf.

40.

Die t' eenemaal de ziel van driften wil ontkleeden ,
Ontkleedt de reden ook meteen van haar bewind.
Want zonder driften zou in 's menschen ziel de reden
Zyn als een Stuurman , die geen wind in zeilen vindt.

41.

De Vorst is geenszins wys , die steeds het wraakzwaard voert ,
De Vader is niet wys , die steeds de roede roert.
Als Vorst en Vader nooit het straffen willen laten ,
Dan maakt een Vader 't kroost , een Vorst zyne onderzaten ,
Meer boos in 't heimelyk , dan vroom in 't openbaar ,
Onthoudt , ó Vaders ! dit : neemt dit , ó Vorsten ! waar.

42.

Terwyl Saturnus zat aan 't roer der gouden tyden ,
Was 't , meent men , ongewoon eens anders bed te ontwyden ;
Maar in de zilveren eeuw , toen 't Ryk was voor zyn Zoon ,
Wierdt schoonheid minder kuisch , en kuischheid minder
(schoon.

R 3

43. Die

43.

Die voor een dag of vier gaat zwerven door de baren,
Verzorgt voor zoo veel tyds zyn' knapzak, eer hy scheidt:
Waarom dan desgelyks voor zoo veel kwade jaren,
Als hier een mensch beleeft, geen teergeld opgeleid?

44.

Het weten is wel schoon, maar doen gaat boven weten.
Die vele zaken kent verdient geleerd te heten.
Maar die zyn tyden meet, zyn driften houdt in toom,
Zyn daden wel beleidt, is waarlyk wys en vroom.

45.

Opdat de lust en vreugd den zinnen snaken mogen,
Zoo smaak ze niet te veel, maar toom uw togten in.
Het al te sterke licht baart schemering voor de oogen,
En al te veel vermaaks benadeelt geest en zin.

46.

Gebruik uw goed zoo mild alsof gy stond op 't scheiden;
Zoo spaarzaam insgelyks, als had gy lang te beiden.
Gy, die dit beiden weet en het betragten wilt,
Zult, naar gelegenheid, en spaarzaam zyn en mild.

47.

Heeft u de Minnelust wat al te veel bezeten,
Zoo breek wat van uw eten
En van uw drinken af: want zonder wyn en brood,
Is Venus koud en dood.

48 't Ge-

48.

't Gemunt Metaal, het Geld, neemt meer veranderingen
 Dan een Vertumnus aan: 't verkeert in alle dingen.
 't Verkeert in dekzel, dak, en voeder voor den buik,
 't Geld, in natuur maar een, wordt alles in gebruik.

49.

De weitsche klederpragt is wel 't livrey der gekken :
 Maar egter moet het kleed wat meer doen dan ons dekken :
 't Moet wyslyk zyn geschikt naar jaren, sexe en staat,
 En daarom in een' Vorst gepaard gaan met sieraad.
 De Hemel heeft de stof der fulpen en satynen
 Verordend tot gebruik der menschen, niet der zwynen.
 En die naar maat en staat zich aansfelt in zyn dragt,
 Kan van die stof 't gebruik wel nemen, zonder pragt.

50.

Gy moet niet milder zyn dan beurs of kas kan lyden ;
 Maar stel uw mildheid aan naar mate van uw goed :
 Of anders komt gy u het middel af te snyden,
 Van lang te kunnen doen het geen gy gaarne doet.

51.

Vermaak, te lang genut, wordt laf en zonder smaak.
 Een weinig onlust dient tot voedsel van vermaak.

52.

Gelyk de Deugd alom in 't midden is gelegen,
 Zoo vindt ze zich ook best in middelbaren staat ;
 Gebrek en overvloed zyn haar niet zelden tegen :
 Want overvloed verlokt, en armoê dwingt tot kwaad.

R 4

53. Het

53.

Het hart gebruikt de tong tot taalsman der gedagten.
De tong begin dan niet voor 't hart eerst heeft gedaan.
Een tolk moet in gesprek de tweede beurt verwagten.
Wie wel vertalen wil, moet eerst de zaak verstaan.

54.

Van zotte schryfszugt schynt der zotten geest geslagen:
Elk schept in 't geen hy broeit een ongemeen behagen.
Dan dus verzorgen zy de Aptheek van vuil papier,
't Privaat van goed gerief, den Tabakist van vier.

55.

Het goud verguldt de Deugd en fiert der wyzen leven.
Hy, die zoo ryk van goed als edel is van geest,
Heeft middel om van verr' de Godheid na te streeven;
Maar hy, die minst begeert, gelykt God allermeest.

56.

De Ryken, zegt de tekst, gaan schaars ten Hemel binnen;
Maar van wat Ryken is 't dat hier gesproken werd?
Van zulken niet, die 't geld bezitten, maar bezinnen,
Van die niet, die 't in huis inslaten, maar in 't hert.

57.

Al wat men tusfchen Maan en Aardbol vindt befloten,
Is wisselziek van aart, wordt dikwerf als vergoten.
Vrugt wordt geduurig zaad, zaad weder telkens vrugt;
Lugt water; water land; land water; water lugt;
Lugt vuur, en vuur weêr lugt. Dus is de stof der zaken
Geen uur ooit werkeloos in 't maken en ontmaken.

Dus

Dus blyft zy steeds in stand. Al wat men fterven ziet
Verandert flegts van vorm. Nooit gaat 'er iets te niet.

58.

Die wakker wederftaat den aanval zyner togten,
En zyn begeerlykheid durft fchoppen met den voet,
Is beter man dan hy, die nimmer wordt bevogten:
Want die niet kwaad kan zyn, is nooit volkomen goed.

59.

De wondren der Natuur zal nooit een Luiaart merken;
De ware Zedeleer eischt by het weten 't werken:
Men heeft dan daar de hand en hier 't verftand van doen.
Wy hebben dus veel tyds met weinig vrugts gefleten:
My flaaf, fchoon ik reeds veel gedaan heb om te weten,
Nog meer te weren, en my flaaf nog meer te doen.

60.

Waarom heeft Vrouw Natuur het dom gediert zoo mild
Befchonken en begaafd met Wapens, Huis en Kleeren?
Waarom heeft zy de Slak van dak verzorgd en fchild,
De Lammeren van wol, de Vogelen van veeren;
Den mensch nogthans alleen naakt uitgezet op 't zand?
Zy gaf den Mensch 't gebruik van reden en van hand.

61.

Het fluit niet al te wel, of liever niet met al,
Het noodlot van Chryfis ons op te willen dringen:
Maar minder fluit het nog een wild en woest geval
Te zetten aan het roer der menschelyke dingen.
Wys is 't gedrag van hem, die 't veilig midden houdt,
En Epikurus mydt, terwyl hy Zeno fchouwt.

R 5

62. Dient

62.

Dient ge iemand in een zaak, die eerlyk is noch goed;
Hoe beter dat gy dient, hoe boozter dat gy doet.

63.

Dat bei de waerelden elkandren onlangs vonden,
Heeft beiden menigwerf te jammerlyk gerouwd.
Het staal der Oude heeft de Nieuwe schier verslonden;
De Nieuwe bragt bederf in de Oude door haar goud.

64.

De Liefde is nu in praat en niet in daad gelegen;
't Geloof hangt van 't vernuft, niet van de Schrift, zoo 't pleeg:
De Godsdienst is van 't hart naar 't hersfenhuis gestegen:
Daar is hy nu gehuisd, en 't hart helaas! is leeg.

65.

't Is noodig dat in ons een edel Boomken spruit,
Onlieffelyk van tronk, doch lieflyk in zyn vrugten:
Dat vreze Godsdienst baart, is juist geen vreemd besluit.
God wordt gediend door hun, die voor zyn Almagt dugten.
De Godsdienst is een plant, zuur onder, boven zoet,
Een plant, die uit de vrees de liefde spruiten doet.

66.

Opdat gy na uw' dood een beter leven erft,
Wees by uw leven dood, en sterf voor dat gy sterft.

67.

De Liefde is 't, die met ons ten Hemel flygen zal,
't Geloof en zelfs de Hoop zal sterven in ons sterven:
't Ge-

't Geloof geldt namaals niet : men ziet in 't zalig dal.
 Het hopen heeft daar uit: wy zullen daar verwerven.
 't Is dan de Liefde alleen, die na ons sterven leeft,
 En in het wezen Gods altyd haar wezen heeft.

68.

Het Ryk der Hemelen, het ruimste Ryk van all',
 Is maar voor weinigen : waarom? de weg is smal.

69.

De zonde alleen is schand, Schavotten, stroppen, roeden
 Bevleken nimmermeer den goeden naam des goeden.
 Schoon menigwerf de Deugd zeer veel te lyden heeft,
 Nooit lydt hy schandelyk, die vroom en eerlyk leeft.
 Zoo boeven ergens ook op troon of kusfen raken,
 Noch troon noch kusfen kan de schelmen eerlyk maken.
 Hoe heerlyk ooit een troon of kusfen wezen kan,
 De man vereert de plaats, maar niet de plaats den man.

70.

Des Scheppers wysheid heeft des Hemels zolderingen
 Voorzigtiglyk gestigt op wigt, getal en maat.
 Hier vloeit een schikking uit, die, in de lager dingen,
 Sieraad met nut vermengt, en nut weêr met sieraad.

71.

De vreugd der zaligen, het heil der hemelliën,
 Heeft nimmer oor gehoord, nooit menschlyk oog gezien.
 Nu treedt 'er geen verstand, geen kennis by ons binnen
 Dan door de vensteren der uiterlyke zinnen;
 Dies wordt 'er wel te regt door Paulus bygedaan:
 Dat 's menschen hart die vreugd onmooglyk kan verstaan.

72. Schoon

72.

Schoon onze laatste dag aan 't graf ons geeft ten besten,
Wy sterven juist daarom alleen niet op den lesten,
Maar met ons leven neemt ons sterven zyn begin.
De tyd des ouderdoms, der jeugd, der middeljaren,
De dagen, die wy zien, gaan met ons heenen varen:
Al rollen ze naar 't graf, de laatste valt 'er in.

73.

Schoon al, zoo David zingt, de lamp van 's menschen leven
Van levenslap verzorgd, van olie is voorzien,
Voor tienmaal zeven jaar, of wel voor agtmaal tien:
Want zoo lang kan het vogt der vlamme voedsel geven:
Wie is nogthans de man, die, veilig en gerust,
Zich uitblaakt tot den grond? Het meeste deel der lampen
Wordt lang voor dat bestek, door honderdduizend rampen,
Van binnen uitgedroogd, van buiten uitgeblust.

74.

Het leven vleit den mensch, doch voor een oogenblik.
Wat is 't? een morgenroos, die 's avonds legt in 't slijk.

75.

Elk wil den dood ontvlîen, omdat hy 't leven blust.
Het leven is een droom; de dood het bed van rust.

76.

De Godsdienst roept de ziel: het lyf de zorg voor 't leven:
Elk heeft zyn' tyd en beurt: wee, die hier tegenstreven!
Wie op zyn pligten let wordt geen Tooneel ontzeid.
Men kweekt, door leerzaam spel, zelfs deugd in ledigheid.

77. De

77.

De dag ontsluit het hof der zorgen met het licht:
Geen huis, hoe ryk, of 't is by dag tot zorg verplicht.

78.

De Nagt ontlast het volk, en freelt de matte leën.
De rust heeft met de zorg der menschen niets gemeen.

79.

Klaag nooit eer 't kwaad u raakt, of 't klagen wondt u 't hart.
Wie klaagt eer 't kwaad hem treft, gevoelt een dubbele smart.

80.

My dunkt de man sprak wel en waar,
Die dus het vonnis wees:
't Is beter vrees met geen gevaar,
Dan met gevaar geen vrees.

81.

Betrouw toch uw geheim, zelfs aan uw vrienden niet:
Het is uw schuld, wanneer 't geheim hunn' mond ontschiet.

82.

Het goede moet men vlytig zoeken,
En wagten 't kwade uit alle hoeken.

83.

Wie Doctor, Advokaat of Biegtvaar wil bedriegen,
Bedriegt zichzelf door te liegen.

84.

De liefde, geld en groote pyn
Zyn dingen, die niet lang verborgen kunnen zyn.

85. Eet

85.

Eet matig; doe uw' pligt; verpoos het werk door rust,
En lacht men om uw doen, laat lagchen wien het lust.

86.

Het oude spreekwoord kan niet misfen.
In troebel water is 't goed visfen.

87.

Hoe schoon de Leugen zy verzonnen,
Zy wordt van waarheid overwonnen.

88.

Al zyt gy oud en wys, en klok in alle deelen,
Laat u nooit goede raad verveelen.

89.

Men kent verloren geld en goed
Eerst regt, wanneer men 't misfen moet.

90.

Schoon water is niet kwaad: het wordt om niet gefchonken,
En 't maakt den drinker nimmer dronken.

91.

Het buitenleven is bevallig: ja: 't is waar;
Doch voor een maand of vier, niet voor 't geheele jaar.

92.

Wie dunkt u naar de Wet der liefde best te leven?
Hy, die zyn fchuld betaalt, en gaarne wil vergeven

93. Hoe

93.

Hoe meer een mensch in aanzien raakt,
Hoe meer de wangunst hem genaakt.

94.

Van eten raken 'er veel duizenden ter dood,
Van honderdduizenden pas een door hongersnood.

95.

Wees voor een haastig mensch niet altyd even bang;
Maar schuw een' man, die zwygt, uw gantsche leven lang.

96.

Wanneer men dagelyks zyn schulden ziet vermeerren,
Dan zal men, door den tyd, het liegen ook wel leeren.

97.

Groot geld en goed verstand en ongekreukte trouw
Zyn waarlyk dun gezaaid: meer dan men denken zou.

98.

Die dag en nacht wil leven zonder pyn,
Denk dat de dag de dag, de nacht de nacht moet zyn.

99.

Een man van oordeel heeft zyn welvaart in zyn hand;
Al wat de tyd vermag, vermag hy door verstand.

100.

De Vrouw, die met haar Meid dan jokken wil dan kyven,
Zal nimmer by die Meid met kyven iets bedryven.

101. Die

101.

Die zich in spotterny met oude lui vermaakt ,
Lacht wel, maar wagte dat hy haast aan 't schreyen raakt.

102.

Hy heeft zeer wel verkogt, die wel gegeven heeft;
Zoo 't maar geen gek is, dien hy geeft,

103.

Hy, die een sterke zugt om veel te spreken voedt,
Ziet zelden dat men aan zyn wysheid hulde doet.

104.

Hy, die geboorte, schat en gaven
Vereenigd vinden wil in 't voorwerp van zyn min,
Zal zich aan blooten schyn verslaven:
Hy krygt een Meesteres, maar vindt geen zielsvriendin.

105.

Een edelmoedig mensch laat al 't geheugen varen
Van 't goed, dat hy een' ander' geeft;
Maar zal het denkbeeld in 't erkennend hart bewaren
Van 't geen hy zelf ontvangen heeft.

106.

Vergeef het kwaad, u aangedaan,
Al raadt de drift u wraakzugt aan:
Befryd die drift, zooras ze in 't hart begint te woelen.
Een, die zich wreken wil, zal eens berouw gevoelen.

107.

Hebt ge u een grootsch ontwerp in 't leven voorgesteld,
Zorg dat ge uw oogmerk niet vertelt;

Ligt

Ligt slaagt gy nimmer in uw wenschen :
En wat verwacht gy dan? De spotterny der menschen.

108.

Mistrouw een vleyer, die u toejuicht om gebreken ,
Meer dan een' vyand, die u hoont , door kwaad te spreken.

109.

Een geest, die al te veel wil voor het ligchaam waken ,
Zal zyn gevangenis zich haast ondraaglyk maken.

110.

Geef aan uw vyand raad, maar zelden aan uw vrinden ;
Zoo kunt ge een nieuwen vriend in uwen vyand vinden.

111.

Een kwistgoed leeft, als moest hy morgen 't leven derven ;
Een Vrek als of hy nooit zal sterven.

112.

Veragt uw vyand niet, hoe zwak van hart of hând :
Een kleine vonk doet kwaad, zy wekt een fellen brand.

113.

Die wat Handgiftjes kan doen smaken,
Weet van zyn onregt regt te maken.

114.

Hem, die gewoon is in het klaaghuis steeds te leven,
Zal een gering vermaak een groot genoeg geven.

115.

Daar nooit wordt ingebracht en altyd uitgenomen ,
Zal eens de grond te voorschyn komen.

II. DEEL.

S

116. Elk

116.

Elk Snapper, wie't ook zy, is vast aan twee gebreken;
Te zwygen weet hy niet, noch met verstand te spreken.

117.

Den armen zal al 't maagfchap wyken,
Maar elk is maagfchap van den ryken.

118.

Hebt ge uw gezondheid lief, zoo volgdeez' wyzen raad:
Eet 's middags matig, en des avonds niet te laat.

119.

Die 't zandpad ploegen wil en zaayen by den weg,
Vermocit zyne Ofsen maar, en werpt zyn granen weg.

120.

Als Klappyen zamen kyven,
Komt all' uit wat zy bedryven.

121.

In 't huis daar booze knegts te famen willen spannen,
Is 't Heerfchap, hoe gegoed, haast uit zyn Ryk gebannen.

122.

Hits my niet op tot vuile wraak,
Want zie wat rekening ik maak;
De vreugd van wreken kan niet duren,
Dan op zyn hoogst maar weinige uren.
De eer van vergeven met befheid
Kan duren tot in eeuwigheid.

123. Dien

123.

Dien vry een edel hart, al is 'er niets te halen :
Gy zult u vroeg of laat de moeite zien betalen.

124.

Die by zyn leven vrienden derft,
Wordt niet betreurd, wanneer hy sterft.

125.

Elk, die wel sterft, heeft wel geleefd :
Want 't is een ieder niet gegeven,
Dat hy, na 't eind van 't kwade leven,
Nog tyd om wel te sterven heeft.

126.

Die onbedagte taal noch zwakheid kan verschoonen ;
Die ongeduldig is in sijnad of onbescheid ;
Die elk volmaakt begeert, moet vast naar de eeuwigheid,
Of naar een stil verblyf, waarin geen menschen wonen.

127.

Is aan uw teder kind gegeven,
Al wat een ryper mensch kan krygen door den tyd,
Wees daarin niet te zeer verblyd ;
Die vroeg bejaard is heeft ook vroeg gedaan met leven.

128.

Bestaat de lasterzugt tot uwe schâde te liegen,
Zoo toon door uw gedrag haar snoodheid in 't bedriegen.

S 2

129. In-

129.

Indiengy vallen moogt, weest daar niet om begaan:
Het vallen is geen schand, maar wel niet op te staan.

130.

Wat zoekt men te vergeefs, dat nimmer was voordezen,
Noch is, noch wezen zal? Wie van de dankbaarheid
Van menschen spreken wil, bedenk wel wat hy zeidt.
Een mensch, die dankbaar is, kan vast geen zondaar wezen.

131.

Besteedt den kostbren tyd,
By dagen en by nagten,
Terwyl gy in uw kragten,
En onverfleten zyt.
Het schynt, jong en ervaren
Zyn zelden wel te paren:
Maar 't is een valsche schyn.

132.

Gelukkig is de man, die heel veel goeds beheert;
Maar veel gelukkiger, die niet veel goeds begeert.

133.

Kwaadsprekers, denkt aan welke moorden
Ge u schuldig maakt door booze woorden.
De scherpe kling kwetst maar in 't bloed:
Kwaë woorden slyden in 't gemoed.

134. Weest

134.

Weest dankbaar en te vrede in 't geen de Godheid doet.
De Zon hoeft niet altyd te schynen :
En schoon de wolken , die we aanschouwen , niet verdwynen ,
Blyft menigwerf het weder goed.

135.

Die niets begeert dan 't geen hy mag met eeren ,
Krygt alles wat hy kan begeeren.
Die nooit iets wil dan 't geen aan God behaagt ,
Heeft nimmer zich zyn lot beklagd.

136.

Vraagt armoe u om brood , zoo wees niet onverduldig :
Zy vraagt om 't hare , en gy , gy zyt het aan haar schuldig.

137.

Weg met het groot gezag van uitgebreide magt !
Hy heeft de grootste ziel , die dit het meest veragt.

138.

Zie voor u , ouderdom ! zie voor u , domme jeugd !
De rouw zit veeltyds op de slippers van de vreugd.

139.

Wy woelen zonder eind voor kindren en voor erven ,
En 't gaat ons in 't gewoel , gelyk 't gewiegde kind :
Wy woelen ons in slaap door allerlei bewind ,
En vallen moê daar heen , met de oogen toe , en sierven.

S 3

140. Een

140.

Een onbezuisd gezelschap, die, met een wild geluid,
 En zonder overleg, ontelbare woorden uit,
 Gelykt men by een' valk, die, met de huf op de oogen,
 Den Weiman schielyk is ontvlogen.
 Hy dryft, hy zwerft, hy vliegt alleen,
 De goede Hemel weet waar heen.

141.

Wy zyn niet beter dan half gek,
 Met geld en goed by een te schrapen.
 't Betaamt een mensch gerust te slapen,
 Als hy verzekerd is van voedsel en van dek.

142.

Al wie Geleerdheid zoekt, en Wysheid niet betracht,
 Slaapt by de Kamenier, wyl hy de Vrouw veracht.

143.

Die altyd wel en welkom wil te hoof zyn,
 Moet altyd blind, en stom en doof zyn,

144.

Kakelaar, die 't hooge woord
 Allerwegen tragt te voeren,
 En alleen u zelve hoort,
 Laat u eene reden roeren,
 Die ik u ten regel leen,
 Van wel spreken en wel hooren;
 God voorzagt u van twee ooren,
 En van hoe veel monden? één.

145. Ge.

145.

Gelyk een Steen het Goud beproeven kan,
Zoo proeft het Goud een' eerlyk Man.

146.

Die kwade woorden geeft moet kwade woorden hooren,
En met deze ongeneugt gaat die geneugt verloren.

147.

De waereld toont ons steeds een hoop verblinde gekken,
Die d' een den anderen by kap en kovel trekken,
En helpen ieder, die hen navolgt, in de sloot,
Dat is in misverstand, in schande en in den dood.

148.

Die de onbedagte jeugd naar 't regte pad wil dryven,
Rigt byster weinig uit met kyven.
Luid roepen doet niets tot de zaak,
Men kan vermanen met vermaak.
En 't zou den zieken lust noch voordeel kunnen wezen,
Wanneer de Doctor keef: hy moet hem maar genezen.

149.

Zou 'k niet te bruiloft gaan, en leven by den Wyn,
Zoo als ontelbre luiden leven?
De wysste man heeft zelf geschreven:
Schreit met bedrukten, lacht met hun, die vrolyk zyn.

150.

Geen ongenadiger beklapper kan 'er zyn
Van ligchaam en van ziel, dan Spiegelglas en Wyn.

151.

Ik leef altyd in vrees voor gekken en voor wyzen.
'k Vrees dat ik deez' mishag, en de anderen my pryzen.

152.

Hoe ver de zugt tot Roem by 't menschdom moge gaan,
Zy blyve in middelmaat bestaan :
Want overichrydt zy 't perk, dat haar is afgemeeten ,
Zy zal geen deugd meer, maar eene ondeugd moeten heten.

153.

Men spreke een schertsend woord, maar spreek' het op zyn tyd :
't Maakt dikwyls eer dan ernst een eind van zwaren fryd.

154.

Een hart dat Konsten en geleerdheid poogt te kennen,
Zal zich aan ware deugd gewennen.

155.

Voorwaar indien ik ooit geneigd wierd tot de trouw,
Liet ik veel liever my verbinden aan een Vrouw
Van nederigen staat, en buiten opgetogen,
Eenvoudig, zonder pragt, dan dat ik zou gedooogen
Dat ik my kopplen zag aan een doorlugten flam,
Wiens grootsheid myn gezag heel in bezitting nam.

156.

Een wreeder onheil dan het Oorlog, trefst den Staat,
Als 't hart der Burgers wordt verlokst tot Overdaad.

157.

Dees krygt voor schelmery een galg of rad ten loon,
Een ander, lukt het hem, bekomt een gouden kroon.

158. Trag

158.

Tragt korte zouterny met oordeel te vermengen,
Wyl regte tyd en plaats wel boertery gehengen.

159.

Al wordt den zwarten Smit een Koningryk bevolen,
Nog zal hy spreken van zyn yzer en zyn kolen.

160.

't Is gantsch geen moeilyke eer 't eenvoudig maagdenhart
Te leiden om den tuin, in schyn van minnesmart.

161.

Een man van oordeel zwygt wat dartle Rotgezellen
En Snappers, onbedagt, aan ieder voort vertellen.

162.

't Is geen geringer Deugd gewonnen goed te sparen,
Dan schatten door beleid en yver te vergaren.

163.

Al wie vermaaklyk stigt en stigtelyk vermaakt,
Heeft net het middelpunt van 't ware wit geraakt.

164.

Geen Aardsche troon of Kroon, vol slaafsche zorg, is tegen
Het heilgenot der ruste, in eenig deel, te wegen.
Het Aardsche leven wordt door zulk een rust gerekt,
De geest vervrolykt, en in 't hart een drift verwekt,
Om 't Godlyk Albestuur en zyne gunstbewyzen,
Vol dankerkentenis en bly gebaar, te pryzen.

165. Te

165.

Te dikwerf ziet men 't hart der reeds volwasfen jeugd,
Daar 't ingenomen wordt door ongestoorde vreugd,
Op 't ongevoeligst, door een liefdedrift bekruipeu,
Die, eer men 't wordt gewaar, ten boezem in komt sluipen.

166.

De laffe ledigheid, een oorzaak van veel kwalen,
Maakt dat den luiard 't hoofd en al de zinnen malen.
Het volk, als 't faalt aan werk, wordt weeldrig, kwaad gezind:
't Haakt naar verandering, als 't geen bezigheden vindt.

167.

Het volk, welks aart men kent, doet veeltids zonder reden,
De onwaardigften de plaats der opperfte eer bekleden.

168.

Wie is toch vry ? Een wyze; een, die zich zelv' gebiedt;
Die voor geen armoe vreest; geen boei of dood ontziet;
Die, altyd vergenoegd, naar geene Staatzugt luifert,
Maar zyn begeerlykheên en driften dwingt en kluifert;
Die rond is en befchaafd, en dus geen aansloot lydt,
En wien het los geval steeds vruchteloos beftrydt.

169.

Geleerd en ongeleerd, 't fchryft al wat fchryven kan.
De Bocken raken nog al veeltids aan den man.
Zy vinden reis op reis, hoe zot ze ook mogen wezen,
Een Boekwurm, die ze drukt, en gekken, die ze lezen.

170. Hoe

170.

Hoe zeer een mensch op aard zyn vlyt in zyn bedryven,
 Door 's Hemels dierbre gunst, ziet naar zyn wensch beklyven;
 Hoe zeer hy, dag aan dag, zyn' staat gezegend ziet,
 Nooit is zyn lot volmaakt; gedurig is 'er iet,
 Dat zyn geluk verkleint, of schynt zyn hoogst begeeren
 Te wederstreeven, en den nek hem toe te keeren.

171.

Opregte Godvrucht staat, gelyk een harde rots,
 In 't woeste midden van afgrysyk zeegeklots,
 Van geen verwikken weet of schokken of bewegen,
 Ook geenzins in dien storm en 't wildgedruis verlegen,
 Of eenigzins vertsaagd, maar even fier en pal,
 Gerust dat 's Hemels hulp haar wel beschermen zal.

E I N D E.

By

By de Drukkers van dit werk zyn nog eenige
exemplaren te bekoomen der

KONSTPLAATEN

(1) DE WALVISCHVANGST. In 1611 werd door eenige Burgers van Hoorn, Amsterdam en andere plaatsen, eene Noordsche of Groenlandsche Maatschappy opgerecht, om te handelen en te vischen op de kusten en landen van Nova Zembla en Spitsbergen. En naderhand werd dezelve ook geoefend aan het Jan Mayen-eiland. Men berekent dat van 1669 tot 1780 door de Nederlanders zyn gevangen meer dan vyf en vyftig duizend Walvischen, aan de kusten van Groenland alleen. In 't begin deezor eeuw is ons Volk ook begonnen te vaaren naar Straat-Davis, en na het jaar 1720 met zulk een ernst dat in 1730 even zo veel schepen derwaarts zeldten als naar Groenland. Twee en tagtig Nederlandsche schepen hebben in dat jaar in de Straat-Davis tweehonderd en twaalf Vischen gevangen; en in 1732 voeren 'er honderd en zevenendertig schepen heen.

(2) DE HARINGVISSCHERY. Het is de gezouten of zogenaamde *Pekel-haring* die het meest geagt, en inzonderheid door geheel Europa vertierd wordt, zynde, niet te lang in het zout gestaan hebbende, buitengemeen smaaklyk en gezond. Ook heeft men in Amsterdam, EnkhuiZEN, Vlaardingen enz. byzondere voorzorgen genomen ten einde deeze Visch met de vereischte kunst behandeld, geschild, gezouten en gepakt worde, waardoor zy de ooggen van geheel Europa tot zig trekt, en groote winsten aanbrengt. Voltaire zelf spreekt van den Hollandschen Haring, en 't is bekend dat Keizer Karel de Vyfde naar Biervliet ging om het graf van Willem Beukelszoon aldaar te bezigtigen, welke beroemde Haringkaaker, zo men be-rikt, de Nederlanders niet minder had verrvkt door zyne vinding en kunst, dan de Spanjaarden waren ver-rikt door de Goud- en Zilver-Mynen van Amerika.

De prys van ieder deezer Konstplaatn is	f 1- 5-:
Van de groot papieren.	1- 10-:
Van de Proefdrukken.	1- 16-: